

LIETUVOS RYŠIŲ SEKTORIUS 2017

2018-07-24 Nr. ND-11
Vilnius

LIETUVOS
RESPUBLIKOS
RYŠIŲ
REGULIAVIMO
TARNYBA

TURINYS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO ĮŽANGINIS ŽODIS	4
LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮŽANGINIS ŽODIS	6
RYŠIŲ SEKTORIAUS APŽVALGA	9
ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ RINKA	11
1. Bendroji elektroninių ryšių rinkos apžvalga	11
2. Telefono ryšys	14
2.1. Viešosios judriojo telefono ryšio paslaugos	14
2.2. Viešosios fiksuotojo telefono ryšio paslaugos	24
2.3. Didmeninės viešųjų ryšių tinklų teikimo paslaugos ir didmeninės viešosios telefono ryšio paslaugos	29
3. Duomenų perdavimas.....	37
3.1. Bendroji duomenų perdavimo paslaugų rinkos apžvalga.....	37
3.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos	39
3.2.1. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas	40
3.2.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas.	47
3.3. Didmeninės interneto prieigos paslaugos	53
3.4. Kitos duomenų perdavimo paslaugos	55
3.4.1. Mažmeninės kitos duomenų perdavimo paslaugos.	55
3.4.2. Didmeninės kitos duomenų perdavimo paslaugos	58
4. Televizija ir radijas	61
4.1. Bendroji televizijos ir radijo paslaugų rinkos apžvalga	61
4.2. Mažmeninės mokamos televizijos paslaugos	63
4.3. Didmeninės televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugos.....	66
5. Prieiga prie fizinės infrastruktūros	67
PAŠTO PASLAUGOS RINKA	70
1. Bendroji pašto paslaugos rinkos apžvalga	70
2. Korespondencijos siuntos.....	73
3. Pašto siuntiniai.....	75
4. Universalioji pašto paslauga	77
1 priedas	79
2 priedas	84

3 priedas	86
4 priedas	87

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO ĮŽANGINIS ŽODIS

Elektroninių ryšių ir pašto paslaugų sektorius Lietuvoje turi neabejotinai didelį augimo potencialą. Žvelgiant į perspektyvą, pagrindinė šios srities varomoji jėga yra dinamika ir pažanga, paremta sparčia informacinių ir ryšių technologijų plėtra.

Šiandien ši pažangi sritis turi itin didelę reikšmę tiek pasaulio ir Europos bendrajai rinkai, tiek Lietuvos ekonomikai ir netgi kiekvieno iš mūsų kasdienybei. Gyventojų, verslo ir valstybės institucijų veikla tampa beveik neįmanoma be efektyviai veikiančio elektroninių ryšių tinklo.

Lietuva gali pagrįstai didžiulotis elektroninių duomenų perdavimo sparta. Naujausi duomenys rodo, kad 4G judrusis interneto ryšys jau dengia 97 proc. mūsų šalies teritorijos, kai vos pernai šis skaičius siekė 84 proc. Pažanga akivaizdi. Maža to – tai vienas geriausių rezultatų Europoje ir pasaulyje. Europos Komisija teigia: plačiajuosčio judriojo ryšio kainos Lietuvoje yra vienos mažiausių visoje ES. Taigi, šiuo ryšiu naudojamės dar ir už patrauklią kainą.

Gyvenimas nestovi vietoje. Keičiasi vartotojų įpročiai, vis plačiau naudojamas mobilusis internetas, auga perduodamų duomenų kiekiai. Visa tai skatina siekti dar geresnės kokybės, didesnio vartotojams teikiamų paslaugų saugumo ir operatyvumo.

Lietuva, sukūrusi gerai išplėtotą infrastruktūrą, turi tvirtą pagrindą tolesnei informacinių ir ryšių technologijų plėtrai. Svarbu, kad mūsų valstybė koncentruotųsi į strategiškai svarbias sritis, kurtų palankias investicines sąlygas verslui, siektų mažinti IT specialistų stygių rinkoje, įveiktų kitus elektroninių paslaugų sferos iššūkius.

Pernai Susisiekimo ministerija toliau įgyvendino Naujos kartos interneto prieigos plėtros 2014–2020 m. planą, pagal kurį mūsų šalyje didinama 30 Mb/s ir didesnės spartos interneto prieigos aprėptis. Naujausiais duomenimis, pastaroji Lietuvoje siekia 91 proc., o bazinė fiksuotojo ir judriojo ryšio aprėptis mūsų šalyje yra viena didžiausių Europoje.

Šiuo metu interneto prieigą Lietuvoje turi didžioji dalis namų ūkių: miestuose – 83 proc., kaimuose – 67 proc. Praėjusiais metais beveik visi – 86 proc. – interneto prieigą turintys namų ūkiai naudojo plačiajuosčiu laidiniu ir belaidžiu fiksuotuoju ryšiu. Tokio ryšio technologijomis apie 46 proc. namų ūkių galėjo naudotis 30 Mb/s ir didesnės spartos internetu, o 28 proc. – 100 Mb/s ir didesnės spartos internetu (2016 m. – atitinkamai 42 ir 18 proc.).

Sparčiojo interneto plėtros Lietuvoje strateginis tikslas – iki 2020 m. visiems šalies namų ūkiams suteikti galimybę naudotis 30 Mb/s ar spartesniu plačiajuosčiu ryšiu, taip pat pasiekti, kad ne mažiau kaip 50 proc. namų ūkių naudotų itin spartų – 100 Mb/s ir didesnės spartos – interneto ryšį.

Vien privačių investicijų šiam tikslui pasiekti nepakanka, tad ir toliau, ypač kaimo vietovėse, sparčiojo plačiajuosčio ryšio plėtra tęsiama pasitelkiant ES fondų investicijas. Jau šiemet numatoma imtis didelės apimties infrastruktūros projekto. Jo metu bus įrengti telekomunikacijų bokštai tose nutolusiose šalies

vietovėse, kurių vis dar nepasiekia spartusis interneto ryšys. Įgyvendinus šį projektą, visi Lietuvos gyventojai, nesvarbu, kurioje vietovėje jie gyvena, galės naudotis pažangiausiomis elektroninių ryšių paslaugomis už patrauklią kainą.

Sparčiai augant elektroninei prekybai, ne mažiau svarbi ir prekybos ryšių tarp valstybių plėtra, galinti paspartinti Lietuvos ekonomikos augimą. Tobulėjančiu elektroniniu būdu prekes užsisakęs naudotojas ir prekes pardavusi įmonė tikisi kokybiško, greito, saugaus pristatymo už prieinamą kainą. Čia nemažas vaidmuo tenka pašto paslaugos teikėjams. Vienas pagrindinių uždavinių – gerinti paslaugų kokybę, siekti siuntų tarp valstybių pristatymo palankių kainų.

Skaiciuojama, kad vien tik ES vartotojai galėtų sutaupyti iki 11,7 mlrd. eurų per metus, jei apsipirkdami internetu galėtų rinktis iš visų ES parduodamų prekių ir paslaugų. Tikimasi, kad priimtas naujas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų didins sektoriaus efektyvumą, skaidrumą, garantuos prieinamas tarptautinių pristatymo paslaugų kainas vartotojams visoje Europos Sąjungoje.

2017 m. bendros pašto rinkos pajamos Lietuvoje išaugo 12,5 proc. Tačiau stebint elektroninės komercijos augimo tempus ir pasaulio mastu, ir Europos bendrojoje rinkoje, ši sritis turi žymiai didesnes augimo galimybes.

Tikiu, kad Lietuvai ir toliau puikiai seksis diegti pažangias technologijas. Linkiu, kad ir ateityje mūsų valstybė būtų moderni ir pirmaujanti elektroninių ryšių ir pašto srityje, atsakingai ir sąžiningai gintų šių paslaugų vartotojų teises.

Susisiekimo ministras

Rokas Masiulis

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS IŽANGINIS ŽODIS

2017 metai mus ir toliau džiugino tiek tebesitęsiančiu ryšių sektoriaus augimu, tiek ir teigiamais, vartotojų gerovę didinančiais pokyčiais.

Bene svarbiausias 2017 metų akcentas elektroninių ryšių rinkose sietinas su dar vienu žingsniu kuriant bendrą visos Europos Sąjungos rinką. Nuo 2017 m. birželio 15 d. visoje Europos Sąjungoje įsigaliojo „mokėk kaip namie“ principas, sudarantis galimybę ES piliečiams keliaujant po Europos Sąjungą naudotis judriojo ryšio paslaugomis tokiomis pat kainomis, kaip ir namuose. Siekiant subalansuoti tarptautinio tarptinklinio ryšio reguliavimo poveikį Lietuvos vidaus rinkai ir išlaikyti vietinių kainų stabilumą, Lietuvos tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų teikėjams RRT sudarė galimybes taikyti nedidelį papildomą užmokestį greta „namų kainų“ būtinosioms sąnaudoms padengti. Nepaisant taikyto papildomo užmokesčio,

tarptinklinio ryšio kainos keliaujantiems lietuviams ženkliai mažėjo. Duomenų perdavimo paslaugų kainos sumažėjo 7–10 kartų. Dėl mažėjusių kainų itin sparčiai augo paslaugų naudojimas: po naujojo reguliavimo įsigaliojimo 2017 m. viduryje balso skambučių ir SMS naudojimas didėjo 2–3 kartus, o duomenų perdavimo paslaugų naudojimas – net iki 10 kartų.

Permainos ryšių sektoriuje buvo juntamos ir nacionaliniu lygmeniu. 2017 metų pradžioje susijungė „Teo LT“, AB, ir AB „Omnitel“, o tai lėmė, kad sektoriuje atsirado naujas rinkos dalyvis – „Telia Lietuva“, AB, galintis teikti elektroninių ryšių paslaugas tiek judriojo, tiek fiksuotojo ryšio tinklais. Itin aktyviai įmonių konsolidavimosi procese dalyvavo ir UAB „Cgates“, kuri 2017 m. galutinai prisijungė 8 elektroninių ryšių paslaugų teikėjus. Pasaulinė fondų valdymo bendrovė „Providence Equity Partners“ per valdomą telekomunikacijų bendrovę UAB „Bitė Lietuva“ iš Švedijos žiniasklaidos koncerno „Modern Times Group“ (MTG) įsigijo 100 proc. Estijos įmonės AS „VIASAT“, UAB TV3, UAB „Tele-3 radijas“ akcijų.

Kiekvienais metais operatorių investicijos į elektroninių ryšių infrastruktūrą duoda vis didesnės naudos galutiniams paslaugų gavėjams. Nuolatinė judriojo ryšio operatorių LTE arba 4G tinklų plėtra lėmė, kad 2017 m. pab., palyginti su 2016 m. pab. duomenimis, aktyvių abonento identifikavimo (SIM) kortelių, naudotų interneto prieigos paslaugoms LTE tinklais gauti, skaičius išaugo 49,1 proc. Kompanijos „OpenSignal“ duomenimis¹, pagal LTE tinklo prieinamumą Lietuva 2017 m. pabaigoje su 88,4 proc. rodikliu užėmė 4-ą vietą Europoje.

Pažymėtina, kad vis spartesniais žingsniais į Lietuvos elektroninių ryšių rinką žengia ir daiktų internetas. SIM kortelių, naudotų vadinamosioms M2M (angl. *Machine-to-machine*) arba daiktų interneto

¹ <https://opensignal.com/reports/2018/02/state-of-lte>

paslaugoms gauti, skaičius padidėjo kiek daugiau nei trečdaliu (33,9 proc.). Nuolatinės investicijos į šviesolaidinėmis technologijomis pagristų duomenų perdavimo tinklų statybą nulėmė, kad 70,8 proc. fiksuotojo ryšio technologijomis teikiamų interneto prieigos paslaugų gavėjų šios paslaugos pasiekė šviesolaidinėmis ryšio linijomis, o populiariausia interneto prieigos paslaugų sparta (44,0 proc. visų abonentų) buvo didesnė nei 100 Mb/s.

Nesustojantis pašto sektoriaus augimas, susijęs su persiųstų pašto siuntinių skaičiaus augimu (2017 m. – 15,7 proc. augimas), tiek džiugina, tiek ir iškelia naujų iššūkių. Siekiant juos įveikti, 2017 m. Europos Komisijoje, Europos Parlamente ir Europos Taryboje buvo svarstytas tarptautinių siuntų reglamentas, kuriuo siekiama didinti kainų ir paslaugų sąlygų skaidrumą teikiant tarptautinių siuntų paslaugas Europos Sąjungoje.

Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius

Feliksas Dobrovolskis

Šalies pavadinimas	Lietuva
Sostinė	Vilnius
Plotas, km ²	65 200
Gyventojų skaičius	2 810 118
Namų ūkių skaičius	1 254 517
Šalies telefono kodas	+370
Interneto domenas	.lt

SVARBU!

- Lentelėse pateiktos piktogramos (↓ ↑ ↔) vaizduoja 2012–2017 m. laikotarpiu vyrausias tendencijas (mažėjanti, didėjanti, svyruojanti).
- Grafikuose kairėje pusėje pateikti skaičiai (pvz., +3,2 %; -4,5 %) rodo atitinkamų rodiklių pokyčius 2017 m. (teigiamus, neigiamus), palyginti su 2016 m.
- Ataskaita „Lietuvos ryšių sektorius 2017 m.“ parengta, naudojant elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjų bei pašto paslaugos teikėjų pateiktą informaciją apie vykdytą elektroninių ryšių ir pašto veiklą. Ataskaitoje taip pat panaudota Europos Komisijos informacija.
- Elektroninių ryšių paslaugų ir pašto paslaugos teikėjų sąrašai pateikiami 1 ir 2 prieduose.
- Elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjų bei pašto paslaugos teikėjų pateikti duomenys gali būti atnaujinami ir po atitinkamų metų ataskaitos paskelbimo, todėl skirtingų metų ataskaitose pateikiami ankstesnių laikotarpių duomenys gali skirtis.
- Ataskaitos lentelėse ir paveiksluose pateikiami duomenys yra apvalinami iki dešimtyjų dalių, todėl rinkos dalių bendra suma ne visada lygi 100 proc.
- Ataskaitoje nurodytos paslaugų teikėjų gautos pajamos ar rodikliai, kuriems skaičiuoti naudojamos pajamų vertės, yra be PVM.
- Ataskaitoje skvarbai skaičiuoti naudojamas atitinkamų metų gyventojų ir namų ūkių skaičius pateikiamas 3 priede.
- Kai kurių rodiklių apskaičiavimo metodikos pateikiamos 4 priede.

RYSIŲ SEKTORIAUS APŽVALGA

Ryšių paslaugų teikėjai

192

Didžiausias paslaugų teikėjas

„Telia Lietuva“, AB

Ryšių sektoriaus pajamos, mln. Eur

827,9

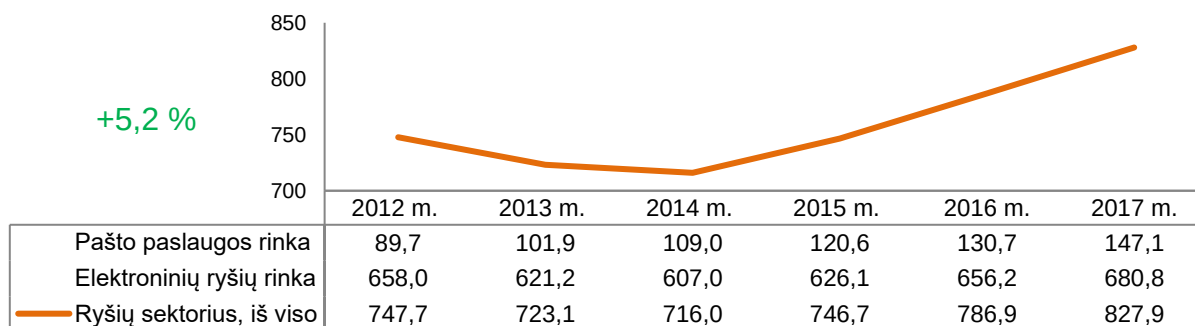
2017 m. Lietuvos ryšių sektorių sudarė dvi paslaugų rinkos: elektroninių ryšių rinka ir pašto paslaugos rinka. Vertinant šias rinkas kartu, 2017 m. pabaigoje 192 ūkio subjektai buvo informavę Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybą (toliau – RRT) apie ryšių sektoriuje vykdomą veiklą – 12 ūkio subjektų mažiau nei 2016 m. (žr. 1 lentelę). Tam daugiausia įtakos turėjo įmonių konsolidavimasis. 2017 m. pradžioje įvyko galutinis „Teo LT“, AB, ir UAB „Omnitel“ susijungimas į bendrą įmonę „Telia Lietuva“, AB. Taip pat UAB „Cgates“ įsigijo 11 paslaugų teikėjų: UAB „Telekomunikacijų grupė“, UAB „Vilniaus Avilda“, UAB „Alpha komunikacijos“, UAB „Dinetas“, UAB „Kava“, UAB „Kavamedia“, UAB „Remo televizija“, UAB „Elekta“, UAB „Kateka“, UAB „Teletinklas“ ir UAB „Transteleservis“; o UAB „Magnetukas“ įsigijo UAB „Ramnet“ ir UAB „M projektai“.

1 lentelė. Asmenų, informavusių RRT apie ryšių sektoriuje planuojamą vykdyti veiklą, skaičius pagal rinkas, vnt., 2012–2017 m.

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Elektroninių ryšių rinka	↓	142	144	144	132	139	127
Pašto paslaugos rinka	↓	73	76	69	66	67	65
Visi teikėjai	↓	215	220	213	198	206	192

Šaltinis: RRT

Ryšių sektoriaus pajamos 2017 m., kaip ir 2016 m., toliau augo (žr. 1 pav.). 2017 m. jos siekė 827,9 mln. Eur ir buvo 5,2 proc. arba 41,0 mln. Eur didesnės nei 2016 m. Pažymėtina tai, kad ūgtelėjo abiejų rinkų pajamos: pašto paslaugos rinkos – 12,6 proc. arba 16,4 mln. Eur, elektroninių ryšių rinkos – 3,8 proc. arba 24,6 mln. Eur. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad pašto paslaugos rinkos dalis visu 2012–2017 m. laikotarpiu bendrose ryšių sektoriaus pajamose sudarė daug mažesnę dalį: 2017 m. ji siekė 17,8 proc. (2016 m. – 16,6 proc.).

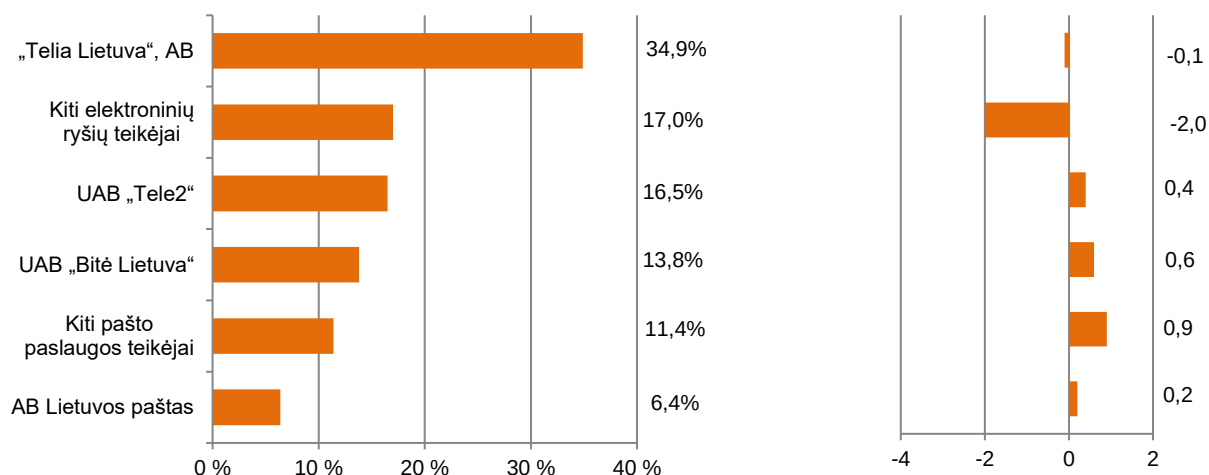

1 pav. Ryšių sektoriaus pajamos, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

2012–2017 m. laikotarpiu tiek ryšių sektoriaus struktūra pagal pajamas, tiek ryšių sektoriaus paslaugų teikėjų struktūra pagal veiklos kryptį rodo, kad sektoriuje dominuoja elektroninių ryšių paslaugų

teikėjai (žr. 1 lentelę ir 2 pav.). 2017 m. iš 192 ryšių sektoriuje veikusių ūkio subjektų daugiausia pajamų gavo elektroninių ryšių paslaugas teikianti „Telia Lietuva“, AB, (34,9 proc.), tačiau jos rinkos dalis per 2017 m. sumažėjo 0,1 procentinio punkto. Didžiausio pašto paslaugos teikėjo – AB Lietuvos pašto pajamos 2017 m. sudarė 6,4 proc. visų ryšių sektoriaus pajamų. Pastebėtina, kad labiausiai išaugo kitų pašto paslaugos teikėjų rinkos dalis, o labiausiai sumažėjo – kitų elektroninių ryšių teikėjų rinkos dalis. Per 2017 m. kitų pašto paslaugos teikėjų rinkos dalis išaugo iki 11,4 proc. (2016 m. – 10,5 proc.), o kitų elektroninių ryšių teikėjų rinkos dalis sumažėjo iki 17,0 proc. (2016 m. – 19,0 proc.).

2 pav. Ryšių sektoriaus paslaugų teikėjų rinkos dalys pagal pajamas, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. daugelyje paslaugų segmentų vis gausėjančiam paslaugų gavėjų ratui buvo siūlomos konkurencingos paslaugos, užtikrinant aukštą teikiamų paslaugų kokybę. Tai lėmė 5,2 proc. ryšių sektoriaus metinį pajamų augimą. Tiek stambiųjų, tiek smulkesnių paslaugų teikėjų tolesnis konsolidavimosi procesas rodo ūkio subjektų interesą didinti veiklos efektyvumą sektoriuje, kurio rezultatus vartotojas pajus ateityje.

ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ RINKA

1. Bendroji elektroninių ryšių rinkos apžvalga

 Elektroninių ryšių paslaugų teikėjai	127
 Pajamos, mln. Eur	680,8
 Investicijos, mln. Eur	76,9

Elektroninių ryšių paslaugų rinką galima suskirstyti į 4 paslaugų grupes:

- telefono ryšio paslaugos;
- duomenų perdavimo paslaugos;
- televizijos ir radijo paslaugos;
- prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugos.

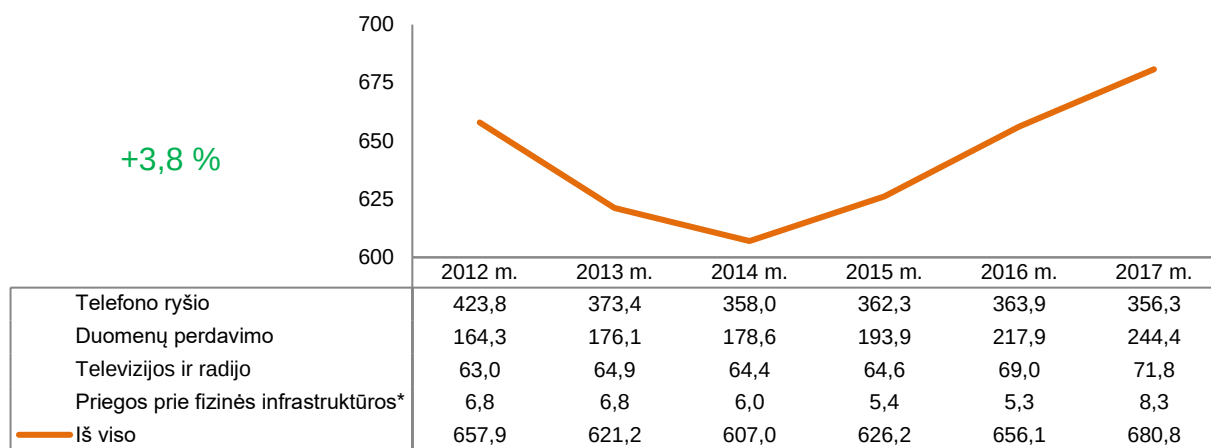
Paslaugų teikėjai. Elektroninių ryšių veikla besiverčiančių asmenų skaičius 2017 m. sumažėjo 12 ūkio subjektų ir siekė 127, iš kurių 123 faktiškai teikė elektroninių ryšių paslaugas. Daugiausia, kaip ir ankstesniais metais, buvo duomenų perdavimo paslaugų teikėjų (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Paslaugas teikusių elektroninių ryšių paslaugų teikėjų skaičius, vnt., 2017 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Telefono ryšio paslaugos	58	56	51	49	53	49
Duomenų perdavimo paslaugos	103	107	110	103	106	93
Televizijos ir radijo paslaugos	46	44	43	43	42	40
Prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugos	16	17	15	14	15	15
Visų paslaugų	142	144	144	135	140	127

Šaltinis: RRT

Pajamos. 2017 m. elektroninių ryšių rinkos pajamos toliau augo (žr. 3 pav.). Palyginti su 2016 m., 2017 m. pajamos išaugo 3,8 proc. ir siekė 680,8 mln. Eur. Daugiausia pajamų 2017 m. gavo telefono ryšio (52,3 proc.) ir duomenų perdavimo (35,9 proc.) paslaugų teikėjai. Mažiausiai pajamų 2017 m. buvo gautos teikiant prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas. Tačiau pastebėtina, kad 2017 m. palyginti su 2016 m. pajamos gautos už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą išaugo nuo 5,1 mln. Eur iki 8,3 mln. Eur. arba 61,4 proc. Tokį minėtų pajamų išaugimą 2017 m. lėmė tai, kad iki 2017 m. pajamos už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas apima pajamas, gautas tik už prieigos prie nenaudojamos šviesolaidinės linijos skaidulos paslaugą.

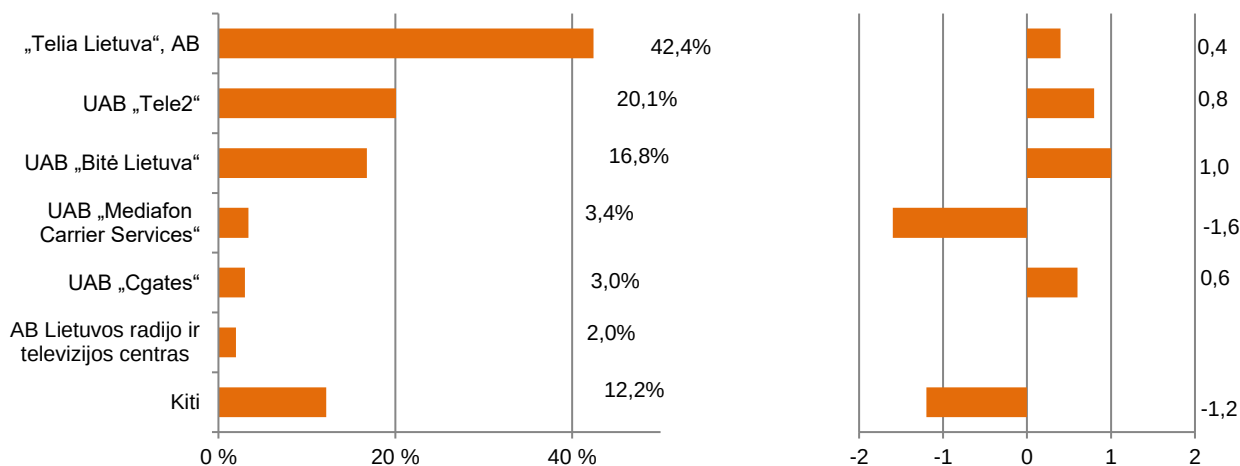

* Iki 2017 m. apima pajamas, gautas tik už prieigos prie nenaudojamos šviesolaidinės linijos skaidulos paslaugą.

3 pav. **Elektroninių ryšių rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

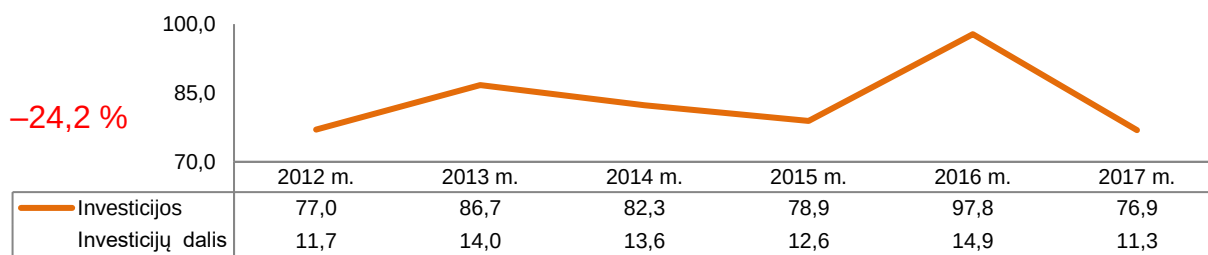
2017 m. „Telia Lietuva“, AB, išliko elektroninių ryšių rinkos lydere vertinant pagal pajamas, ir per metus padidino savo rinkos dalį 0,4 procentinio punkto iki 42,4 proc. (žr. 4 pav.). Pastebėtina, kad rinkos dalis padidino ir UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“ bei UAB „Cgates“: atitinkamai 0,8, 1,0 ir 0,6 procentinio punkto.

4 pav. **Elektroninių ryšių rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.**

Šaltinis: RRT

Investicijos. Priešingai nei 2016 m., 2017 m. investicijos į elektroninių ryšių infrastruktūrą mažėjo ir buvo mažiausios 2012–2017 m. laikotarpiu. 2017 m. į elektroninių ryšių infrastruktūrą paslaugų teikėjai investavo 76,9 mln. Eur arba 20,9 mln. Eur mažiau nei 2016 m. (žr. 5 pav.). Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, daugiausia buvo investuojama į plačiajuosčio ryšio tinklus: į judriojo ryšio 4G tinklus (*angl.* Long Term Evolution, LTE) ir į šviesolaidinių ryšio linijų tinklus. Apžvelgiant elektroninių ryšių rinkos plėtros galimybes, yra svarbu įvertinti ir investicijų santykį su bendromis šios rinkos pajamomis. 2017 m. investicijų į elektroninių ryšių infrastruktūrą santykis su bendromis šios rinkos pajamomis siekė 11,3 proc. ir buvo 3,6 procentinio punkto mažesnis, palyginti su 2016 m.

5 pav. Investicijos į elektroninių ryšių infrastruktūrą, mln. Eur, ir investicijų dalis bendrose elektroninių ryšių rinkos pajamose, proc., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Elektroninių ryšių rinkoje 2017 m. toliau vyko įmonių konsolidacija, kuri lėmė, kad rinkoje liko 127 operatoriai, t. y. 12 mažiau nei 2016 m. 2017 m. išaugo elektroninių ryšių rinkos pajamos (3,8 proc. iki 680,8 mln. Eur), tačiau ženkliai sumenko investicijos (24,2 proc. iki 76,9 mln. Eur).

2. Telefono ryšys

2.1. Viešosios judriojo telefono ryšio paslaugos

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai yra visi viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas sudaro viešaisiais judriojo ryšio tinklais teikiami nacionaliniai², tarptautiniai³ ir tarptautinio tarptinklinio ryšio (*angl.* roaming)⁴ skambučiai, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjai, išvykę į užsienio šalis, naudojami tarptinklinio ryšio paslaugomis (toliau – tarptinkliniai skambučiai). Taip pat šiame skyriuje įtrauktos trumpųjų tekstinių žinučių (*angl.* Short Message Service, toliau – SMS) bei vaizdo žinučių (*angl.* Multimedia Messaging Service, toliau – MMS) siuntimo paslaugos.

Duomenų perdavimo paslaugos judriojo ryšio tinklu tiek naudojantis telefonu, tiek kompiuteriu, pateiktos prie skyriaus „Duomenų perdavimas“.

Paslaugų teikėjai. 2017 m. pabaigoje viešojo judriojo telefono ryšio paslaugas teikė 14 ūkio subjektų: 3 operatoriai teikė viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas savo tinklu, 4 paslaugų teikėjai buvo sudarę didmeninių paslaugų sutartį su judriojo ryšio operatoriais, kiti 7 ūkio subjektai perpardavinėjo paslaugų gavėjams kitų viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų teikiamas paslaugas.

Paslaugų gavėjai. 2017 m. pabaigoje, viešosios judriojo telefono ryšio paslaugos buvo teikiamos maždaug 3,7 mln. aktyvių SIM kortelių⁵ (žr. 3 lentelę). Per metus aktyvių SIM kortelių skaičius išaugo 3,8 proc. Aktyvių SIM kortelių skaičius 100 gyventojų (judriojo ryšio skvarba) dėl padidėjusio aktyvių SIM kortelių skaičiaus bei sumažėjusio gyventojų skaičiaus per 2017 m. išaugo 6,7 procentinio punkto ir 2017 m. pabaigoje 100 gyventojų teko 133,0 aktyvios SIM (*angl.* Subscriber Identification Module) kortelės.

Didžiausią dalį (61,7 proc.) 2017 m. sudarė aktyvios SIM korteles, už kurias buvo mokama pagal sąskaitas (*angl.* post-paid, toliau lentelėse – *post-paid*), o ne iš anksto (*angl.* pre-paid, toliau lentelėse – *pre-paid*) (žr. 3 lentelę). Vertinant 2012–2017 m. laikotarpį, išryškėjo nuolatinė aktyvių SIM kortelių, už kurias

² Nacionaliniai skambučiai – tai Lietuvos viešuosiuose judriojo ir fiksuotojo ryšio operatorių tinkluose inicijuoti ir užbaigti skambučiai.

³ Tarptautiniai skambučiai – tai Lietuvos viešuosiuose judriojo ir fiksuotojo ryšio operatorių tinkluose inicijuoti ir užsienio šalių operatorių tinkluose užbaigti skambučiai.

⁴ Tarptautinio tarptinklinio ryšio skambučiai – tai Lietuvos viešųjų judriojo ryšio tinklų operatorių paslaugų gavėjų užsienio šalyse inicijuoti skambučiai.

⁵ Šioje ataskaitos dalyje nurodytas paslaugų gavėjų skaičius atitinka aktyvių SIM kortelių skaičių. Aktyvia SIM kortele laikoma kortelė, kuria naudojantis per paskutinių 3 mėnesių laikotarpį buvo įvykdytas telekomunikacinis įvykis (inicijuotas ar priimtas skambutis, išsiųsta ar gauta trumpoji tekstinė žinutė ar naudotasi kita paslauga).

buvo mokama pagal sąskaitas, skaičiaus augimo tendencija. Per 2017 m. tokių SIM kortelių skaičius išaugo 11,3 proc. arba 233,9 tūkst. vnt. ir iš viso siekė 2 306,4 tūkst. Atitinkamai rinkoje mažėjo išankstinio mokėjimo SIM kortelių naudojimas. Šias tendencijas galėjo paskatinti patrauklūs paslaugų teikėjų taikomi vadinamieji fiksuoto tarifo (*angl.* „flat rate“) tipo paslaugų planai, kai už periodinį užmokestį yra siūloma tam tikra nacionalinių pokalbių trukmė (arba neriboti pokalbiai į visus Lietuvos tinklus) ir tam tikras papildomų paslaugų (SMS, duomenų perdavimo paslaugos) kiekis.

3 lentelė. Aktyvių SIM kortelių, naudojamų viešojo judriojo telefono ryšio paslaugoms teikti, skaičiaus struktūra pagal paslaugų teikėjus ir atsiskaitymo būdą, tūkst. vnt., 2012–2017 m.

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
UAB „Bitė Lietuva“		890,9	872,5	846,3	840,2	812,4	918,4
Pre-paid		461,2	420,6	398,6	385,7	356,8	338,7
Post-paid		429,7	452,0	447,7	454,5	455,6	579,7
„Telia Lietuva“		1 724,3	1 283,0	1 095,0	1 016,3	975,7	1 033,6
Pre-paid		1 058,0	633,6	439,3	351,3	305,8	277,3
Post-paid		666,3	649,5	655,7	665,0	670,0	756,3
UAB „Tele2“		1 894,1	1 824,1	1 780,5	1 713,2	1 724,5	1 704,2
Pre-paid		1 162,4	1 022,2	959,9	893,5	863,8	815,7
Post-paid		731,8	802,0	820,6	819,7	860,7	888,5
Kiti teikėjai		97,8	86,0	78,2	79,6	87,5	82,5
Pre-paid		21,2	13,0	1,3	1,3	1,3	0,7
Post-paid		76,6	73,0	76,8	78,3	86,2	81,8
Visi teikėjai		4 607,1	4 065,7	3 800,0	3 649,3	3 600,1	3 738,7
Pre-paid		2 702,8	2 089,3	1 799,1	1 631,8	1 527,7	1 432,3
Post-paid		1 904,4	1 976,4	2 000,8	2 017,5	2 072,4	2 306,4

Šaltinis: RRT

Vertinant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus pasiskirstymą pagal teikėjus, per 2017 m. sumažėjo UAB „Tele2“ (žr. 3 lentelę) ir kitų teikėjų aktyvių SIM kortelių skaičius. UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, aktyvių SIM kortelių skaičius 2017 m., palyginti su 2016 m., išaugo. Tačiau UAB „Tele2“ pagal aktyvių SIM kortelių skaičių 2017 m., kaip ir 2016 m., buvo didžiausią (45,6 proc.) rinkos dalį užimantis operatorius.

Numerio perkėlimo paslauga. 2017 m. 135,0 tūkst. paslaugų gavėjų pasinaudojo numerio perkėlimo paslauga, o tai sudarė 3,6 proc. visų viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų (žr. 4 lentelę). Šia paslauga 2017 m. pasinaudojo net 25,5 tūkst. daugiau paslaugų gavėjų nei 2016 m. Numerio perkėlimo paslaugos paklausos augimas rodo egzistuojančią konkurenciją viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų rinkoje.

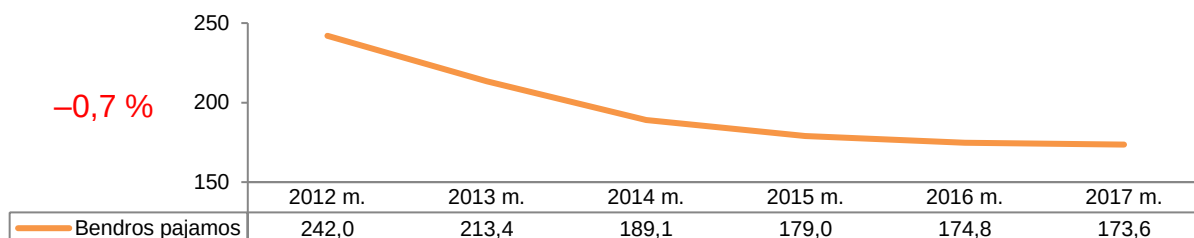
4 lentelė. Perkeltų numerių srautai pagal paslaugų teikėjus, vnt., 2017 m.

	Atėjo	Išėjo	Balansas
„Telia Lietuva“, AB	38 472	35 028	3 444
UAB „Tele2“	48 339	46 054	2 285
UAB „Bitė Lietuva“	40 779	48 659	–7 880
Kiti teikėjai	7 446	5 295	2 151

Šaltinis: RRT

Kaip ir 2016 m., 2017 m. didžiausia dalis paslaugų gavėjų, pasinaudojusių numerio perkėlimo paslauga, atėjo į UAB „Tele2“ tinklą (35,8 proc.), o daugiausia išėjo iš UAB „Bitė Lietuva“ tinklo (36,0 proc.).

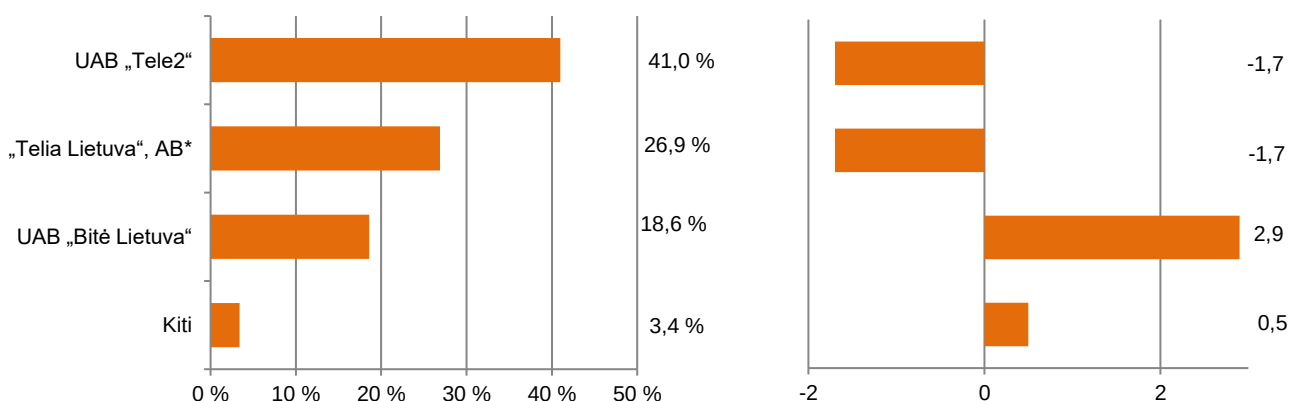
Pajamos. 2017 m. pajamos, gautos už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, sudarė vieną didžiausių elektroninių ryšių paslaugų rinkos pajamų dalių (25,5 proc.). Nuo 2012 m. stebima pajamų mažėjimo tendencija. 2017 m., palyginti su 2016 m., pajamos už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas sumažėjo 0,7 proc. arba 1,2 mln. Eur ir siekė 173,6 mln. Eur (žr. 6 pav.).

6 pav. Pajamos, gautos už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. didžiausių rinkos dalių (41,0 proc.), matuojant pagal pajamas, gautas už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, kaip ir 2016 m., užėmė UAB „Tele2“. Daugiausia pagal pajamas, gautas už viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikimą 2017 metais, išaugo UAB „Bitė Lietuva“ rinkos dalis (žr. 7 pav.).

7 pav. Pajamų, gautų už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir pajamų dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

Vidutinės pajamos iš vieno abonentą per mėnesį (ARPU) už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas 2017 m. toliau mažėjo (0,2 Eur) ir siekė 3,3 Eur už mėnesį (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, Eur už mėn., 2012–2017 m.

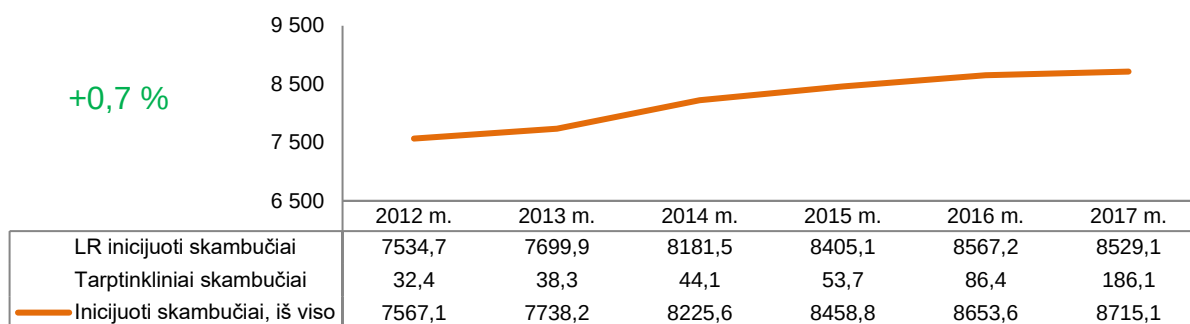
	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas	4,0	4,0	3,7	3,6	3,5	3,3

Šaltinis: RRT

2.1.1. Judriojo telefono ryšio balso paslaugos

Skambučių trukmė. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė 2017 m. toliau augo. Palyginti su 2016 m., 2017 m. inicijuotų skambučių trukmė padidėjo 0,7 proc. arba 61,5 mln. min. ir iš viso siekė 8 715,1 mln. min. (žr. 8 pav.). 2017 m. Lietuvos viešųjų judriojo telefono

ryšio balso paslaugų gavėjai 98 proc. skambučių, matuojant pagal trukmę, inicijavo Lietuvoje, šių skambučių trukmė 2017 m. šiek tiek sumažėjo (0,4 proc.). Augo tik dalis skambučių, kurie buvo inicijuoti užsienio šalyse, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjai, išvykę į užsienio šalis, naudojos tarptinklinio ryšio paslaugomis.

8 pav. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė, mln. min., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Vertinant Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų pokalbių trukmės pasiskirstymą pagal teikėjus, 2017 m. ilgiausia (48,4 proc.) išliko UAB „Tele2“ paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė (žr. 6 lentelę).

6 lentelė. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2012–2017 m.

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
UAB „Bitė Lietuva“	↔	1 720,3	1 761,7	1 930,7	1 947,3	1 972,3	1 939,4
„Telia Lietuva“, AB	↑	2 202,8	2 148,8	2 157,6	2 240,8	2 318,5	2 347,2
UAB „Tele2“	↑	3 393,1	3 571,8	3 877,9	4 045,3	4 127,9	4 216,7
Kiti teikėjai	↔	218,5	217,6	215,3	225,3	234,9	211,9
Visi teikėjai	↑	7534,7	7699,9	8181,5	8458,7	8653,6	8715,1

Šaltinis: RRT

Vertinant pokalbių struktūrą, svarbu įvertinti ir pokalbių kryptis. Išskiriamos šios Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių kryptys – kai skambučiai užbaigiami savame tinkle, kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose ar užsienio operatorių tinkluose. Didžioji dalis visų viešojo judriojo telefono ryšio skambučių 2017 m. buvo užbaigti savame tinkle (55,0 proc.) ir kituose Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose (40,3 proc.) (žr. 7 lentelę). Per 2017 m. viešojo judriojo telefono ryšio skambučių, kurie buvo užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ir fiksuotojo ryšio tinkluose, trukmė išaugo atitinkamai 2,8 proc. ir 5,2 proc.

7 lentelė. Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių trukmės struktūra pagal skambučių kryptį, mln. min., 2012–2017 m.*

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Užbaigti savame tinkle	5 293,2	5 226,7	5 144,7	4 969,3	4 866,7	4 738,2
Užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	2 015,2	2 224,5	2 755,9	3 114,6	3 346,8	3 439,4
Užbaigti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	154,8	177,9	222,3	269,0	304,3	320,3
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	71,6	70,8	58,6	52,2	49,4	45,4
Bendra skambučių trukmė	7 534,8	7 699,9	8 181,5	8 405,1	8 567,2	8 497,4

*Prie 2017 m. duomenų neįtraukti skambučiai trumpaisiais ir kitais padidinto ar nemokamo tarifo numeriais.

Šaltinis: RRT

Analizuojant pokalbių struktūrą pagal atsiskaitymo būdą, 2017 m. daugiausia skambučių Lietuvoje inicijavo paslaugų gavėjai (fiziniai ir juridiniai asmenys), kurie už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas (*post-paid*), – tai sudarė 77,6 proc. visų inicijuotų skambučių trukmės (žr. 8 lentelę). Tokių skambučių trukmė per 2017 m., palyginti su 2016 m., išaugo 4 procentiniais punktais. Vienas paslaugų gavėjas, kuris už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas, 2017 m. per vieną mėnesį vidutiniškai kalbėjo 188,3 min. (fizinis asmuo – 209,7 min., juridinis asmuo – 147,9 min.), o paslaugų gavėjas, kuris už paslaugas mokėjo iš anksto, – 111,2 min.

8 lentelė. Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių įvairiomis kryptimis trukmės struktūra pagal atsiskaitymo būdą ir paslaugų gavėjų tipą, mln. min., 2016–2017 m.

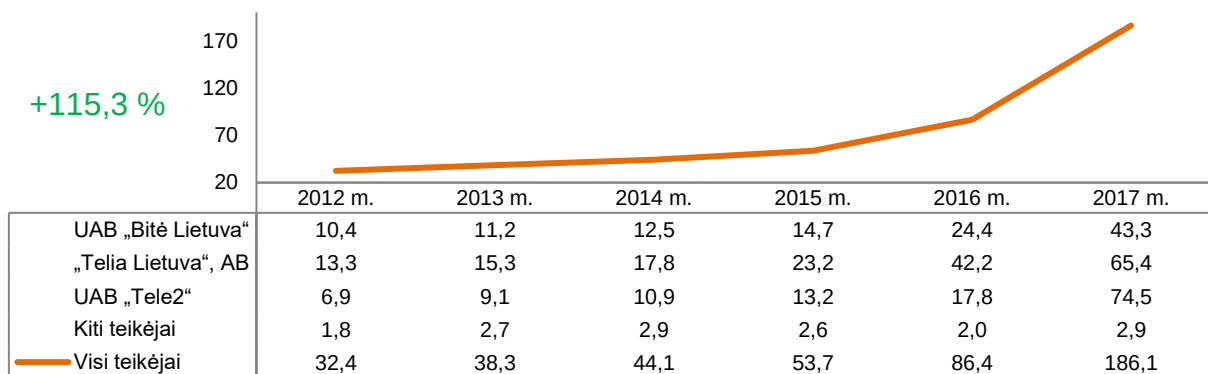
	2016 m.			2017 m.		
	<i>Pre-paid</i>	<i>Post-paid</i>		<i>Pre-paid</i>	<i>Post-paid</i>	
		Fiziniai	Juridiniai		Fiziniai	Juridiniai
Užbaigti savame tinkle*	1 592,8	2 353,3	920,6	1 310,6	2 506,5	921,2
Užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	598,1	1 964,9	783,8	535,3	2 117,6	786,5
Užbaigti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	67,2	165,8	71,3	60,5	183,1	76,7
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	5,9	13,5	29,9	5,0	12,4	13,8
Visi inicijuoti	2 264,0	4 497,5	1 805,6	1 911,4	4 819,6	1 798,1

*Prie 2017 m. duomenų įtraukti skambučiai trumpaisiais ir kitais padidinto ar nemokamo tarifo numeriais.

Šaltinis: RRT

2015 m. lapkričio 25 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2120 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Europos Sąjungoje, kuriuo įtvirtintas tarptinklinio ryšio skambučių kainų sumažinimas Europos Sąjungoje⁶ nuo 2016 m. balandžio 30 d. Nuo 2017 m. birželio 15 d. įsigaliojo kitas reguliavimo etapas, kuris numatė, kad tarptinklinio ryšio kainos keliaujant ES turi būti tokios pačios, kokias vartotojai moka už skambučius savo šalyje. Atsižvelgiant į šiuos pakeitimus, tarptinklinio ryšio kainos dar labiau mažėjo ir tai paskatino tarptinklinio ryšio pokalbių paklausos augimą.

Tarptinklinio ryšio paslaugų, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų paslaugų gavėjas skambina viešėdamas užsienio šalyse, lydere 2017 m. tapo UAB „Tele2“ (žr. 9 pav.): 2017 m., naudojant šio operatoriaus SIM korteles, buvo inicijuota 40,0 proc. visų tarptinklinių skambučių. Tarptinklinių skambučių, atliktų naudojantis UAB „Tele2“ SIM kortelėmis, trukmė per 2017 m. išaugo 4,2 karto arba 56,6 mln. min.

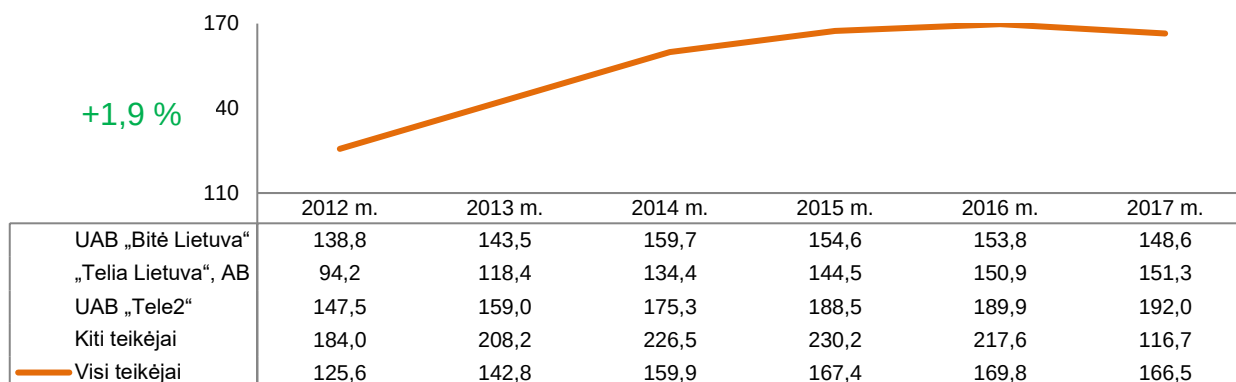

9 pav. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų, besinaudojančių tarptinklinio ryšio paslaugomis, skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2012–2017 m.

⁶ <http://www.rrt.lt/lt/vartotojui/telefono-rysys/tarptautinis-tarptinklinis-rysys.html>

Šaltinis: RRT

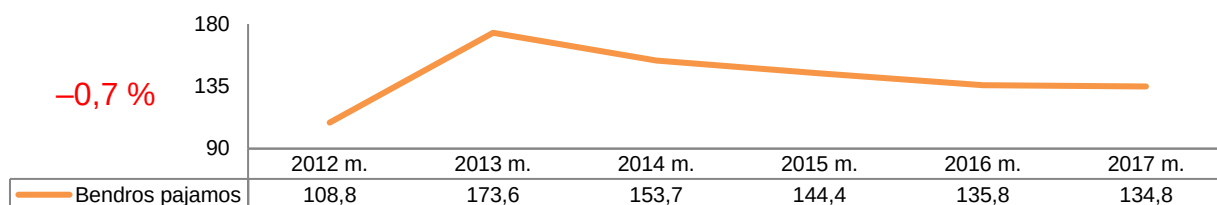
Vertinant Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotus skambučius, nediferencijuojant pagal skambučių kryptis, vienas paslaugų gavėjas per vieną 2017 m. mėnesį kalbėjo vidutiniškai 166,5 min. (kiek mažiau nei 3 val.), t. y. 3,3 min. trumpiau nei 2016 m. (žr. 10 pav.). Vidutiniškai ilgiausiai (192,0 min. arba 3,2 val.) 2017 m. kalbėjo UAB „Tele2“ paslaugų gavėjas. Pastebėtina, kad 2017 m., palyginti su 2016 m., pastarojo vidutinė mėnesinė kalbėjimo trukmė išaugo 1,1 proc. arba 2,1 min.

10 pav. Vieno viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjo per mėnesį Lietuvoje inicijuotų skambučių trukmės vidurkis pagal paslaugų teikėjus, min., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Pajamos. Pajamų, gautų už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, 2013 m. augimo šuolį (žr. 11 pav.) lėmė pajamų už viešąsias judriojo ryšio paslaugas perskirstymas, įvykęs dėl RRT detalizuotos pajamų paskirstymo pagal paslaugas metodikos. Tačiau nuo 2013 m. stebima pajamų mažėjimo tendencija. 2017 m., palyginti su 2016 m., pajamos už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas sumažėjo 0,7 proc. arba 1,0 mln. Eur.

11 pav. Pajamos, gautos už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Kadangi vienas operatorius neišskiria pajamų už nacionalinius ir tarptautinius skambučius, viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjų gautų pajamų struktūrą pagal skambučių kryptis įvertinti yra sudėtinga.

9 lentelė. Viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjų gautų pajamų struktūra pagal skambučių kryptis, proc., 2017 m.

	Nacionaliniai skambučiai	Tarptautiniai skambučiai	Tarptinkliniai skambučiai
UBA „Bitė Lietuva“	73,1	15,4	11,6
„Telia Lietuva“, AB	70,2	17,0	12,8
UAB „Tele2“	89,9		10,1
Kiti teikėjai	67,6	14,1	13,3

* UAB „Tele2“ neišskiria pajamų už nacionalinius ir tarptautinius skambučius

Šaltinis: RRT

Tačiau, vertinant tarptinklinių skambučių segmentą, pažymėtina, kad didžiausia bendrų pajamų dalis (13,3 proc.) už tarptinklinius skambučius 2017 m. atiteko kitiems teikėjams, mažiausia – UAB „Tele2“ (žr. 9 lentelę).

ARPU. Didžiausios vidutinės pajamos iš vieno abonentą per mėnesį, gautos už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, buvo 2013 m. – jos siekė 3,2 Eur (žr. 10 lentelę). Tais metais ARPU šuolį lėmė judriojo ryšio paslaugų pajamų perskirstymas, įvykęs dėl RRT detalizuotos pajamų paskirstymo metodikos. Tačiau nuo 2013 m. stebima ARPU mažėjimo tendencija, sietina su efektyvia konkurencija rinkoje. Pastaroji lemia kainų kritimą, o paslaugų gavėjai įgyja galimybę naudotis aukštos kokybės viešosiomis judriojo telefono ryšio balso paslaugomis. Pastebėtina, kad paslaugų teikėjai beveik 2,1 karto gauna daugiau pajamų iš paslaugų gavėjų, kurie už paslaugas moka pagal sąskaitas (*post-paid*), o ne naudojami išankstinio mokėjimo paslauga (*pre-paid*). Nepaisant to, 2017 m. toliau fiksuotas viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų, kurie už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas, skaičiaus augimas (11,3 proc.). Tai rodo, kad paslaugų gavėjams skirtumas tarp išlaidų mokant pagal sąskaitas ar išankstinio atsiskaitymo būdu nėra reikšmingas, o pasirinkimą lemia poreikius atitinkantys paslaugų teikėjų siūlomi fiksuoto tarifo (angl. „*flat rate*“) tipo paslaugų planai, kurie yra patrauklūs, nes padeda prognozuoti savo išlaidas.

ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas 2017 m. toliau mažėjo (0,1 Eur) ir siekė 2,6 Eur už mėnesį. Tai sudarė 78,8 proc. ARPU už visas viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas.

10 lentelė. **ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas pagal atsiskaitymo būdą, Eur už mėn., 2012–2017 m.**

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas		1,8	3,2	3,0	2,9	2,7	2,6
Iš <i>post-paid</i>		2,6	4,7	4,1	3,7	3,4	3,1
Iš <i>pre-paid</i>		1,2	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5
ARPU už visas viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas		4,0	4,0	3,7	3,6	3,5	3,3

Šaltinis: RRT

Lyginant didžiųjų operatorių gautas ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, matyti, kad 2017 m., kaip ir 2016 m., mažiausios ARPU teko UAB „Tele2“ (2,2 Eur), didžiausios – UAB „Bitė Lietuva“ (3,1 Eur) (žr. 11 lentelę).

11 lentelė. **ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas pagal teikėjus, Eur už mėn., 2012–2017 m.**

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
UAB „Bitė Lietuva“		2,7	3,9	3,5	3,2	3,0	3,1
„Telia Lietuva“, AB		1,6	2,9	3,0	2,9	2,9	2,8
UAB „Tele2“		1,5	3,0	2,8	2,7	2,4	2,2
Kiti teikėjai		3,2	3,1	2,5	2,0	1,9	1,4
Visi teikėjai		1,8	3,2	3,0	2,9	2,7	2,6

Šaltinis: RRT

Kainos. 2012–2017 m. laikotarpiu Lietuvoje dominavo vadinamieji fiksuoto tarifo (angl. „*flat rate*“) paslaugų planai, kai už tam tikrą periodinį užmokestį yra siūloma tam tikra nacionalinių pokalbių trukmė (arba neriboti pokalbiai į visus Lietuvos tinklus) ir tam tikras papildomų paslaugų (SMS, duomenų perdavimo paslaugos) kiekis. Kai rinkoje yra siūlomi įvairūs judriojo telefono ryšio fiksuoto tarifo paslaugų planai, iš bendros plane siūlomos kainos išskirti viešojo judriojo telefono ryšio balso paslaugų kainą atskirai yra

sudėtinga. Tačiau, apskaičiavus vidutinės balso paslaugų kainas (pajamų už šias paslaugas ir atitinkamų pokalbių, už kuriuos gautos šios pajamos, trukmės santykis), nuo 2014 m. stebima nedidelė kainos mažėjimo tendencija. Vienintelė išimtis šioje tendencijoje – UAB „Bitė Lietuva“ vidutinė viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų kaina, kuri 2017 m., palyginti su 2016 m., išaugo 0,2 Eur ct už min. ir siekė 2,1 Eur ct už min. Tuo tarpu UAB „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ kaina 2017 m. sumažėjo 0,1 Eur ct už min., kitų teikėjų – 0,2 Eur ct už min. (žr. 12 lentelę).

12 lentelė. **Apskaičiuotos vidutinės viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų kainos pagal paslaugų teikėjus, Eur ct už min., 2012–2017m.**

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
UAB „Bitė Lietuva“	↑	1,9	2,7	2,2	2,0	1,9	2,1
„Telia Lietuva“, AB	↑	1,6	2,5	2,2	2,0	1,9	1,8
UAB „Tele2“	↓	1,0	1,9	1,6	1,4	1,3	1,2
Kiti teikėjai	↓	1,7	1,4	1,1	0,8	0,9	0,7
Visi teikėjai	↔	1,4	2,2	1,8	1,7	1,6	1,5

Šaltinis: RRT

Kokybė. RRT, siekdama informuoti apie teikiamų elektroninių ryšių paslaugų kokybę, atlieka viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių įvertinimo bandymus⁷ Lietuvoje veikiančiuose UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. Atliekant šiuos bandymus, atsižvelgiama į tokius kriterijus: balso skambučių nesėkmingų kvietimų dalį, skambučio sujungimo trukmę, balso perdavimo kokybę⁸ ir nutrūkusių skambučių dalį. Analizuojant balso perdavimo kokybės rodiklį MOS-LQO (*angl.* Mean Opinion Score – Listening Quality Objective) pagal skirtingus paslaugų teikėjus, matyti, kad jis yra aukštas ir skiriasi nežymiai (žr. 13 lentelę). Pažymėtina, kad kuo didesnis balas, tuo aukštesnė paslaugos kokybė.

13 lentelė. **Vidutinė viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų perdavimo kokybės rodiklio MOS-LQO vertė pagal paslaugų teikėjus, balais, 2012–2017 m.**

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
UAB „Bitė Lietuva“	↑	3,24	3,16	3,25	3,25	3,52	3,56
„Telia Lietuva“, AB	↔	3,47	3,44	3,60	3,57	3,51	3,47
UAB „Tele2“	↑	3,22	3,16	3,32	3,32	3,33	3,38

Šaltinis: RRT

2.1.2. Judriojo telefono ryšio SMS ir MMS paslaugos

Nepaisant mažėjančios trumpųjų tekstinių žinučių (SMS) paklausos, SMS išliko viena populiariausių bendravimo priemonių 2017 m. Ši informacijos apsiųtimo alternatyva, kaip ir skambutis, turi grįžtamojo ryšio galimybę. Vaizdo žinutė (MMS) – tai daugiau galimybių turinti trumpoji žinutė, suteikianti galimybę siųsti vaizdinį pranešimą, kurį dar galima papildyti garsu ir tekstu. Nepaisant didesnių MMS galimybių, šios paslaugos populiarumas, nors ir auga, gerokai nusileidžia SMS paslaugos populiarumui.

SMS ir MMS skaičius. Nuo 2012 m. stebima SMS skaičiaus mažėjimo tendencija (žr. 14 lentelę). 2017 m. mažėjimas sudarė 14,6 proc. Vienas viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjas per vieną

⁷ Daugiau informacijos pateikiama RRT interneto svetainėje adresu: <http://www.rtt.lt/lt/apzvalgos-ir-ataskaitos/viesuju-judriojo-telefono-rj7y.html>

⁸ Balso perdavimo kokybė – skaičius, parodantis balso, perduodamo tinklu, kokybę sėkmingo skambučio metu, išreikštą MOS-LQO balais (didžiausias balas yra 5). MOS-LQO vertinimas atliekamas naudojant specialią programinę įrangą, įdiegtą RRT matavimo įrangoje. Kuo didesnis MOS-LQO balas, tuo balso perdavimo kokybės įvertinimas geresnis.

2017 m. mėnesį vidutiniškai išsiuntė 86 SMS (18 SMS mažiau nei 2016 m.), per vieną dieną paslaugų gavėjas 2017 m. vidutiniškai išsiųsdavo po 2,8 SMS.

14 lentelė. Išsiųstų SMS, mln. vnt., ir MMS, tūkst. vnt., skaičius ir paslaugų teikėjų rinkos dalys, proc., 2012–2017 m.

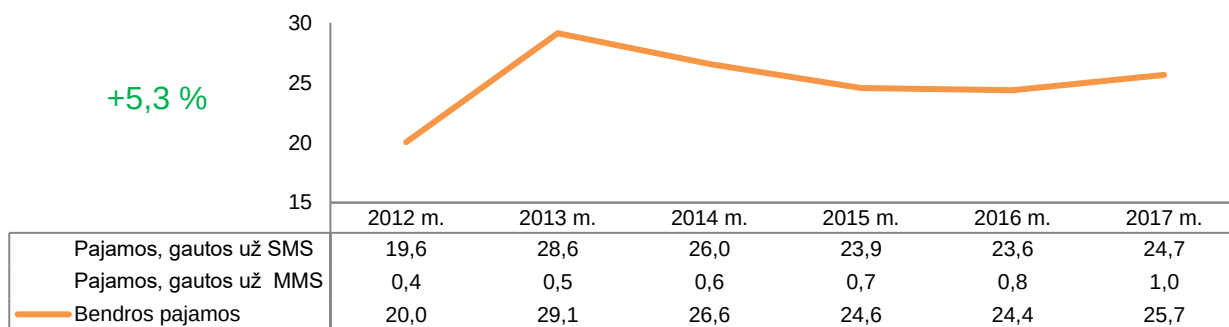
	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Išsiųstų SMS skaičius, mln. vnt.	7 591,3	7 068,3	7 107,9	6 350,2	5 259,3	4 489,7
UAB „Tele2“	41,3	42,2	48,0	51,3	53,9	56,8
„Telia Lietuva“, AB	26,2	25,9	22,8	22,5	21,5	21,7
UAB „Bitė Lietuva“	32,1	31,4	28,5	25,1	22,9	19,7
Kiti teikėjai	0,4	0,5	0,7	1,1	1,7	1,8
Išsiųstų MMS skaičius, tūkst. vnt.	5 868,4	6 229,6	6 785,3	8 071,5	9 430,7	10 944,3
UAB „Tele2“	53,2	52,3	47,7	47,4	46,3	47,7
„Telia Lietuva“, AB	27,9	27,9	28,4	30,3	30,9	27,1
UAB „Bitė Lietuva“	17,1	17,7	19,8	16,5	15,5	21,0
Kiti teikėjai	1,8	2,1	4,1	5,8	7,4	4,2

Šaltinis: RRT

Nuo 2012 m. Lietuvoje stebima MMS, siunčiamų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, augimo tendencija: nagrinėjamu laikotarpiu buvo išsiųsta 10,9 mln. MMS – tai yra didžiausias kiekis per šešerius metus (žr. 16 lentelę). Per 2017 m. buvo išsiųsta 16,0 proc. daugiau MMS nei 2016 m. Nepaisant augančio išsiųstų MMS skaičiaus, vienam abonentui tenkantis MMS kiekis yra nedidelis – vidutiniškai vienas viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjas per 2017 m. išsiuntė 0,2 MMS.

Analizuojant SMS ir MMS paslaugų struktūrą pagal išsiųstų žinučių skaičių ir jų pasiskirstymą pagal paslaugų teikėjus, matyti, kad jau šešerius metus iš eilės UAB „Tele2“ paslaugų gavėjai kasmet išsiunčia didžiausią kiekį SMS ir MMS (žr. 16 lentelę).

Pajamos. Pajamos, gautos už išsiųstas SMS ir MMS, 2017 m. išaugo 5,3 proc. ir siekė 25,7 mln. Eur (žr. 12 pav.). 2017 m. didžiąją šių pajamų dalį – 96,1 proc. – sudarė pajamos, gautos už išsiųstas SMS. Šios pajamos 2017 išaugo 4,8 proc. ir siekė 24,7 mln. Eur. Palyginti su visomis pajamomis už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, pajamos už SMS sudarė 14,2 proc. visų pajamų⁹. 2013 m. pajamų, gautų už SMS, šuolį lėmė judriojo ryšio paslaugų pajamų perskirstymas, įvykęs dėl RRT detalizuotos pajamų paskirstymo metodikos.

12 pav. Pajamos, gautos už SMS ir MMS, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

⁹ Visas pajamas už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas sudaro pajamos, gautos už skambučius, SMS, MMS, kitos pajamos.

Kainos. Apskaičiuota vidutinė SMS paslaugos kaina (pajamų už šias paslaugas ir išsiųstų SMS skaičiaus santykis) 2017 m. siekė 0,55 Eur ct, t. y. 0,1 Eur ct daugiau nei 2016 m. UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ apskaičiuotos vidutinės SMS kainos 2017 m. skyrėsi: skirtumas tarp brangiausios ir pigiausios apskaičiuotos vidutinės SMS kainos rinkoje sudarė 0,26 Eur ct. Išsiųsti vieną SMS daugiausia kainavo UAB „Bitė Lietuva“ paslaugų gavėjui, t. y. 0,65 Eur ct, o mažiausią (0,39 Eur ct) SMS siuntimo kainą 2017 m. savo paslaugų gavėjams taikė „Telia Lietuva“, AB. Kitų teikėjų gautos vidutinės pajamos už vieną išsiųstą SMS siekė 1,45 Eur ct.

Vidutinė apskaičiuota MMS siuntimo paslaugos kaina (pajamų už šias paslaugas ir išsiųstų MMS skaičiaus santykis) 2017 m. siekė 8,8 Eur ct. Didžiausias skirtumas tarp didžiųjų judriojo ryšio operatorių taikomos brangiausios ir pigiausios apskaičiuotos vidutinės MMS kainos sudarė 11,5 Eur ct. Išsiųsti vieną MMS daugiausia kainavo UAB „Bitė Lietuva“ paslaugų gavėjui, t. y. 15,7 Eur ct, mažiausiai kainavo „Telia Lietuva“, AB, paslaugų gavėjui – 4,2 Eur ct. UAB „Tele2“ paslaugų gavėjui MMS siuntimas 2017 m. kainavo 8,8 Eur ct. Kitų teikėjų apskaičiuota vidutinė kaina už vieną išsiųstą MMS siekė 2,9 Eur ct.

Vis efektyvesnė konkurencija viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų rinkoje skatino paslaugų teikėjus siūlyti patrauklius paslaugų planus, kurie sudarė sąlygas paslaugų gavėjams beveik neribotai naudotis aukštos kokybės paslaugomis ir už jas 2017 m. mokėti šiek tiek mažiau nei 2016 m. Paslaugų teikėjų siūlomi fiksuoto tarifo (angl. „*flat rate*“) paslaugų planai sudarė galimybę už fiksuotą kainą gauti įvairių viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų, apmokėti vieną sąskaitą ir prognozuoti savo išlaidas šioms paslaugoms.

2.2. Viešosios fiksotojo telefono ryšio paslaugos

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų teikėjai yra visi viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų teikėjai, išskyrus „Telia Lietuva“, AB, (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas sudaro viešaisiais fiksotojo ryšio tinklais teikiami nacionaliniai ir tarptautiniai skambučiai.

Paslaugų teikėjai. 2017 m. pabaigoje viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas teikė 35 ūkio subjektai, t. y. 1 ūkio subjektu mažiau negu 2016 m. pabaigoje. 30 (2016 m. pabaigoje – 33) ūkio subjektų nurodė, kad viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas teikė naudodami VoIP (*angl.* Voice Over Internet Protocol) technologiją.

Paslaugų gavėjai. Bendras viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius per 2017 m. sumažėjo 8,3 proc. arba 43,9 tūkst. ir 2017 m. pabaigoje siekė 485,9 tūkst. paslaugų gavėjų (žr. 15 lentelę). Paslaugų gavėjai viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas gavo viešojo fiksotojo telefono ryšio linijomis, teikiamomis naudojant PSTN (*angl.* Public Switched Telephone Network), ISDN (*angl.* Integrated Services Digital Network) ir VoIP technologijas. Pastebėtina, kad paslaugų gavėjų skaičius neatitinka linijų skaičiaus, nes viena linija, teikiama naudojant skirtingas technologijas, viešosios fiksotojo telefono ryšio paslaugos gali būti teikiamos keliems paslaugų gavėjams. Per 2017 m. naudojamų viešojo fiksotojo telefono ryšio linijų sumažėjo 9,1 proc. arba 47,6 tūkst. linijų ir iš viso jų skaičius siekė 474,3 tūkst. linijų. Dėl mažėjančio linijų skaičiaus taip pat mažėjo ir ryšio linijų, kuriomis teiktos viešosios fiksotojo telefono ryšio paslaugos, skvarba. 2017 m. metų pabaigoje 100 gyventojų teko 16,9 linijos.

15 lentelė. Viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų ir naudojamų linijų skaičius, tūkst. vnt., ir skvarba (100 gyventojų ir 100 namų ūkių), proc., 2012–2017 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Linijų skaičius, tūkst. vnt.	659,8	614,5	574,5	553,4	521,9	474,3
<i>Linijų skvarba (100 gyventojų), proc.</i>	22,2	20,9	19,7	19,4	18,3	16,9
<i>Linijų skvarba (100 namų ūkių), proc.</i>	53,3	47,0	44,2	43,4	41,0	37,8
Paslaugų gavėjų skaičius, tūkst. vnt.	675,4	624,8	585,5	560,8	529,9	485,9
<i>Fiziniai asmenys</i>	482,1	449,8	416,3	396,8	374,7	333,7
<i>Juridiniai asmenys</i>	193,3	175,0	169,2	164,0	155,2	152,2
<i>Paslaugų gavėjų skvarba (100 gyventojų), proc.</i>	22,7	21,2	20,0	19,7	18,6	17,3
<i>Paslaugų gavėjų skvarba (100 namų ūkių), proc.</i>	54,5	47,8	45,1	44,0	41,7	38,7

Šaltinis: RRT

Didžiausią viešojo fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus dalį (68,7 proc.) 2017 m. sudarė fiziniai asmenys (žr. 15 lentelę). Per 2017 m., palyginti su 2016 m., fizinių asmenų, besinaudojančių viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius sumažėjo 10,9 proc. arba 40,9 tūkst. 2017 m. toliau mažėjo ir juridinių asmenų skaičius: per 2017 m. jų skaičius sumažėjo 1,9 proc. arba 3,0 tūkst.

„Telia Lietuva“, AB, teikiamų viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius per 2017 m., palyginti su 2016 m., sumažėjo 10,7 proc. arba 49,9 tūkst. (žr. 16 lentelę). Kitų teikėjų teikiamų paslaugų gavėjų skaičius per 2017 m. išaugo 9,1 proc. arba 5,9 tūkst. Didžiausi (pagal paslaugų gavėjų skaičių 2017 m. pabaigoje) iš kitų teikėjų buvo šie ūkio subjektai: UAB „CSC Telecom“, UAB „Baltnetos komunikacijos“ ir UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“ – jų bendra rinkos dalis sudarė 11,1 proc.

16 lentelė. Viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius pagal paslaugų teikėjus, tūkst. vnt., ir paslaugų gavėjų tipą, proc., 2012–2017 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
„Telia Lietuva“, AB	 604,2	564,1	524,7	499,3	464,8	414,9
<i>Fiziniai asmenys</i>	77,5	77,1	76,3	75,9	76,0	74,8
<i>Juridiniai asmenys</i>	22,5	22,9	23,7	24,1	24,0	25,2
Kiti teikėjai	 71,2	60,7	60,8	61,4	65,1	71,0
<i>Fiziniai asmenys</i>	19,5	24,4	26,2	28,6	32,6	32,7
<i>Juridiniai asmenys</i>	80,5	75,6	73,8	71,4	67,4	67,3

Šaltinis: RRT

Mažėjantis bendras paslaugų gavėjų skaičius lėmė pokyčius rinkos struktūroje pagal paslaugų gavėjų tipą (žr. 16 lentelę). Fizinių asmenų, besinaudojančių „Telia Lietuva“, AB, teikiamomis viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius per 2017 m. sumažėjo 12,1 proc. ir siekė 310,5 tūkst. Dėl to „Telia Lietuva“, AB, užimama rinkos dalis fiziniams asmenims teikiamų paslaugų segmente sumažėjo 1,2 procentinio punkto ir siekė 93,0 proc. visos rinkos. Fizinių asmenų, besinaudojančių kitų teikėjų teikiamomis viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius 2017 m., palyginti su 2016 m., išaugo 9,2 proc. ir metų pabaigoje siekė 23,2 tūkst. paslaugų gavėjų.

Juridinių asmenų, besinaudojančių „Telia Lietuva“, AB, ir kitų teikėjų teikiamomis viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius per 2017 m. atitinkamai mažėjo 6,3 proc. (7,0 tūkst.) ir išaugo 9,0 proc. (4,0 tūkst.). „Telia Lietuva“, AB, kurios teikiamomis viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis 2017 m. pabaigoje naudojosi 104,4 tūkst. juridinių asmenų, užėmė 68,6 proc. juridiniams asmenims teikiamų viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų rinkos.

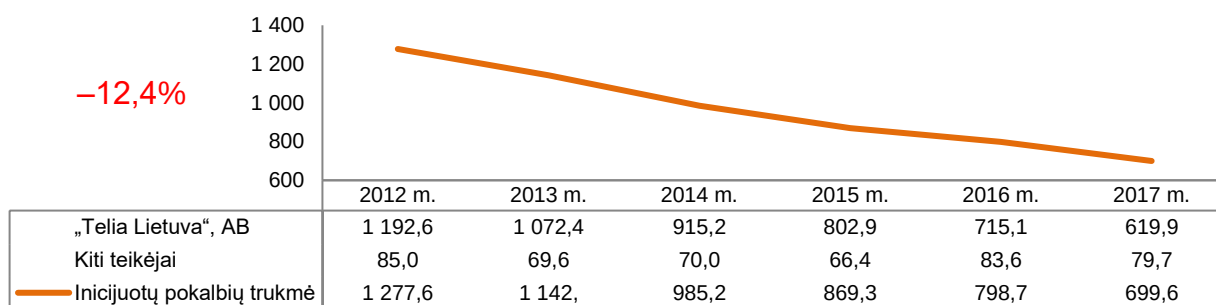
Numerio perkėlimo paslauga. Per 2017 m. šia paslauga pasinaudota 7,6 tūkst. kartų, t. y. 41,1 proc. mažiau nei 2016 m. (žr. 17 lentelę). Didžioji dalis (77,2 proc.) telefono ryšio numerių perkelta į kitą tinklą iš „Telia Lietuva“, AB, tinklo – tai sudarė 5,9 tūkst. telefono ryšio numerių. Iš kitų teikėjų tinklų į „Telia Lietuva“, AB, tinklą buvo perkelta 0,8 tūkst. telefono ryšio numerių.

17 lentelė. **Perkelta numerių pagal paslaugų teikėjus, vnt., 2017 m.**

	Atėjo	Išėjo	Balansas
UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“	2 319	181	2 138
UAB „CSC Telecom“	2 492	918	1 574
UAB „Mediafon Carrier Services“	1 320	296	1 024
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	511	301	210
UAB „Ecofon“	191	6	185
UAB „Tele2“	17	13	4
„Teledema SIP“, UAB	4	0	4
UAB „Telekomunikacijų grupė“	0	9	-9
UAB „Voxbone“	0	15	-15
„Telia Lietuva“, AB	761	5 876	-5 115

Šaltinis: RRT

Skambučių trukmė. Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų rinkos dydis, matuojant pagal inicijuotų pokalbių trukmę, toliau mažėja. Per 2017 m. viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų pokalbių trukmė sumažėjo 12,4 proc., o nuo 2012 m. – 45,2 proc. (žr. 13 pav.). Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų rinka, vertinant pagal skirtingų teikėjų tinkluose inicijuotų skambučių trukmę, 2017 m. išlaikė tokias pat pozicijas kaip ir ankstesniais metais: didžiausia rinkos dalis (88,6 proc.) teko „Telia Lietuva“, AB, tačiau jos rinkos dalis nuo 2012 m. sumažėjo 4,7 procentinio punkto.

13 pav. **Viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

„Telia Lietuva“, AB, paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmės pagal skambučių kryptis dinamika 2012–2017 m. laikotarpiu rodo, kad šio rodiklio kitimo tendencija pagal skambučių kryptis išlieka pastovi: „Telia Lietuva“, AB, teikiamų paslaugų gavėjai vis mažiau kalba savame tinkle ir daugiau skambina į kitus viešuosius fiksuotojo ir judriojo telefono ryšio tinklus (žr. 18 lentelę). Per 2017 m. pokalbių savame tinkle trukmė „Telia Lietuva“, AB, tinkle sumažėjo 20,2 proc. arba 100,5 mln. min.

18 lentelė. **Atskiruose viešuosiuose fiksuotojo telefono ryšio tinkluose inicijuotų skambučių trukmės struktūra pagal skambučių kryptis, mln. min., 2012–2017 m.**

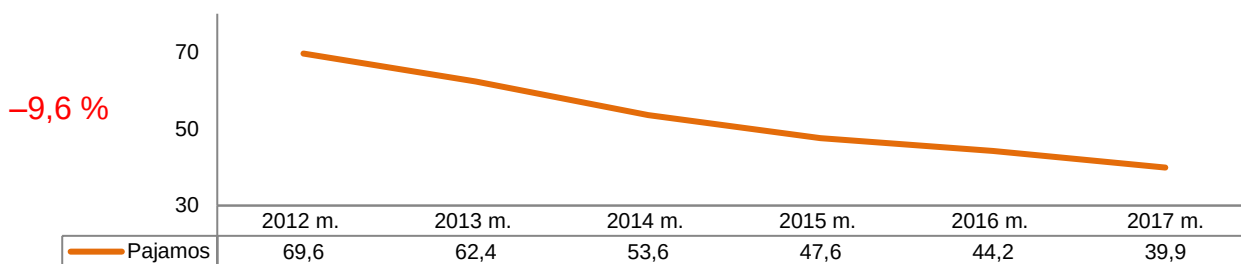
„Telia Lietuva“, AB	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Užbaigti savame tinkle	↓ 1 078,7	914,1	726,2	591,8	497,1	396,6
Užbaigti kituose viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	↑ 17,8	19,6	21,0	22,5	23,3	29,4
Užbaigti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↑ 67,1	111,2	144,1	167,3	175,8	172,5
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	↓ 29,0	27,5	23,9	21,3	18,9	17,0

Kiti teikėjai							
Užbaigti savame tinkle	↔	12,6	13,1	12,8	13,7	16,9	9,5
Užbaigti kituose viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	↔	29,9	22,4	23,8	22,5	24,5	16,9
Užbaigti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↔	18,6	21,2	20,5	20,5	21,4	20,7
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	↔	23,9	12,9	12,9	9,7	20,9	24,8
Visi teikėjai							
Užbaigti savame tinkle	↓	1 091,3	927,2	739	605,5	514	406,1
Užbaigti kituose viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	↔	47,7	42	44,8	45	47,8	46,3
Užbaigti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↑	85,7	132,4	164,6	187,8	197,2	193,2
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	↔	52,9	40,4	36,8	31	39,8	41,8

Šaltinis: RRT

Kitų teikėjų paslaugų gavėjų inicijuotų ir savame tinkle užbaigtų pokalbių trukmė sudarė vieną iš mažiausių dalių (2017 m. – 9,5 proc.). Pastebėtina, kad 2017 m. augo tik kitų teikėjų paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių, kurie užbaigiami užsienio operatorių tinkluose, trukmė: 18,7 proc. arba 3,9 mln. min. (žr. 21 lentelę).

Pajamos. Pajamos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas per 2017 m. sumažėjo 9,6 proc. arba 4,3 mln. Eur ir siekė 39,9 mln. Eur (tai sudarė 5,9 proc. bendrų elektroninių ryšių rinkos pajamų) (žr. 14 pav.).

14 pav. Pajamos, gautos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Vertinant pajamų už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas struktūrą pagal teikėjus, jau nuo 2012 m. stebima visų paslaugų teikėjų pajamų, gautų už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas, mažėjimo tendencija. 2017 m., palyginti su 2016 m., „Telia Lietuva“, AB, pajamos, gautos už viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų teikimą, sumažėjo 10,9 proc. arba 4,5 mln. Eur. „Telia Lietuva“, AB, gavusi 36,5 mln. Eur pajamų, 2017 m. užėmė 91,4 proc. visos viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų rinkos. Kitų teikėjų pajamos, gautos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas, 2017 m., palyginti su 2016 m., išaugo 6,7 proc. ir siekė 3,4 mln. Eur.

ARPU. Vidutinės pajamos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, gautos iš vieno abonentą per vieną mėnesį (ARPU), 2017 m., palyginti su 2016 m., sumažėjo 2,9 proc. ir sudarė 6,8 Eur (žr. 19 lentelę). 2017 m. ARPU mažėjo juridinių asmenų segmente (7,1 proc.), o fizinių asmenų segmente ARPU nepakito pirmą kartą per visą stebimą 2012–2017 m. laikotarpį ir sudarė 5,8 Eur per mėnesį. 2012–2017 m. laikotarpiu panašiai mažėjo ARPU tiek iš juridinių asmenų (20,7 proc.), tiek fizinių asmenų (20,9 proc.). Tai galima sieti su palankiomis sąlygomis konkuruoti tiek juridinių asmenų segmente, tiek ir fizinių asmenų segmente.

19 lentelė. **ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas pagal paslaugų teikėjus ir paslaugų gavėjų tipą, Eur už mėn., 2012–2017 m.**

ARPU pagal gavėjus	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas*	↓ 8,6	8,3	7,6	7,1	7,0	6,8
Fiziniai asmenys	↓ 7,4	7,1	6,5	6,0	5,8	5,8
Juridiniai asmenys	↓ 11,6	11,5	10,4	9,7	9,9	9,2
ARPU pagal teikėjus						
„Telia Lietuva“, AB	↓ 9,3	9,1	8,8	8,1	7,5	7,3
Kiti teikėjai	↓ 5,3	4,5	4,0	3,7	3,6	4,0

* Įskaitant pajamas už abonentinę liniją.

Šaltinis: RRT

2017 m. ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas buvo 2,6 karto didesnis nei ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas (2016 m. – taip pat buvo 2,6 karto). Kadangi ARPU netiesiogiai atspindi ir vieno paslaugų gavėjo vidutines mėnesines išlaidas, tai be fiksuotojo ir judriojo telefono ryšio balso paslaugų funkcionalumo skirtumų, šių paslaugų ARPU skirtumas taip pat prisideda prie didesnio viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų patrauklumo paslaugų gavėjui ir gali būti įvardijama kaip viena iš spartaus viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų rinkos mažėjimo priežasčių.

Kainos. Skirtingų viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų teikėjų per 2017 m. apskaičiuotos vidutinės kainos (pajamų už šias paslaugas ir pokalbių, už kuriuos gautos šios pajamos, trukmės santykis) už nacionalinio ir tarptautinio skambučio minutę šiek tiek pakito (žr. 20 lentelę). 2017 m., palyginti su 2016 m., apskaičiuota vidutinė kaina už vieną „Telia Lietuva“, AB, tinkle inicijuoto nacionalinio skambučio minutę išaugo 0,1 Eur ct arba 4,2 proc., o kitų teikėjų minėtų paslaugų apskaičiuotos vidutinės kainos sumažėjo 0,2 Eur ct arba 11,8 proc.

20 lentelė. **Apskaičiuotos vidutinės viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų kainos pagal paslaugų teikėjus, Eur ct už min., 2012–2017 m.**

Nacionalinis skambutis	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
„Telia Lietuva“, AB	↑ 1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5
Kiti teikėjai	↓ 2,1	2,1	2,0	2,0	1,7	1,5
Visi teikėjai	↑ 1,9	2,0	2,2	2,3	2,4	2,4
Tarptautinis skambutis						
„Telia Lietuva“, AB	↓ 13,8	12,7	12,1	11,8	12,4	12,4
Kiti teikėjai	↓ 5,8	8,0	7,1	8,3	5,8	6,0
Visi teikėjai	↓ 10,1	11,2	10,4	10,7	8,9	8,6

Šaltinis: RRT

Analizuojant apskaičiuotas vidutines kainas už tarptautinio skambučio minutę pagal paslaugų teikėjus, 2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, mažiausios apskaičiuotos vidutinės kainos buvo kitų teikėjų (6,0 Eur ct už min.). Per metus jos išaugo 0,2 Eur ct arba 3,4 proc. „Telia Lietuva“, AB, šių paslaugų kainos nepakito (žr. 20 lentelę).

2017 m. viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų rinka toliau mažėjo, matuojant tiek pagal paslaugų gavėjų skaičių, tiek pagal skambučių trukmę, tiek pagal pajamas. Paslaugų gavėjai viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas toliau keičia viešosiomis judriojo telefono ryšio balso ir kitomis paslaugomis, įskaitant OTT (angl. Over-the-Top) paslaugomis.

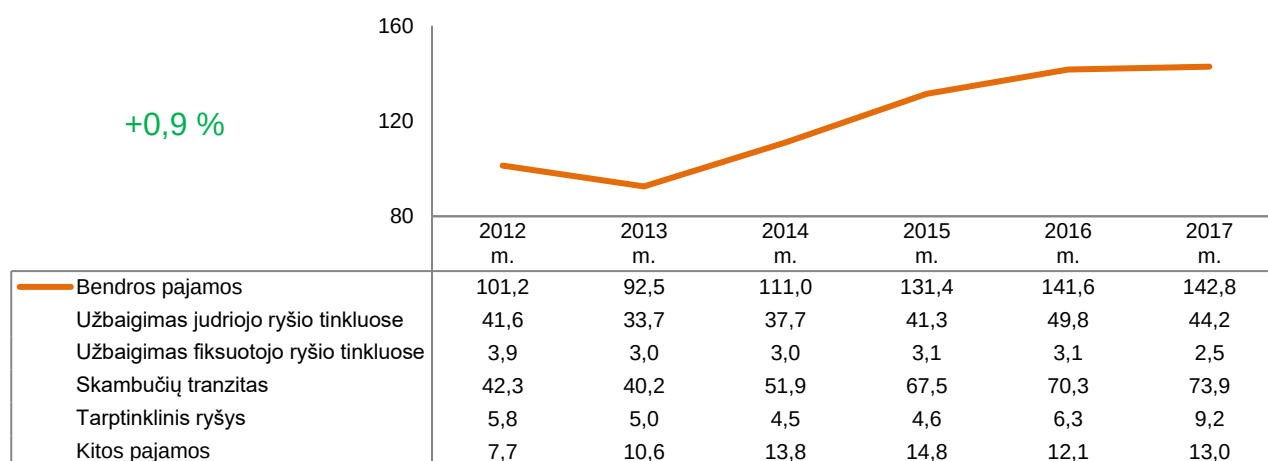
2.3. Didmeninės viešųjų ryšių tinklų teikimo paslaugos ir didmeninės viešosios telefono ryšio paslaugos

2.3.1. Bendroji rinkos apžvalga

Paslaugų teikėjai	16
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Pajamos, mln. Eur	142,8

Didmeninės viešųjų ryšių tinklų teikimo paslaugos ir didmeninės viešosios telefono ryšio paslaugos (toliau – tinklų sujungimo paslaugos) yra didmeninės paslaugos, kurios yra būtinos siekiant sudaryti galimybę teikti mažmenines viešąsias telefono ryšio paslaugas. Šios paslaugos apima tokias kitiems paslaugų teikėjams teikiamas paslaugas: skambučių inicijavimą, skambučių tranzitą ir skambučių užbaigimą, teikiamą viešuosiuose fiksuotojo ir (arba) judriojo ryšio tinkluose, tarptinklinio ryšio paslaugas, teikiamas užsienio šalių viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjams, kad jų paslaugų gavėjai, atvykę į Lietuvą, galėtų naudotis viešosiomis judriojo telefono ryšio paslaugomis, bei kitos pajamos, gautos už didmenines viešojo ryšio tinklo teikimo bei viešąsias telefono ryšio paslaugas.

Pajamos. Iki 2013 m. mažėjusios pajamos iš tinklų sujungimo veiklos nuo 2014 m. pradėjo augti. Per 2017 m. gautos pajamos, palyginti su gautomis per 2016 m. pajamomis, išaugo 0,9 proc. ir siekė 142,8 mln. Eur (žr. 15 pav.). Pastebėtina, kad 2017 m. pajamų augimo tempas, palyginti su 2016 m., buvo 6,4 procentinio punkto mažesnis. Nepaisant to, kad pajamos, gautos už tinklų sujungimo paslaugas, augo, jų rinkos dalis bendroje elektroninių ryšių paslaugų rinkos pajamų struktūroje sumažėjo 0,6 proc. ir sudarė 21,0 proc.

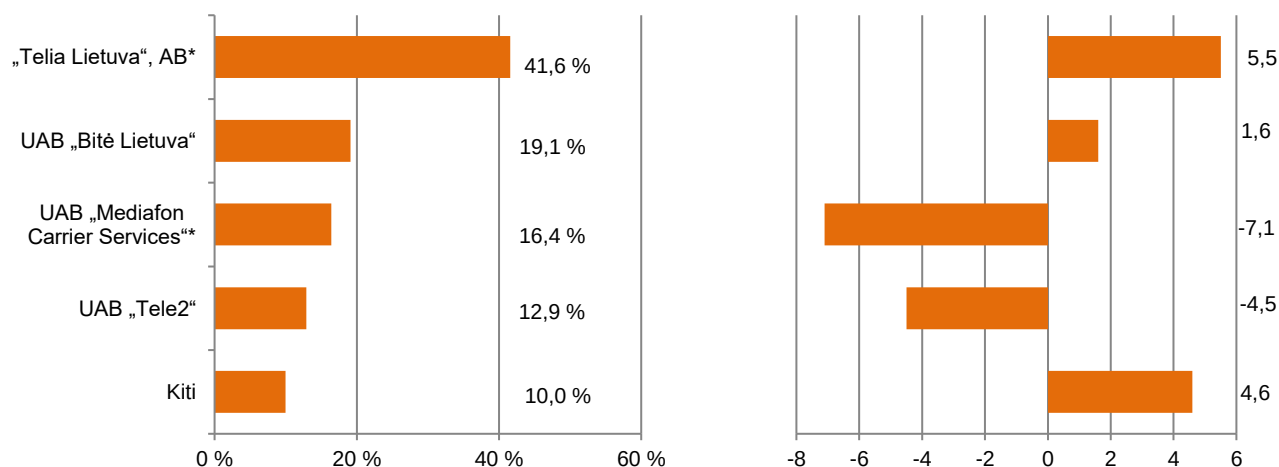

15 pav. **Pajamų, gautų už tinklų sujungimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2012–2017 m.**
Šaltinis: RRT

Didžiausią pajamų, gautų už tinklų sujungimo paslaugas, dalį nuo 2012 m. sudaro pajamos, gautos už skambučių tranzito paslaugas. Per 2017 m. šios pajamos augo greičiau (5,1 proc.) negu 2016 metais (4,1

proc.), jų dalis bendrose pajamose, gautose už tinklų sujungimo paslaugas, išaugo 2,1 procentinio punkto. Pajamos, gautos už tranzito paslaugas, 2017 m. sudarė 51,7 proc. visų tinklų sujungimo paslaugų pajamų.

2017 m. daugiausia pajamų (41,6 proc.) iš tinklų sujungimo veiklos gavo „Telia Lietuva“, AB (žr. 16 pav.). Pastarojo paslaugų teikėjo rinkos dalis per 2017 m. išaugo 5,5 procentinio punkto.

* Iki 2017 m. paslaugas teikė „Teo LT“, AB, ir UAB „Omnitel“, po susijungimo tapo „Telia Lietuva“, AB.

16 pav. Tinklų sujungimo paslaugų rinkos, matuojant pagal pajamas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

Tinklų sujungimo paslaugos užtikrina galimybę visiems paslaugų gavėjams susisiekti ir bendrauti su visuose tinkluose teikiamų balso paslaugų gavėjais. Pajamos, gautos už tinklų sujungimo paslaugas, per metus išaugo 0,9 proc. ir 2017 m. sudarė 21,0 proc. visų elektroninių ryšių rinkos pajamų.

2.3.2. Skambučių tranzito paslaugos

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje nagrinėjamos skambučių tranzito paslaugos apima tik grynąjį tranzitą, t. y. kai skambučiai nėra inicijuojami ar užbaigiami tame tinkle, kuriame yra teikiama tranzito paslauga.

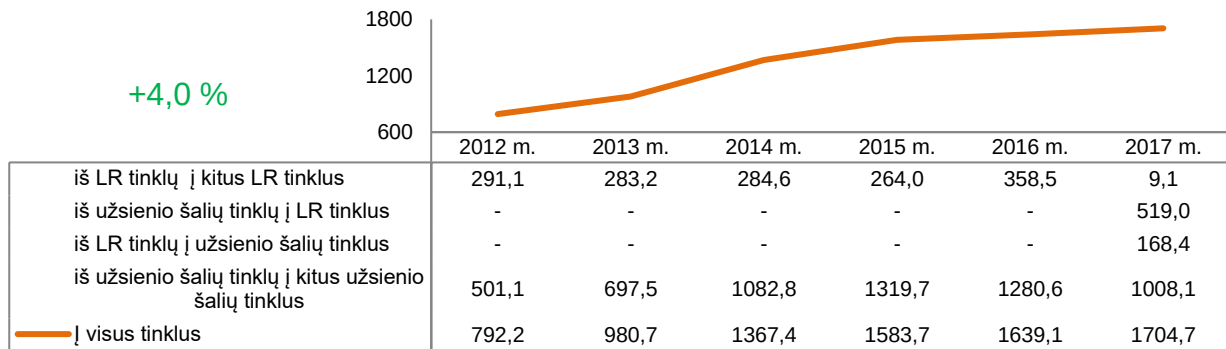
Skambučių tranzito paslauga yra svarbi viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjams, kai siekiama efektyviau išnaudoti turimus tinklo bei finansinius išteklius ir turėti alternatyvius skambučių siuntimo kelius. Skambučių tranzito paslaugos sudaro galimybę skambučius perduoti šalies viduje, šalyje inicijuotus skambučius siųsti į užsienį, taip pat iš užsienio siunčiamus skambučius perduoti į konkretų viešąjį ryšių tinklą

Lietuvoje. Tranzitu taip pat gali būti persiunčiami skambučiai, kurie Lietuvoje nėra nei inicijuojami, nei užbaigiami.

Paslaugų teikėjai. Skambučių tranzito paslaugas 2017 m. pabaigoje teikė 11 ūkio subjektų¹⁰, t. y. tiek pat, kiek ir 2016 m. pabaigoje.

Perduotų skambučių trukmė. Vertinant tranzitu persiūtų skambučių trukmę pagal skambučių perdavimo kryptis, skiriamos skambučių tranzito paslaugos, kai skambučiai yra persiunčiami: 1) iš Lietuvos Respublikos viešųjų ryšių tinklų į kitus Lietuvos Respublikos viešuosius ryšių tinklus, 2) iš Lietuvos Respublikos viešųjų ryšių tinklų į užsienio šalių operatorių tinklus, 3) iš užsienio šalių operatorių tinklų į Lietuvos Respublikos viešuosius ryšių tinklus, 4) iš užsienio šalių operatorių tinklų į kitus užsienio šalių operatorių tinklus per Lietuvos Respublikos teritoriją.

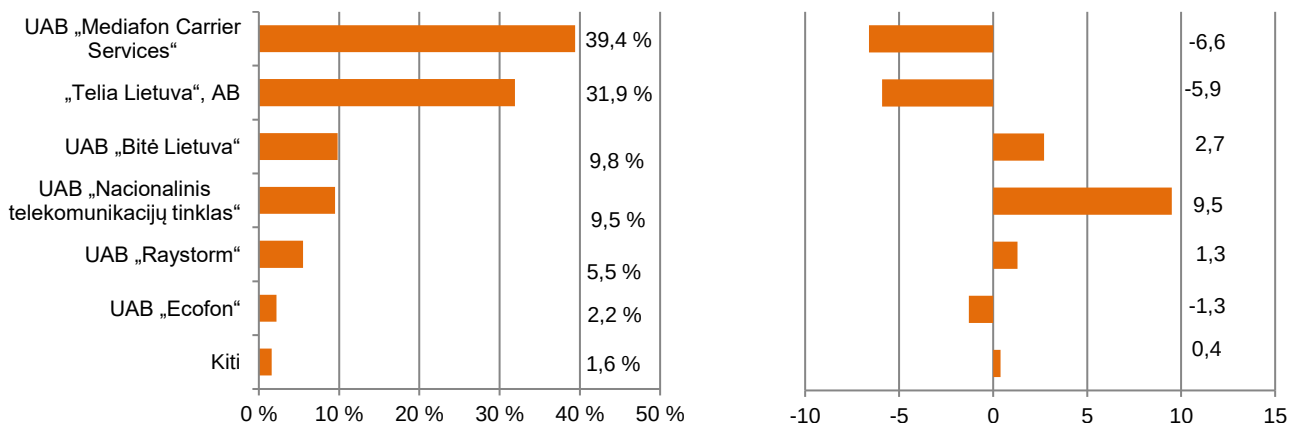
Kaip ir 2016 m., 2017 m. tranzitu persiūtų skambučių į užsienio operatorių viešuosius ryšių tinklus trukmė sumažėjo (8,1 proc.), o tranzitu persiūtų skambučių į kitus Lietuvos Respublikos viešuosius telefono ryšio tinklus trukmė išaugo (47,3 proc.). Nepaisant to, 2017 m. išliko tendencija, kad didžioji dalis (69,0 proc.) visų tranzitu persiūtų skambučių buvo siunčiama į užsienio operatorių viešuosius ryšių tinklus (žr. 17 pav.).

17 pav. Į Lietuvos ir užsienio operatorių viešuosius ryšių tinklus tranzitu persiūtų skambučių trukmė, mln. min., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Skambučių tranzito paslaugų rinkoje pagal persiūtų skambučių trukmę didžiausią dalį (39,4 proc.) 2017 m. užėmė UAB „Mediafon Carrier Services“, nors jos dalis per metus sumažėjo 6,6 procentinio punkto (žr. 18 pav.).

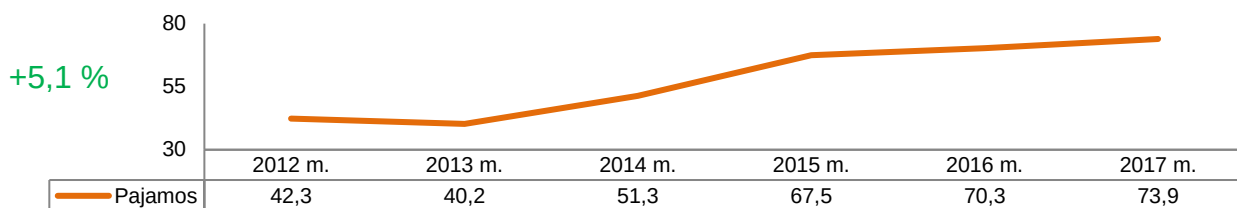

18 pav. Skambučių tranzito paslaugų rinkos struktūra pagal persiūtų skambučių trukmę, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

¹⁰ „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „CSC Telecom“, UAB „Ecofon“, UAB „Mediafon“, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Raystorm“, UAB „TCG Telecom“, UAB „Teleksas“, SA „Voxbone“

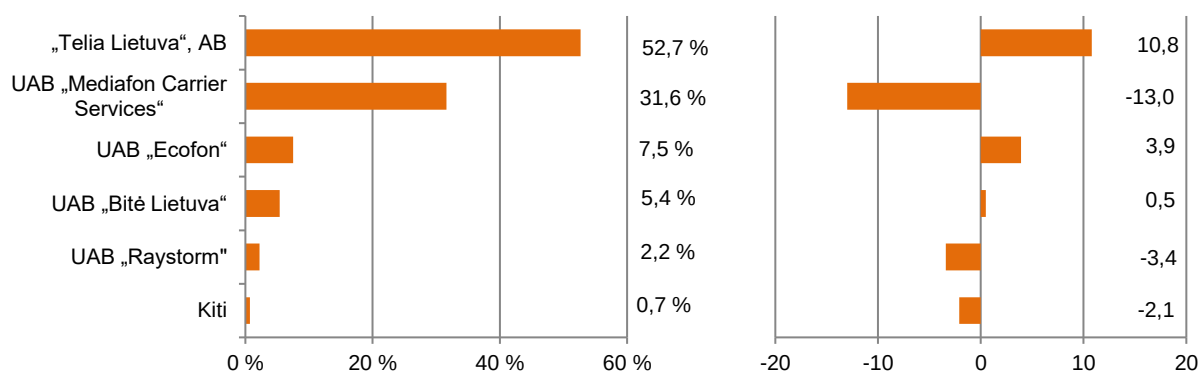
Pajamos. Pajamos, gautos už skambučių tranzito paslaugas, 2017 m. siekė 73,9 mln. Eur ir, palyginti su 2016 m., išaugo 5,1 proc. (žr. 19 pav.). Skambučių tranzito paslaugų pajamų augimui įtakos turėjo 2017 m. 4,0 proc. didėjusi tranzitu persiųstų skambučių trukmė.

19 pav. Pajamos, gautos už skambučių tranzito paslaugas, mln. Eur, 2012–2017m.

Šaltinis: RRT

Vertinant skambučių tranzito paslaugų rinką pagal pajamas, didžiausia dalis (52,7 proc.) pajamų 2017 m. teko „Telia Lietuva“, AB (žr. 20 pav.). Per metus jos rinkos dalis išaugo 10,8 procentinio punkto ir buvo net 21,1 procentinio punkto didesnė nei artimiausio konkurento UAB „Mediafon Carrier Services“.

20 pav. Skambučių tranzito paslaugų rinkos struktūra pagal pajamas, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. skambučių tranzito paslaugų rinka augo 5,1 proc., matuojant pagal pajamas. Augimą lėmė 47,3 proc. išaugęs persiunčiamų skambučių į Lietuvos Respublikos viešuosius telefono ryšio tinklus srautas.

2.3.3. Skambučių užbaigimo paslaugos

2.3.3.1. Skambučių užbaigimas viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje nagrinėjamos skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose paslaugos apima tik kituose tinkluose inicijuotų skambučių užbaigimą, o skambučiai, kurie buvo inicijuoti ir užbaigti tame pačiame tinkle, nėra vertinami.

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai yra visi skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose paslaugas sudaro Lietuvos ir užsienio šalių operatorių tinkluose inicijuoti skambučiai, kurie buvo užbaigti Lietuvos operatorių viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

Paslaugų teikėjai. 2017 m. skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugas teikė 5 operatoriai¹¹.

Užbaigtų skambučių trukmė. 2017 m. viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių bendra trukmė buvo 4 028,6 mln. min., t. y. 4,2 proc. daugiau nei 2016 m. Pastebėtina, kad užbaigtų skambučių trukmės augimo tendencija matoma visuose viešojo judriojo ryšio operatorių tinkluose. Kitų teikėjų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė 2017 m. išaugo 3,7 karto. 2017 m. didžiausia dalis (83,7 proc.) viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių, vertinant pagal pokalbių trukmę, buvo inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. 2017 m. daugiausia skambučių užbaigta UAB „Tele2“ tinkle (žr. 21 lentelę), ir tai sudarė 41,3 proc. visų skambučių, užbaigtų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

21 lentelė. Viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., ir skambučių inicijavimo tinklą, proc., 2012–2017 m.

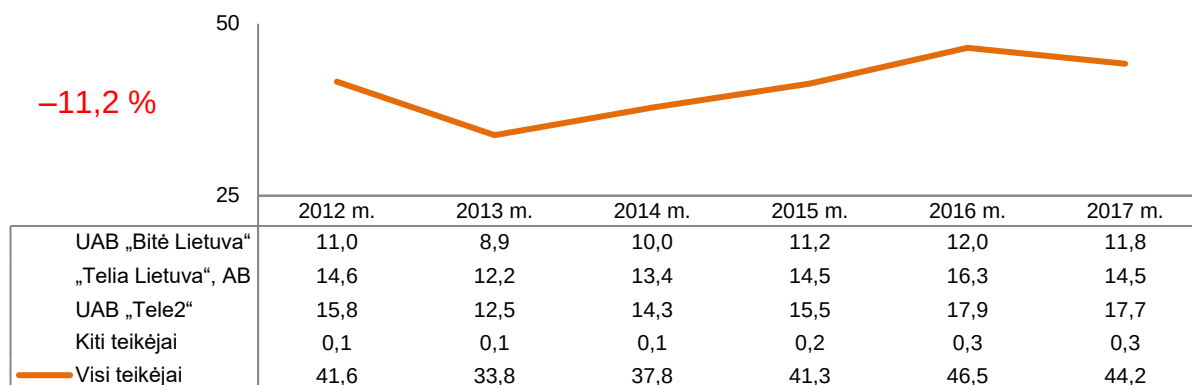
UAB „Bitė Lietuva“	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	89,6	88,7	88,6	88,9	87,5	87,8
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	6,7	8,3	8,8	7,7	8,5	6,5
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	3,7	2,8	2,6	3,4	4,0	5,7
Visi inicijuoti	626,4	703,1	880,2	979,8	1 041,3	1 064,3
„Telia Lietuva“, AB						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	84,9	82,6	83,8	84,0	84,0	82,5
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	4,1	5,0	4,7	4,8	4,8	4,6
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	11,0	12,4	11,5	11,2	11,2	12,9
Visi inicijuoti	742,0	830,1	1 012,6	1 129,8	1 226,0	1 288,4
UAB „Tele2“						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	87,2	86,5	80,7	83,7	82,5	82,2
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	2,7	4,7	6,6	5,3	5,4	5,0
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	10,1	8,8	12,7	11,0	12,1	12,7
Visi inicijuoti	872,9	1 000,7	1 280,7	1 455,1	1 594,8	1 664,3
Kiti teikėjai						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	95,9	96,3	92,8	93,0	95,1	47,8
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	3,0	1,9	4,8	5,0	3,1	42,4

¹¹ „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“, UAB „CSC Telecom“, UAB „Mediafon Carrier Services“

Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	1,1	1,8	2,4	2,0	1,8	9,9
Visi inicijuoti	10,3	4,8	11,0	37,5	3,1	11,5
Visų teikėjų inicijuoti	2 251,6	2 538,7	3 184,5	3 602,1	3 865,2	4028,6

Šaltinis: RRT

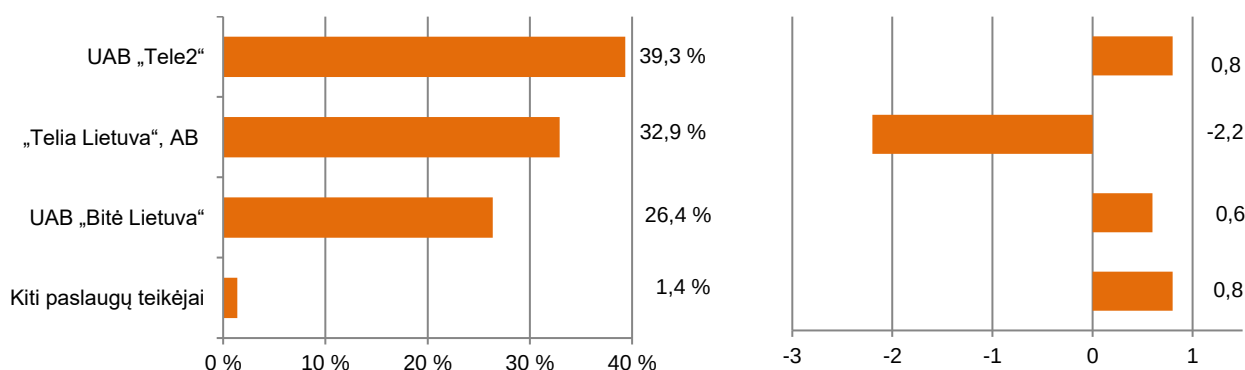
Pajamos. Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose 2017 m., palyginti 2016 m., sumažėjo 11,2 proc. ir siekė 44,2 mln. Eur (žr. 21 pav.).

21 pav. **Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, pagal paslaugų teikėjus, mln. Eur, 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

Didžiausia šių pajamų dalis (39,9 proc.) 2017 m., kaip ir 2016 m., teko UAB „Tele2“, kurios pajamos, gautos už skambučių užbaigimą, per metus sumažėjo 1,1 proc. (žr. 22 pav.).

22 pav. **Pajamų, gautų už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.**

Šaltinis: RRT

Kainos. 2017 m. skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose kaina nekito dėl RRT taikomo reguliavimo. Atsižvelgiant į šį reguliavimą, nuo 2016 m. balandžio 1 d. skambučių, inicijuotų Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse¹², užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose kaina negali viršyti 0,94 Eur ct už min. (be PVM).

¹² Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas nėra Europos Sąjungos valstybės narės, tačiau minėtos trys valstybės ir Europos Sąjungos valstybės narės sudaro Europos ekonominę erdvę.

2.3.3.2. Skambučių užbaigimas viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose

 Paslaugų teikėjai	7
 Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
 Skambučių trukmė, mln. min.	373,7
 Pajamos, mln. Eur	2,5

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai yra visi skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai, išskyrus „Telia Lietuva“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslauga apima Lietuvos ir užsienio šalių operatorių tinkluose inicijuotus skambučius, kurie buvo užbaigti Lietuvos operatorių viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose.

Paslaugų teikėjai. 2017 m. skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugas teikė 7 operatoriai¹³.

Užbaigtų skambučių trukmė. 2017 m., palyginti su 2016 m., viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė sumažėjo 12,6 proc. ir siekė 373,6 mln. min. 2017 m. didžiausia dalis (70,0 proc.) viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių, vertinant pagal skambučių trukmę, buvo inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose (žr. 22 lentelę). Pastarųjų skambučių trukmė per 2017 m. sumažėjo 12,4 proc. arba 37,2 mln. min.

22 lentelė. Atskiruose viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmės struktūra pagal skambučių inicijavimo tinklą, mln. min., 2012–2017 m.

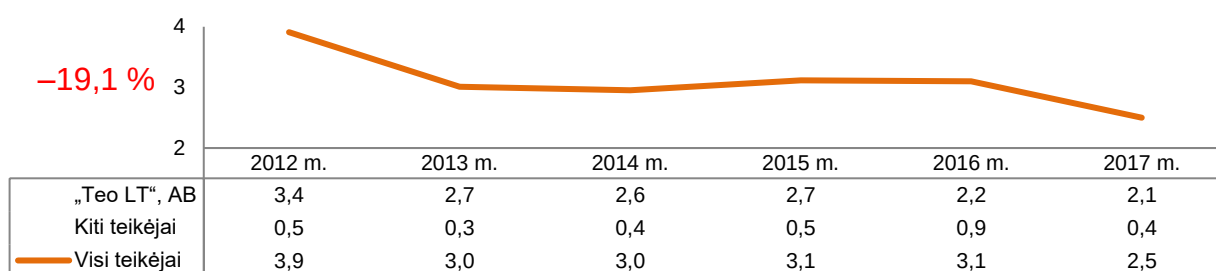
„Telia Lietuva“, AB		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↑	139,6	161,3	212,9	235,6	252,9	211,0
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	↓	72,7	81,5	55,9	43,6	52,4	49,6
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	↓	89,2	72,6	54,6	81,3	40,1	30,1
Visi inicijuoti	↔	301,5	315,4	323,4	360,5	345,4	290,7
Kiti teikėjai							
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↑	15,3	18,7	25,9	31,8	45,9	50,7
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	↔	26,8	23,5	24,9	26,0	31,9	26,6
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	↓	7,8	4,8	4,9	5,6	4,3	5,6
Visi inicijuoti	↑	49,9	47,0	55,7	63,4	82,1	83,0
Visų užbaigtų skambučių trukmė	↑	351,4	362,4	379,1	423,9	427,6	373,7

Šaltinis: RRT

¹³ „Telia Lietuva“, AB, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „CSC Telecom“, UAB „Ecofon“, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“

Vertinant skambučių užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose rinkos struktūrą pagal šių paslaugų teikėjus, daugiausia skambučių (77,8 proc.) 2017 m. buvo užbaigta „Telia Lietuva“, AB, viešajame fiksuotojo ryšio tinkle (žr. 22 lentelę). Didžioji dalis (72,6 proc.) užbaigtų skambučių „Telia Lietuva“, AB, tinkle sudarė skambučiai, inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. Pastebėtina, kad priešingai, nei „Telia Lietuva“, AB, atveju, kitų teikėjų tinkluose užbaigtų skambučių trukmė per 2017 m. augo (1,1 proc. arba 0,9 mln. min.). Bendra kitų teikėjų tinkluose užbaigtų pokalbių trukmė 2017 m. siekė 83,0 mln. min. (žr. 22 lentelę). Daugiausia (61,0 proc.) kitų teikėjų tinkluose užbaigtų skambučių trukmės sudarė skambučiai, inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

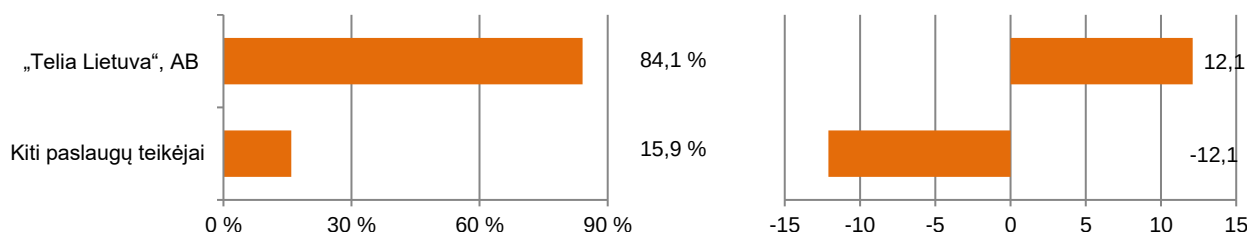
Pajamos. 2017 m. pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo telefono ryšio tinkluose, gana žymiai sumažėjo (19,1 proc.) ir siekė 2,5 mln. Eur (žr. 23 pav.).

23 pav. **Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose, pagal paslaugų teikėjus, mln. Eur, 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

Didžiausią dalį šių pajamų (84,1 proc.) sudarė „Telia Lietuva“, AB, pajamos (žr. 24 pav.).

24 pav. **Pajamų, gautų už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.**

Šaltinis: RRT

Kainos. 2017 m. skambučių užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose kaina nekito dėl RRT taikomo reguliavimo. Atsižvelgiant į šį reguliavimą, nuo 2016 m. sausio 1 d. skambučių, inicijuotų Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse¹⁴, užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose kaina negali viršyti 0,13 Eur ct už min. (be PVM).

2017 m. skambučių užbaigimo (fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose) paslaugų rinka sumažėjo 11,6 proc., matuojant pagal pajamas. Vertinant skambučių užbaigimo paslaugų rinkos struktūrą pagal užbaigimo kryptį, pažymėtina, kad 91,5 proc. (pagal skambučių trukmę) rinkos sudarė skambučiai, užbaigti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

¹⁴ Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas nėra Europos Sąjungos valstybės narės, tačiau minėtos trys valstybės ir Europos Sąjungos valstybės narės sudaro Europos ekonominę erdvę.

3. Duomenų perdavimas

3.1. Bendroji duomenų perdavimo paslaugų rinkos apžvalga

Paslaugų teikėjai	92
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Pajamos, mln. Eur	241,4
Mažmeninių paslaugų rinkos dalis pagal pajamas, proc.	94,8
Didmeninių paslaugų rinkos dalis pagal pajamas, proc.	5,2

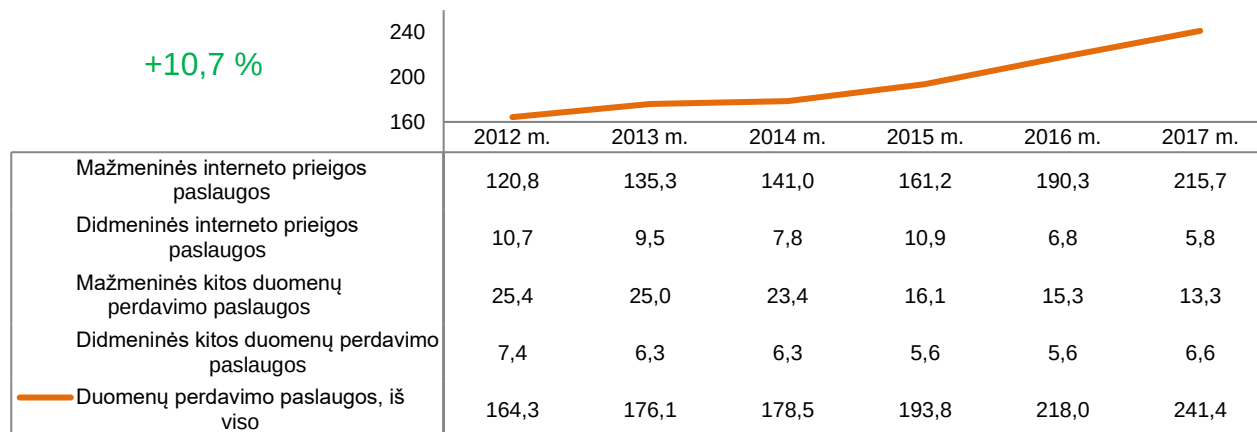
SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti duomenų perdavimo paslaugų teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 27 paveiksle „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą ir UAB „Cgates“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

2017 m. Lietuvoje teiktas duomenų perdavimo paslaugas galima suskirstyti į interneto prieigos paslaugas (mažmenines ir didmenines) ir kitas duomenų perdavimo paslaugas (mažmenines ir didmenines).

Paslaugų teikėjai. Duomenų perdavimo paslaugų rinka yra gana stabili, vertinant pagal teikėjų skaičių. 2017 m. pabaigoje duomenų perdavimo paslaugas teikė 92 ūkio subjektai. Duomenų perdavimo paslaugų teikėjai sudarė 72,4 proc. visų 127 elektroninių ryšių veiklą vykdyusių ūkio subjektų. Daugiausia duomenų perdavimo paslaugų teikėjų 2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, teikė mažmenines interneto prieigos paslaugas – jų skaičius siekė 87 (2016 m. – 100).

Pajamos. 2017 m. pajamos, gautos už duomenų perdavimo paslaugas, sudarė 241,4 mln. Eur, t. y. 10,7 proc. daugiau nei per 2016 m. (žr. 25 pav.). Duomenų perdavimo paslaugų teikimo veikla išlieka viena svarbiausių elektroninių ryšių sektoriaus sudedamųjų dalių, sudarančių daugiau kaip trečdalį (35,4 proc.) visų elektroninių ryšių rinkos pajamų. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad nuo pat 2012 m. iki 2017 m. fiksuojamas pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, didėjimas.

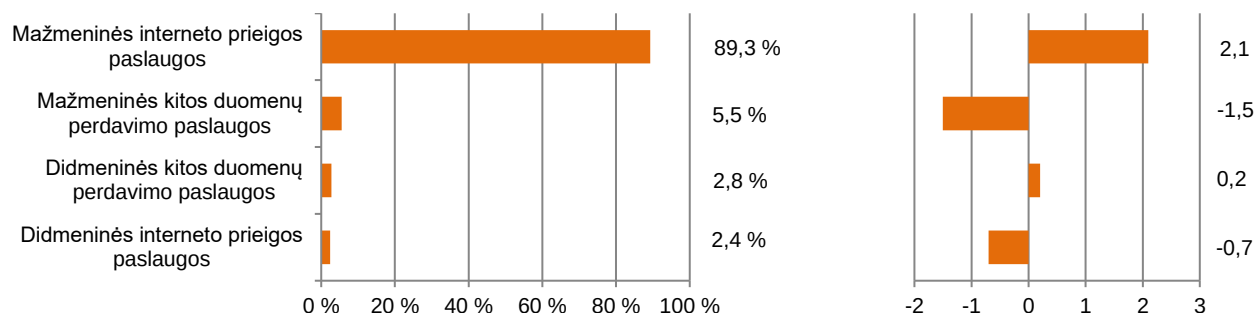

25 pav. Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m., kaip ir visu 2012–2017 m. laikotarpiu, didžiausią (89,3 proc.) pajamų dalį sudarė pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas (žr. 26 pav.). 2017 m., palyginti su 2016 m., pajamų,

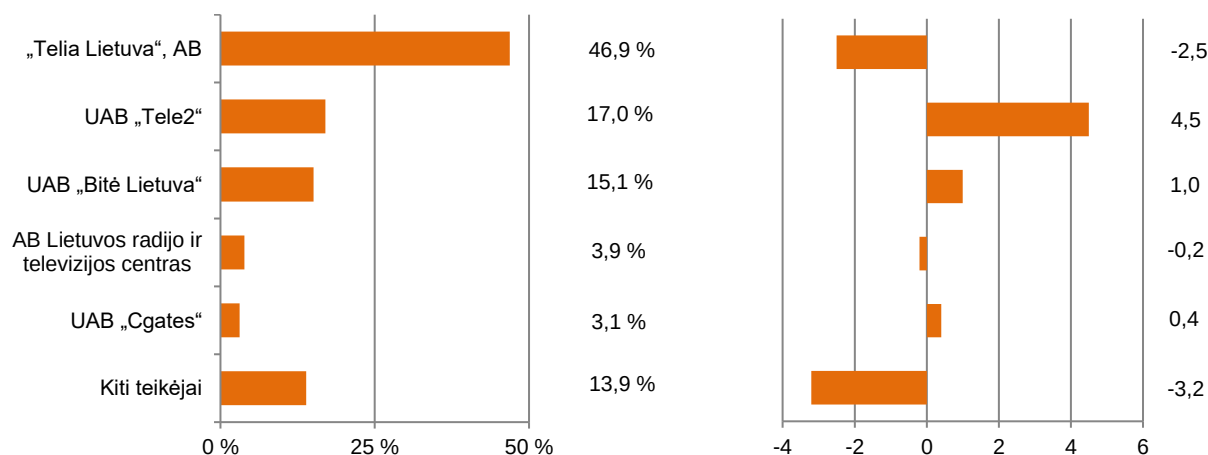
gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, dalis bendrose duomenų perdavimo paslaugų pajamose išaugo 2,1 procentinio punkto. Tam daugiausia įtakos turėjo auganti mažmeninių interneto prieigos paslaugų paklausa.

26 pav. Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, proc., ir pajamų struktūros metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m., kaip ir 2016 m., daugiausia pajamų už duomenų perdavimo paslaugas gavo „Telia Lietuva“, AB – jos gautos pajamos sudarė 46,9 proc. visų duomenų perdavimo paslaugų pajamų (žr. 27 pav.). Antras didžiausias operatorius pagal pajamas, gautas už duomenų perdavimo paslaugas, 2017 m. buvo UAB „Tele2“, gavusi 17,0 proc. visų duomenų perdavimo paslaugų pajamų, o jos gautos pajamos 2017 m., palyginti su 2016 m., iš visų operatorių padidėjo daugiausia (4,5 procentinio punkto). UAB „Bitė Lietuva“ pagal gautas pajamas buvo trečioje vietoje, gavusi 15,1 proc. visų duomenų perdavimo paslaugų pajamų. AB Lietuvos radijo ir televizijos centras ir UAB „Cgates“ 2017 m. atitinkamai gavo 3,9 proc. ir 3,1 proc. visų duomenų perdavimo paslaugų pajamų.

27 pav. Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir pajamų dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

Nuo 2012 m. matomas kasmetinis bendros duomenų perdavimo paslaugų rinkos, vertinant pagal pajamas, didėjimas. 2017 m. šios rinkos pajamos augo 10,7 proc. Tokį augimą iš esmės lėmė pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, didėjimas. Didžiausias duomenų perdavimo paslaugų rinkos dalyvis išlieka „Telia Lietuva“, AB.

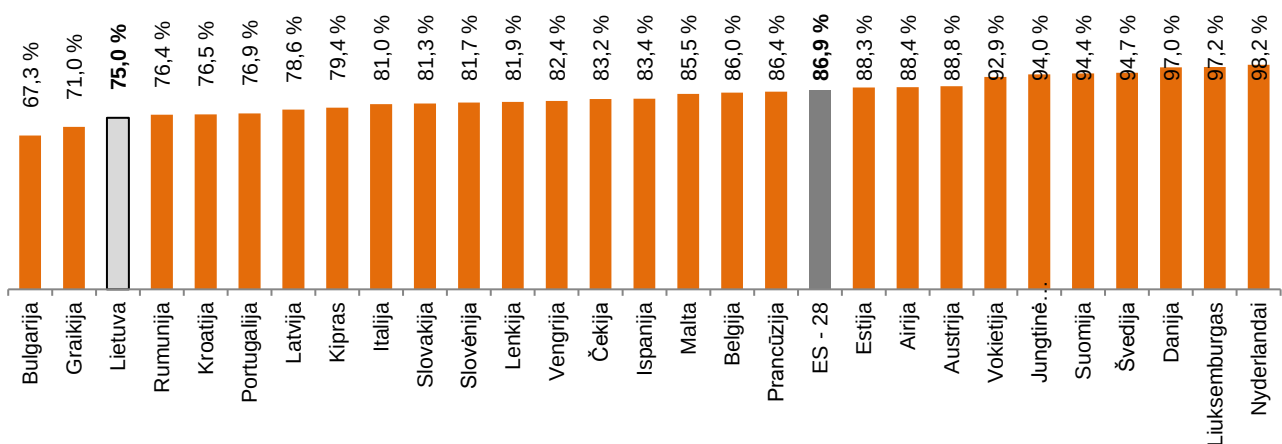
3.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos

 Paslaugų teikėjai	87
 Pajamos, mln. Eur	215,7

Paslaugų teikimo būdai. 2017 m. Lietuvoje mažmeninės interneto prieigos paslaugos buvo teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio arba judriojo ryšio technologijas.

Paslaugų teikėjai. Lietuvos mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinka 2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, pasižymėjo gausiu paslaugų teikėjų skaičiumi. 2017 m. pabaigoje interneto prieigos paslaugas teikė 87 ūkio subjektai (13 ūkio subjektų mažiau nei 2016 m.).

Paslaugų gavėjai. Europos Komisijos duomenimis, 2017 m. naudojimasis mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis¹⁵ Lietuvos namų ūkiuose, palyginti su 2016 m., padidėjo 3,3 procentinio punkto, t. y. nuo 71,7 proc. iki 75,0 proc.¹⁶ (žr. 28 pav.). Bendras ES šalių narių naudojimosi internetu vidurkis 2017 m., palyginti su 2016 m., išaugo 1,5 procentinio punkto ir siekė 86,9 proc., o tai yra 11,9 procentinio punkto daugiau nei Lietuvoje. Lietuva pagal naudojimąsi šiomis paslaugomis namų ūkiuose išlieka žemesnėse pozicijose Europos Sąjungoje. Lietuvos rodiklis taip pat yra žemiausias, palyginti su artimiausiomis kaimynėmis Estija, Lenkija ir Latvija, kuriose šis rodiklis atitinkamai siekė 88,3 proc., 81,9 proc. ir 78,6 proc. Labiausiai paplitęs naudojimasis mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis yra Nyderlanduose, o mažiausias – Bulgarijoje. Šiose šalyse 2017 m. namų ūkių, kuriuose būtų naudojamosi internetu, dalis atitinkamai siekė 98,2 proc. ir 67,3 proc.

28 pav. Interneto prieigos paslaugomis besinaudojančių namų ūkių dalis ES šalyse narėse, proc., 2017 m.

Šaltinis: Europos Komisija¹⁷

Statistikos departamento duomenimis¹⁸, 2017 m. Lietuvoje pagrindine nesinaudojimo mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis namuose priežastimi dažniausiai buvo įvardijamas poreikio naudotis internetu nebuvimas. Tai nurodė daugiau nei pusė (62,2 proc.) namų ūkių, neturinčių interneto prieigos namuose. Kitos rečiau įvardytos priežastys buvo reikiamų žinių nebuvimas (43,3 proc.), brangi įranga (23,8 proc.), dideli paslaugų tarifai (21,1 proc.) arba galimybė naudotis internetu kitur (7,4 proc.).

¹⁵ Įskaitomos mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos xDSL linijomis, belaidžio ryšio linijomis, KTV tinklais, FTTx linijomis, LAN linijomis ir judriojo ryšio technologijomis.

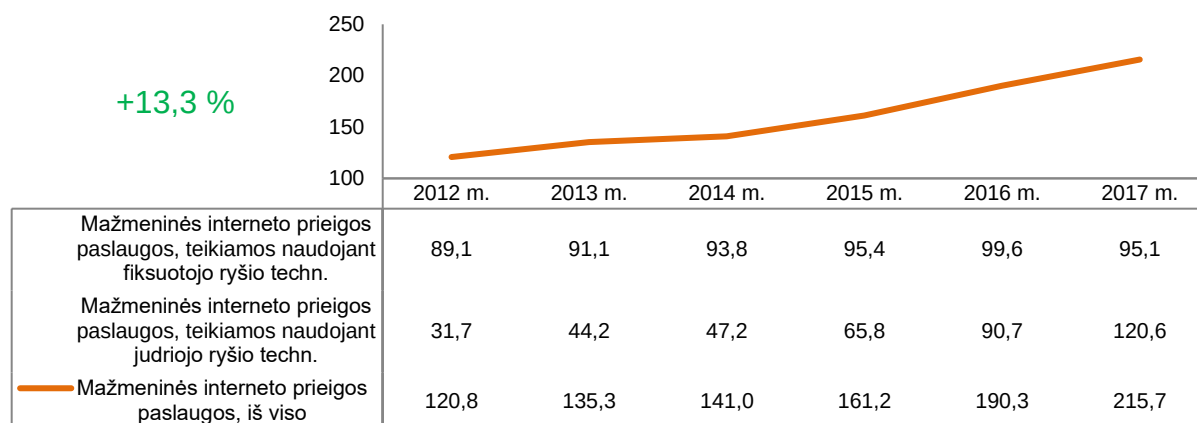
¹⁶ Apskaičiuota remiantis „Eurostat“ tyrimu „Community survey on ICT usage in Households and by Individuals“.

¹⁷ <http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries>

¹⁸ Informacinės technologijos Lietuvoje 2017: <https://ivpk.lrv.lt/uploads/ivpk/documents/files/Naujienos/IT%20Lietuvoje%202017.pdf>

Pasiūlos nebuvimas gyvenamoje vietovėje kaip nesinaudojimo internetu namuose priežastis įvardijama rečiausiai.

Pajamos. Bendros mažmeninės interneto prieigos pajamos augo visu 2012–2017 m. laikotarpiu. 2017 m., palyginti su 2016 m., šios pajamos augo 13,3 proc. ir sudarė 215,7 mln. Eur (žr. 29 pav.). 2017 m. pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, bendrose mažmeninių interneto prieigos paslaugų pajamose sudarė 44,1 proc. arba 8,2 procentinio punkto mažiau nei 2016 m., o pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, bendrose mažmeninės interneto prieigos paslaugų pajamose atitinkamai sudarė 55,9 proc. arba 8,2 procentinio punkto daugiau nei 2016 m.

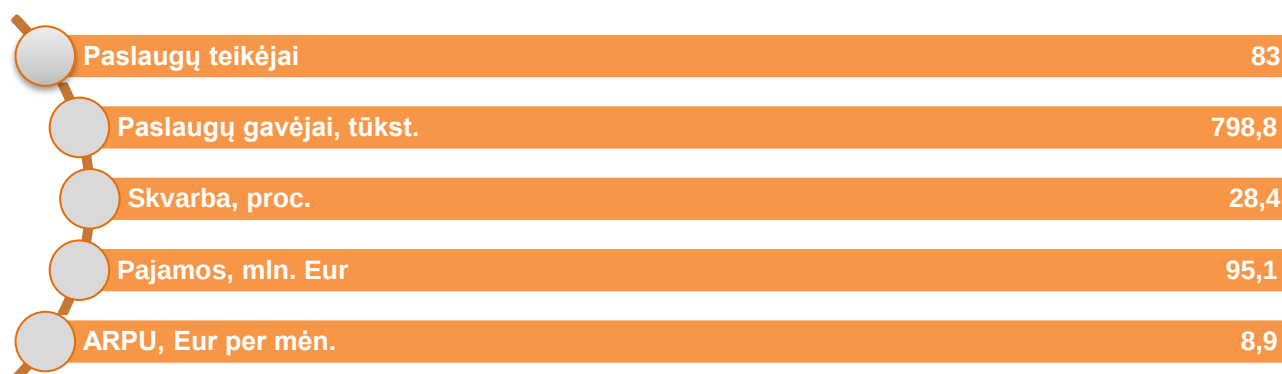

29 pav. **Pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikimo technologijas, mln. Eur, 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

2017 m. toliau augo pajamos, gautos už mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikimą (13,3 proc. augimas). Didžiausią pajamų dalį – 55,9 proc. – sudarė pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas.

3.2.1. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 33 paveiksle „Telia Lietuva“, AB, UAB

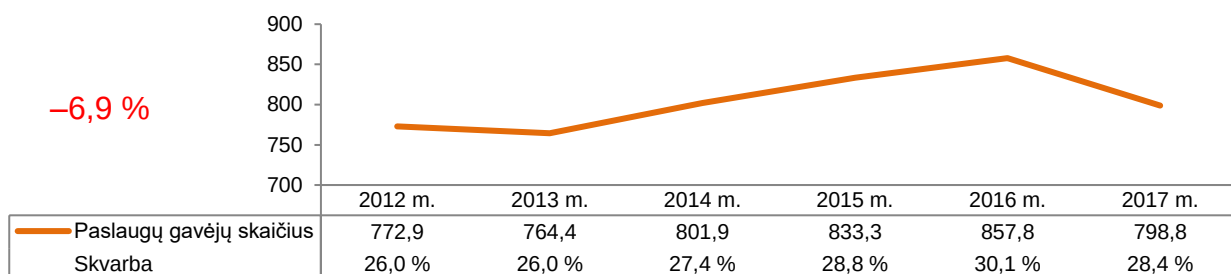
„Cgates“, UAB „Init“, „Splus“, UAB, UAB „Balticum TV“, UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras; 24 lentelėje „Telia Lietuva“, AB, UAB „Cgates“, „Splus“, UAB, UAB „Balticum TV“, UAB „Init“, UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“, UAB „Kauno interneto sistemos“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „Baltnetos komunikacijos“, „KLI LT“, UAB; 36 paveiksle „Telia Lietuva, AB“, UAB „Cgates“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „Init“, UAB „Balticum TV“, UAB „Baltnetos komunikacijos“, „Splus“, UAB, UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų teikimo būdai. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, 2017 m. Lietuvoje teiktos šiais būdais:

- metalinėmis vytos poros linijomis, naudojant xDSL technologiją (toliau – xDSL linijos);
- belaidžio ryšio linijomis, naudojant WiMAX (*angl.* Worldwide Interoperability Microwave Access), Wi-Fi (*angl.* Wireless Fidelity) ir kitas belaidžio ryšio technologijas (toliau – belaidžio ryšio linijos);
- bendraašio kabelio linijomis (toliau – KTV tinklai);
- šviesolaidinėmis linijomis, naudojant FTTB¹⁹ (*angl.* Fibre to the Building) ir FTTH²⁰ (*angl.* Fibre to the Home) technologijas (toliau atitinkamai – FTTH linijos ir FTTB linijos, toliau abi kartu – FTTx linijos);
- ekranuotomis vytos poros (*angl.* shielded twisted pair, STP) ir neekranuotomis vytos poros (*angl.* unshielded twisted pair, UTP) linijomis LAN tinkluose (*angl.* Local Area Network) (toliau – LAN linijos);
- naudojant kitas technologijas (skirtosiomis linijomis ir kt.).

Paslaugų teikėjai. Mažmeninės interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, 2017 m. Lietuvoje teikė 83 ūkio subjektai (13 ūkio subjektų mažiau nei 2016 m.).

Paslaugų gavėjai. 2017 m. pabaigoje, palyginti su 2016 m. pabaigos duomenimis, paslaugų gavėjų, besinaudojančių mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skaičius sumažėjo 59 tūkst. arba 6,9 proc. ir siekė 798,8 tūkst. abonentų (žr. 30 pav.). Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba (paslaugų gavėjų skaičius 100 gyventojų) per 2017 m. mažėjo 1,7 procentinio punkto ir buvo 28,4 proc. Jei 2013–2016 m. buvo stebimas paslaugų gavėjų skaičiaus ir skvarbos augimas, tai 2017 m. šie abu rodikliai, skirtingai nei 2013–2016 m. periodu, sumažėjo. Tokį mažėjimą iš esmės galima paaiškinti tuo, kad AB Lietuvos radijo ir televizijos centras 2017 m. ėmė atsisakyti WiMAX technologijos ir interneto prieigos paslaugas pradėjo teikti naudodamas judriojo ryšio LTE technologiją.

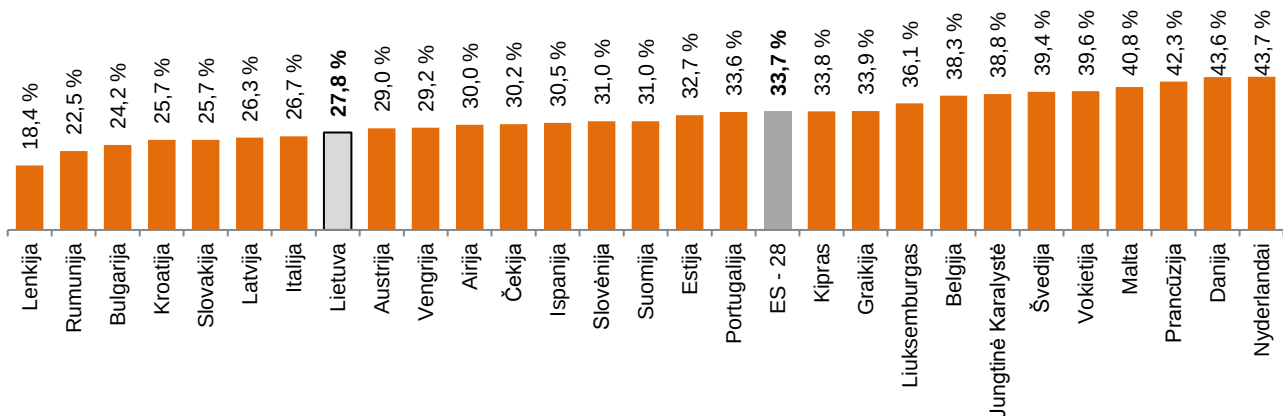
30 pav. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų skaičius, tūkst., ir skvarba, proc., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

¹⁹ Šviesolaidinės linijos, nutiestos iki pastato

²⁰ Šviesolaidinės linijos, nutiestos iki namų

Europos Komisijos duomenimis, Lietuvoje mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba 2017 m. viduryje siekė 27,8 proc.²¹ (žr. 31 pav.). ES šalių narių skvarbos vidurkis 2017 m. viduryje siekė 33,7 proc. Pagal šį rodiklį Lietuva lenkia dvi artimiausias kaimynes – Latviją ir Lenkiją (atitinkamai 26,3 proc. ir 18,4 proc.). Lietuvą vis dar lenkia Estija, kurioje minėtų paslaugų skvarba 2017 m. viduryje siekė 32,7 proc. Didžiausia interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba Europos Sąjungoje buvo Nyderlanduose (43,7 proc.) ir Danijoje (43,6 proc.).

31 pav. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų skaičius, tenkantis 100 gyventojų, ES šalyse, proc., 2017 m. birželio mėn.**

Šaltinis: Europos Komisija²²

Mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinkos struktūra pagal paslaugų gavėjų naudojamas fiksuotojo ryšio technologijas 2017 m. išlaikė panašias proporcijas kaip ir ankstesniais laikotarpiais (žr. 23 lentelę) – dažniausiai naudotasi FTTx linijomis – 70,8 proc. (565,6 tūkst. gavėjų). Pažymėtina, kad 53,4 proc. (301,8 tūkst.) visų FTTx linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų naudojami interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis FTTH linijomis, o 46,6 proc. (263,8 tūkst.) – FTTB linijomis. 2012 m. šie rodikliai buvo atitinkamai 62,8 proc. ir 37,2 proc. 2012–2017 m. laikotarpiu FTTH linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius augo kiek greičiau nei FTTB linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius. Dėl to atotrūkis tarp mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų FTTB ir FTTH linijomis, gavėjų skaičiaus mažėja.

2017 m., palyginti su 2012 m., FTTx technologija teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų padaugėjo 18,7 procentinio punkto. LAN linijomis, xDSL linijomis ir KTV tinklais teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų 2017 m., kaip ir kiekvienais ankstesniais metais, ir toliau mažėjo. Per 2017 m. mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų xDSL linijomis, gavėjų skaičius, palyginti su 2016 m., sumažėjo 14,1 tūkst. ir metų pabaigoje siekė 143,2 tūkst. gavėjų. KTV tinklais teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų per 2017 m. sumažėjo 4,9 tūkst. ir metų pabaigoje jų skaičius siekė 25 tūkst. KTV tinklais teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičiaus mažėjimas yra nuolatinių investicijų į FTTx linijų tinklus pasekmė, kai paslaugų gavėjai, prieš tai mažmenines interneto prieigos paslaugas gavę KTV tinklais, pereina prie FTTx linijomis teikiamų paslaugų, nepakeisdami paslaugų teikėjo.

²¹ 24 paveiksle pateikta Lietuvos mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba skiriasi nuo nurodytos 25 paveiksle, nes skiriasi skaičiavimo metodika, kurią taiko Europos Komisija.

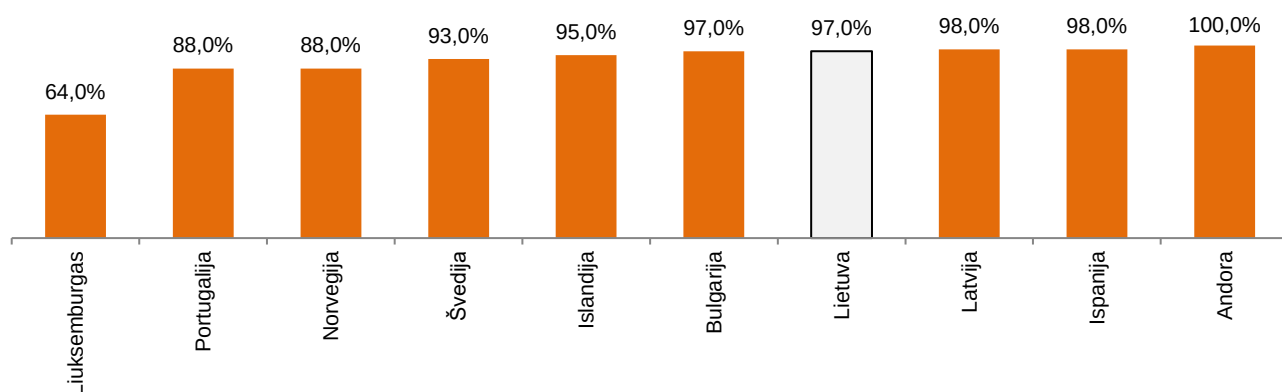
²² <http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries>

23 lentelė. Paslaugų gavėjų struktūra pagal naudojamas fiksuotojo ryšio technologijas mažmeninėms interneto prieigos paslaugoms gauti, proc., 2012–2017 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
FTTx	↑ 52,1	57,3	59,6	62,1	63,6	70,8
xDSL	↓ 23,7	23,1	21,2	19,8	18,3	17,9
Belaidžio ryšio linijomis	↓ 16,6	12,8	13,1	13,1	13,4	7,2
KTV tinklu	↓ 5,6	5,0	4,6	3,8	3,5	3,1
LAN	↓ 1,9	1,8	1,4	1,2	1,2	0,9
Kitomis technologijomis (skirtąja linija ir kt.)	↔ 0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Šaltinis: RRT

Organizacijos „FTTH Council Europe“ duomenimis²³, pagal FTTH ir FTTB linijų aprėptį Lietuva 2017 m. kartu su Bulgarija dalijosi ketvirta–penkta vieta Europoje arba trečia–ketvirta vieta ES su 97 proc. aprėptimi (žr. 32 pav.). Iš artimiausių kaimyninių šalių Lietuvą lenkė tik Latvija (98 proc.), o Estija ir Lenkija netgi nepateko į didžiausių FTTH ir FTTB tinklo aprėptį turinčių Europos šalių sąrašą.

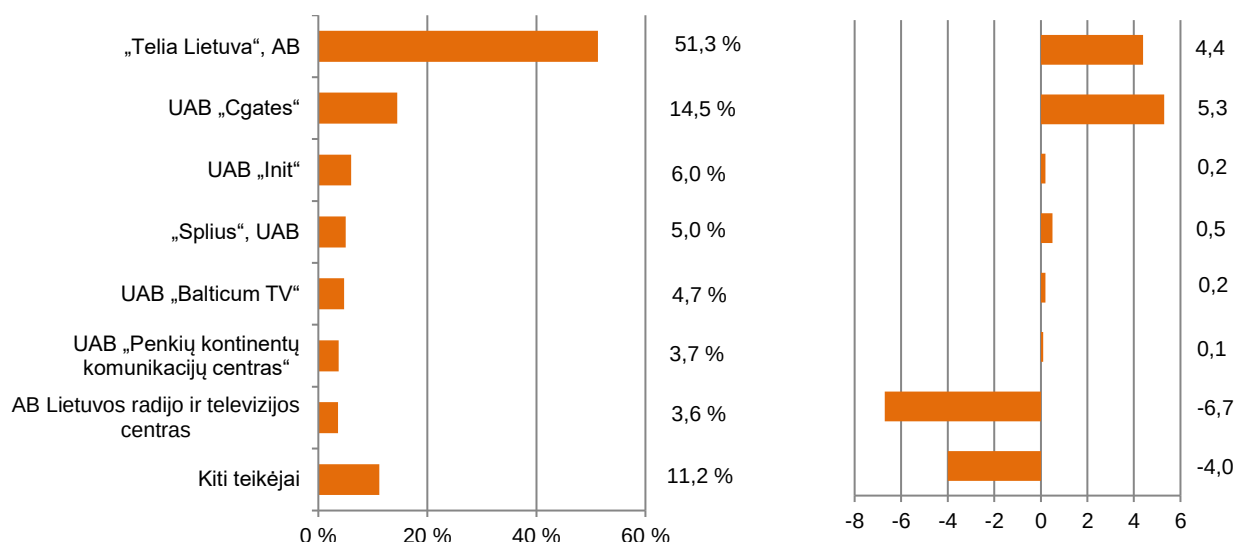

32 pav. Didžiausių FTTH ir FTTB tinklo aprėptį turinčių Europos šalių TOP-10, proc., 2017 m. rugsėjo mėn. duomenimis

Šaltinis: FTTH Council Europe

51,3 proc. visų mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų rinkosi „Telia Lietuva“, AB, teikiamas paslaugas (žr. 33 pav.). 14,5 proc. rinkosi UAB „Cgates“. Per metus šių operatorių rinkos dalys padidėjo atitinkamai 4,4 ir 5,3 procentinio punkto. Taip pat 2017 m., palyginti su 2016 m., matomas ir kitų teikėjų rinkos dalių minimalus augimas. 2017 m., palyginti su 2016 m., ženkliausiai sumažėjo AB Lietuvos radijo ir televizijos centro rinkos dalis – 6,7 procentinio punkto. Atitinkamai 4,0 procentiniais punktais mažėjo ir kitų teikėjų rinkos dalis.

²³ http://www.ftthcouncil.eu/documents/Reports/2017/IDATE_European_FTTH_B_panorama_at_Sept2017.pdf

33 pav. Abonentų skaičiaus struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

Vertinant paslaugų teikėjų teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičiaus pasiskirstymą pagal fiksuotojo ryšio technologijas, kuriomis jiems yra teikiamos mažmeninės interneto prieigos paslaugos, matyti, kad 2017 m., kaip ir ankstesniais metais, „Telia Lietuva“, AB, buvo didžiausias mažmeninių interneto prieigos paslaugų FTTx linijomis ir xDSL linijomis teikėjas (žr. 24 lentelę). 2017 m. atitinkamai 46,7 proc. (FTTx linijų atveju) ir 99,3 proc. (xDSL linijų atveju) visų interneto prieigos paslaugų gavėjų naudojo „Telia Lietuva“, AB, paslaugomis. AB Lietuvos radijo ir televizijos centras 2017 m. užėmė didžiausią mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikimo belaidžio ryšio linijomis rinkos dalį (49,6 proc.), KTV tinklais teikiamų interneto prieigos paslaugų didžiausią rinkos dalį (74,9 proc.) užėmė UAB „Init“.

24 lentelė. Paslaugų teikėjų struktūra pagal paslaugų gavėjų, besinaudojančių atitinkamomis technologijomis, skaičių, proc., 2017 m.

	FTTx	Belaidžiu ryšiu	KTV tinklais	xDSL
„Telia Lietuva“, AB	46,7	-	-	99,3
UAB „Cgates“	19,9	3,7	4,4	-
„Splus“, UAB	6,2	3,0	12,9	-
UAB „Balticum TV“	5,8	7,0	3,3	-
UAB „Init“	5,1	-	74,9	-
UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“	5,3	-	-	-
UAB „Kauno interneto sistemos“	2,3	-	-	-
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	-	49,6	-	-
UAB „Baltijos komunikacijos“	-	2,5	-	-
„KLI LT“, UAB	-	3,8	-	-
Kiti teikėjai	8,8	30,5	4,4	0,7
Bendras teikėjų skaičius	54	57	10	6

Šaltinis: RRT

Greitaveika. Interneto prieigos greitaveika kasmet auga (žr. 25 lentelę). Tai lemia kelios priežastys: spartos atžvilgiu augantys paslaugų gavėjų poreikiai ir technologijų, kuriomis teikiamos mažmeninės interneto prieigos paslaugos, vystymasis. Populiariausia interneto prieigos greitaveika, kurią renkasi mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjai, 2017 m., skirtingai nei 2016 m., tapo daugiau nei 100 Mb/s. 2017 m. šią greitaveiką rinkosi net 17,2 procentinio punkto daugiau paslaugų gavėjų nei 2016 m. Atitinkamai 2017 m. 8,1 procentinio punkto sumažėjo greitaveikos nuo 30 Mb/s iki 10 Mb/s gavėjų. Mažesnės nei 10 Mb/s greitaveikos interneto prieiga 2017 m. naudojo mažiau nei penktadalis (15,3 proc.) visų interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant

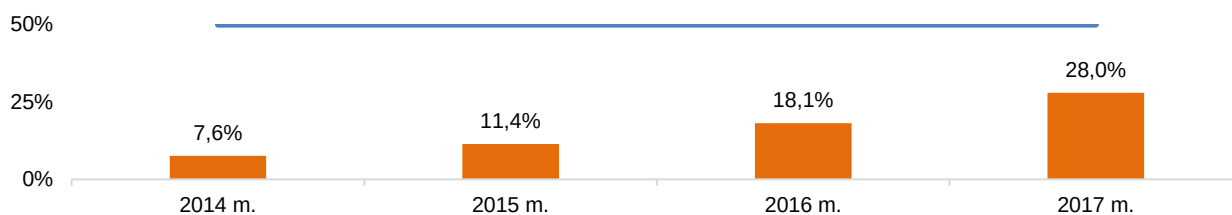
fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų arba 5,9 procentinio punkto mažiau nei 2016 m. ir net 27,6 procentinio punkto mažiau nei 2012 m.

25 lentelė. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų struktūra pagal greitaveiką, proc., 2012–2017 m.**

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Iki 2 Mb/s	↓ 8,5	4,8	3,2	2,1	1,4	0,6
Nuo 2 Mb/s iki 10 Mb/s	↓ 34,4	24,8	24,4	21,7	19,8	14,7
Nuo 10 Mb/s iki 30 Mb/s	↔ 10,4	19,0	15,6	16,1	15,9	12,7
Nuo 30 Mb/s iki 100 Mb/s	↓ 36,6	41,0	44,6	42,4	36,0	27,9
Daugiau nei 100 Mb/s	↑ 10,1	10,5	12,2	17,7	26,8	44,0

Šaltinis: RRT

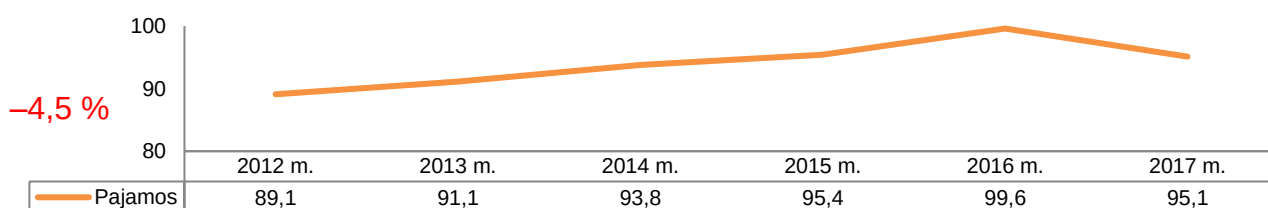
Lietuvos Respublikos naujos kartos interneto prieigos plėtros 2014–2020 m. plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2014 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 3-410-(E) „Dėl Lietuvos Respublikos naujos kartos interneto prieigos plėtros 2014–2020 m. plano patvirtinimo“, siekiama, kad 2020 m. 50 proc. visų Lietuvos namų ūkių naudotųsi 100 Mb/s ir spartesniu plačiajuosčio interneto ryšiu. Šis rodiklis 2017 m. Lietuvoje dar kol kas nepasiektas (žr. 34 pav.), tačiau, stebint pokyčius 2014–2017 m., prognozės yra gana optimistinės. Kiekvienais metais buvo stebimas nuoseklus namų ūkių, turinčių greitesnį nei 100 Mb/s internetą, skaičiaus augimas – 2015 m., palyginti su 2014 m., toks augimas siekė 3,8 procentinio punkto, 2016 m., palyginti su 2015 m. – 6,7 procentinio punkto, o 2017 m., palyginti su 2016 m., net 9,9 procentinio punkto.

34 pav. **Lietuvos Respublikos naujos kartos interneto prieigos plėtros 2014–2020 m. plano, kad 50 proc. namų ūkių naudotųsi ne mažesnės nei 100 Mb/s spartos internetu Lietuvoje, įgyvendinimas**

Šaltinis: RRT

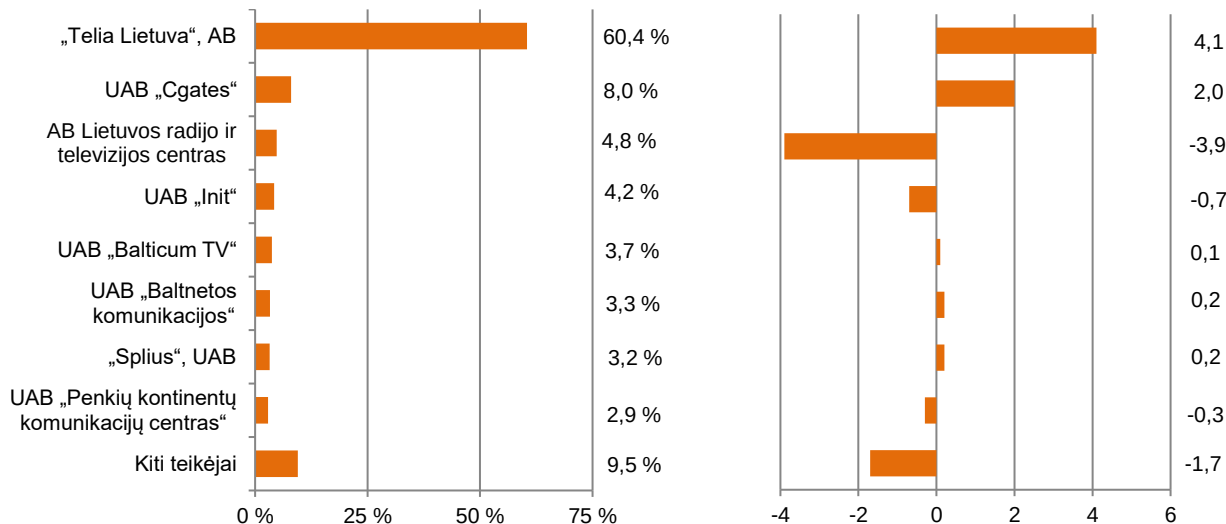
Pajamos. 2017 m., palyginti su 2016 m., 4,5 proc. arba 4,5 mln. Eur sumažėjo paslaugų teikėjų pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas. 2017 m. šios pajamos siekė 95,1 mln. Eur (žr. 35 pav.). Tuo tarpu 2012–2016 m. laikotarpiu buvo stebimas pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, augimas. Didžiausias pajamų augimas buvo fiksuotas 2016 m.

35 pav. **Pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, mln. Eur, 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

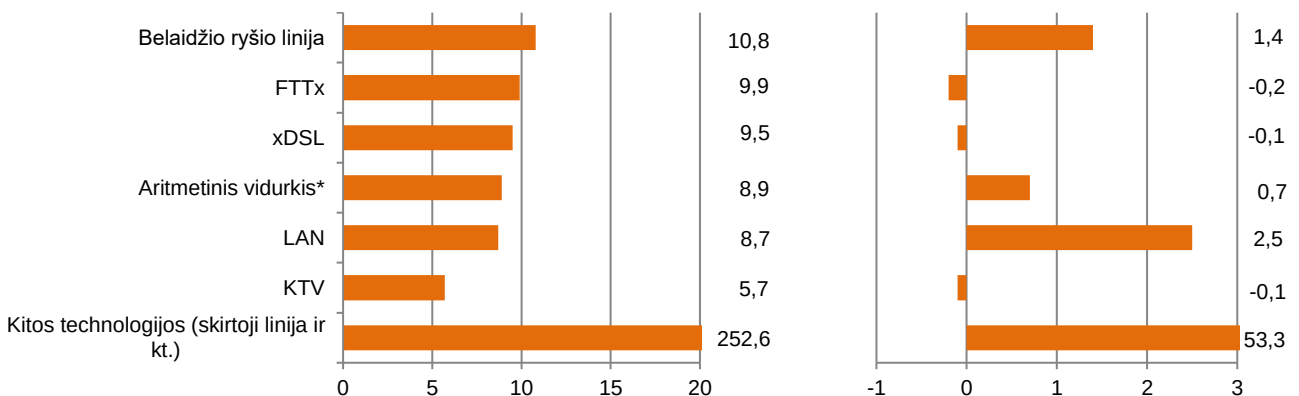
Vertinant paslaugų teikėjus pagal gautas pajamas (žr. 36 pav.), rinkos struktūra 2017 m., kaip ir 2016 m., nepasižymėjo didesniais pokyčiais: lyderės poziciją išlaikė (daugiausia pajamų gavo) „Telia Lietuva“, AB. Jos rinkos dalis, vertinant pagal gautas pajamas, siekė 60,4 proc. ir per metus, palyginti su 2016 m., padidėjo 4,1 procentinio punkto. UAB „Cgates“, UAB „Balticum TV“, UAB „Baltnetos komunikacijos“ ir „Splus“, UAB užimamos rinkos dalys taip pat neženkiai 2017 m. didėjo, palyginti su 2016 m. 2017 m., palyginti su 2016 m., reikšmingiausiai (3,9 procentinio punkto) sumažėjo AB Lietuvos radijo ir televizijos centro užimama rinkos dalis. Tokį mažėjimą, kaip jau minėta, lėmė tai, kad AB Lietuvos radijo ir televizijos centras WiMAX technologiją aktyviai keitė judriojo ryšio LTE technologija interneto prieigos paslaugoms teikti.

36 pav. Pajamų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

ARPU. Vidutinės pajamos iš vieno mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjo (ARPU) per mėnesį 2017 m. sudarė 8,9 Eur ir buvo 0,7 Eur didesnės, palyginti su 2016 m. (žr. 37 pav.). Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, didžiausias ARPU buvo gautas iš paslaugų gavėjų, kurie prie interneto jungėsi, naudodamiesi kitomis technologijomis (skirtąsias linijas ir kt.). Šios paslaugos ARPU per 2017 m., palyginti su 2016 m., padidėjo 26,7 proc. arba 53,3 Eur per mėnesį.

* Apskaičiuotas įskaičius visas technologijas, išskyrus kitas technologijas (skirtąją liniją ir kt.).

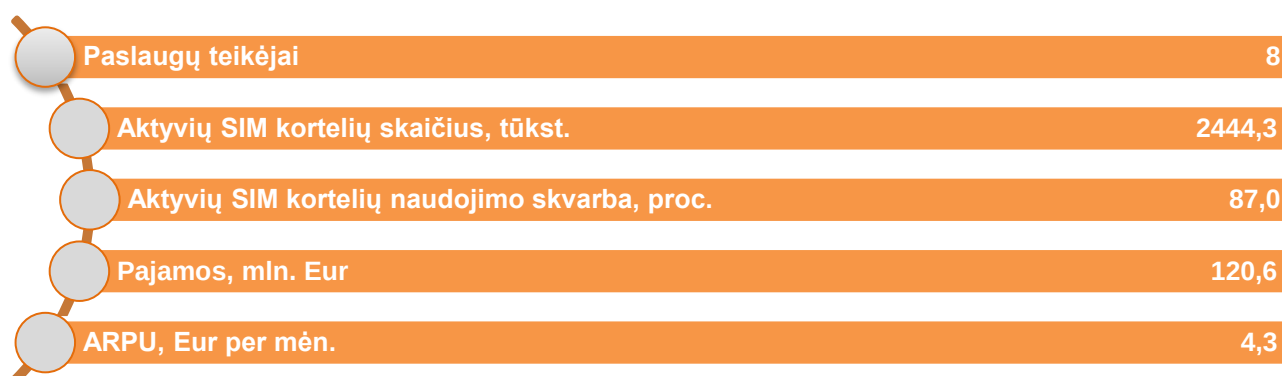
37 pav. ARPU pagal naudojamas technologijas, Eur už mėn., ir ARPU metiniai pokyčiai, Eur už mėn., 2017 m.

Šaltinis: RRT

Mažiausios pajamos iš vieno paslaugų gavėjo per mėnesį (5,7 Eur) 2017 m., kaip ir 2016 m., buvo gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas KTV tinklais. Populiariausių mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teiktų FTTx linijomis, ARPU per 2017 m. sumažėjo 0,2 Eur iki 9,9 Eur už mėnesį. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teiktų xDSL linijomis, ARPU 2017 m., palyginti su 2016 m., taip pat sumažėjo 0,1 Eur.

2017 m. mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, rinkos struktūra pagal paslaugų gavėjų naudojamas fiksuotojo ryšio technologijas išlaikė panašias proporcijas kaip ir ankstesniais laikotarpiais – dažniausiai naudotasi FTTx linijomis. Daugiau nei pusė paslaugų gavėjų (51,3 proc.) rinkosi „Telia Lietuva“, AB, teikiamas paslaugas. Populiariausia interneto prieigos greitaiveika 2017 m. tapo daugiau nei 100 Mb/s greitaiveika.

3.2.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 26 lentelėje, 41 paveiksle ir 27 lentelėje UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“, AB, UAB „Tele2“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą, 42 paveiksle ir 43 paveiksle „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų teikimo būdai. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, kurios teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas, teiktos naudojant GPRS, EDGE, UMTS, UMTS HSDPA, UMTS HSUPA, LTE²⁴ ir kitas didesnę spartą užtikrinančias judriojo ryšio technologijas.

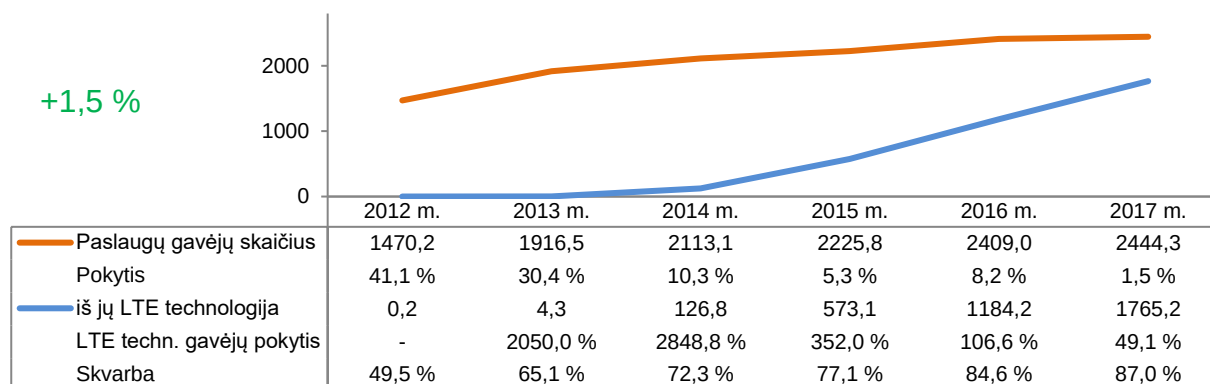
Paslaugų teikėjai. Mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, 2017 m. teikė 8 operatoriai (palyginti su 2016 m., paslaugas 2017 m. teikė 2 operatoriais daugiau)²⁵.

Paslaugų gavėjai. Pažymėtina, kad kasmet auga aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius. Per 2017 m. aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius išaugo 35,3 tūkst. arba 1,5 proc. – 2017 m. pabaigoje siekė 2444,3 tūkst. vnt. (žr.

²⁴ GPRS (*angl.* General Packet Radio Service), EDGE (*angl.* Enhanced Data Rates for GSM Evolution), UMTS (*angl.* Universal Mobile Telecommunications System), UMTS HSDPA (*angl.* Universal Mobile Telecommunications System High-Speed Download Packet Access), UMTS HSUPA (*angl.* Universal Mobile Telecommunications System High-Speed Uplink Packet Access), LTE (*angl.* Long-Term Evolution)

²⁵ „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „CSC Telekom“, UAB „Eurocom“, UAB „Teledema“ ir AS „Viasat“

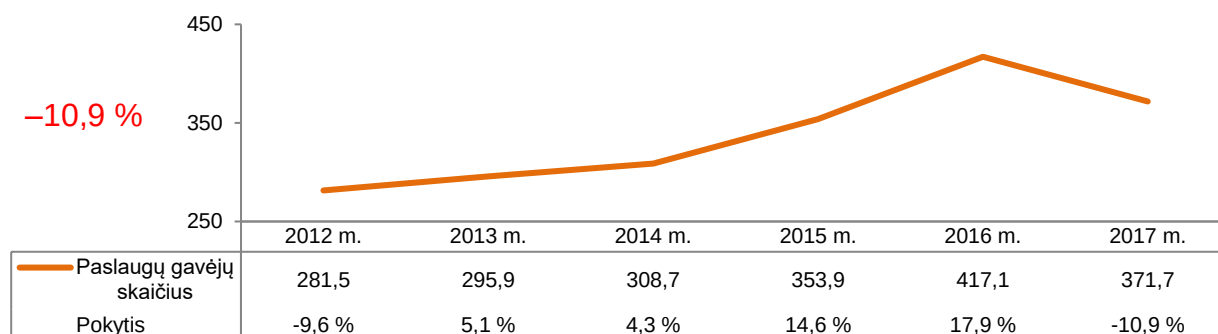
38 pav.). Taip pat 2017 m., palyginti su 2016 m., 49,1 proc. augo LTE technologijos aktyvių SIM kortelių skaičius ir jis sudarė 1765,2 tūkst. kortelių. Taip pat pastebėtina, kad kiekvienais metais augo aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, naudojimo skvarba ir 2017 m. ji sudarė 87 proc., o tai yra 2,4 procentinio punkto daugiau nei 2016 m.

38 pav. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius, tūkst., metinis pokytis, proc., ir aktyvių SIM kortelių naudojimo interneto prieigos paslaugoms skvarba (aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičius, tenkantis 100 gyventojų), proc., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m., palyginti su 2016 m., 10,9 proc. sumažėjo mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas, aktyvių SIM kortelių skaičius ir jis sudarė 371,7 tūkst. (žr. 39 pav.). Paskutinius porą metų iki 2017 m. buvo stebimas šio skaičiaus didėjimas.

39 pav. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas, aktyvių SIM kortelių skaičius, tūkst., ir metinis pokytis, proc., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

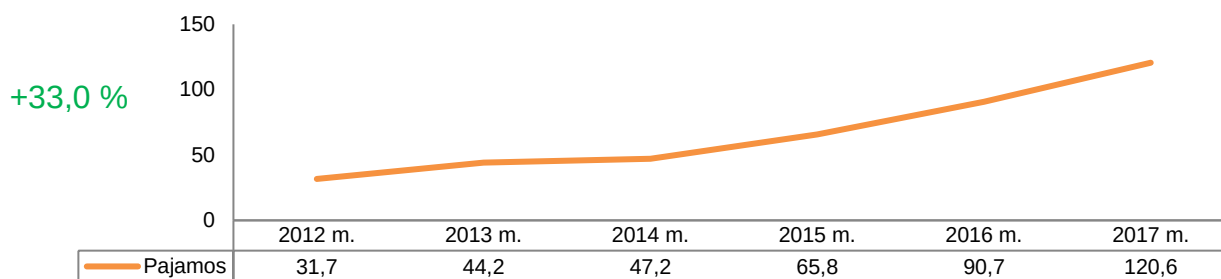
Lietuvoje 2017 m. mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, rinkoje konkuravo trys didžiausi žaidėjai – „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ bei vienas naujas rinkos dalyvis AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (žr. 26 lentelę). Didžiausią rinkos dalį pagal aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, skaičių – 35,8 proc., 2017 m. užėmė UAB „Tele2“, tačiau šios bendrovės rinkos dalis per metus sumažėjo 4,7 procentinio punkto.

26 lentelė. Aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms teikti, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., 2012–2017 m.

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
UAB „Bitė Lietuva“	↔	32,8	27,2	26,6	27,6	28,3	28,4
„Telia Lietuva“, AB	↔	28,1	35,7	35,1	30,7	29,4	31,2
UAB „Tele2“	↔	38,2	35,5	36,8	40,0	40,5	35,8
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	↑	-	-	-	-	-	2,6
Kiti teikėjai	↔	0,9	1,6	1,5	1,6	1,7	1,9

Šaltinis: RRT

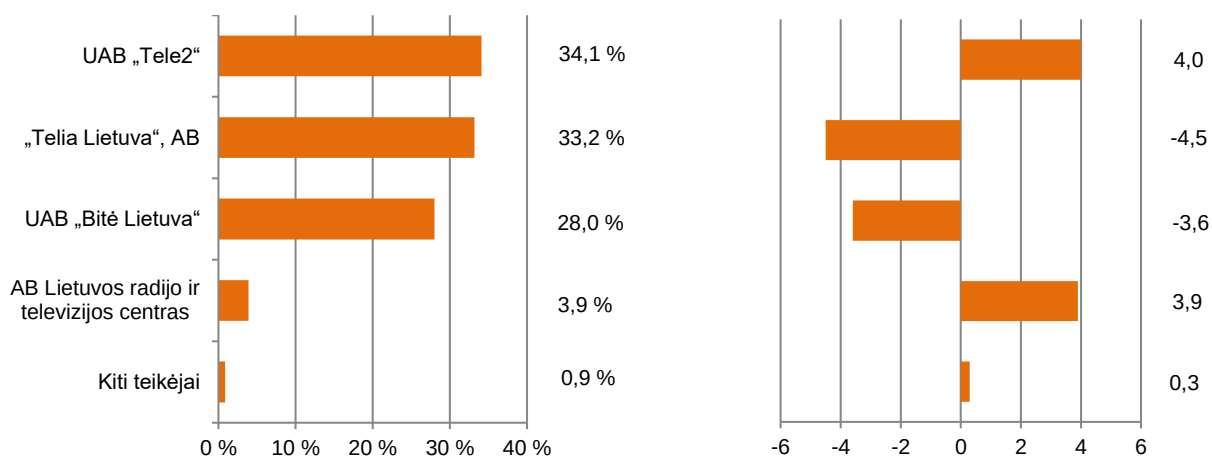
Pajamos. 2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, augo paslaugų teikėjų pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas. 2017 m. šios pajamos siekė 120,6 mln. Eur, t. y. 33 proc. arba 29,9 mln. Eur didesnės nei 2016 m. (žr. 40 pav.). Atkreiptinas dėmesys, kad šių pajamų augimas, vertinant eurai, 2017 m. buvo didžiausias, palyginti su ankstesniais laikotarpiais. Vertinant procentine išraiška, didžiausias pajamų augimas buvo stebimas 2013 m.

40 pav. Pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

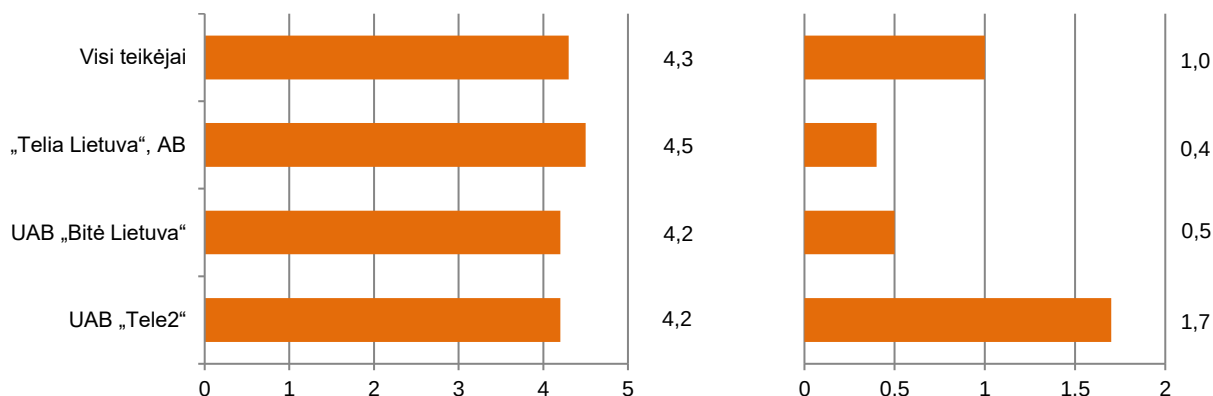
Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, rinkos struktūroje 2017 m., vertinant pagal atskirų ūkio subjektų gautas pajamas, lyderio pozicijoje buvo UAB „Tele2“, kuri užėmė 34,1 proc. rinkos (žr. 41 pav.). Šio operatoriaus rinkos dalis per metus iš visų operatorių padidėjo daugiausia – 4,0 procentiniais punktais. Antras didžiausias operatorius šiame segmente 2017 m. buvo „Telia Lietuva“, AB, užėmusi 33,2 proc. rinkos, tačiau jos užimama rinkos dalis per metus sumažėjo 4,5 procentinio punkto. UAB „Bitė Lietuva“ užėmė 28 proc. rinkos, tačiau jos užimama dalis per metus taip pat sumažėjo (3,6 procentinio punkto). Šiame segmente 2017 m. atsirado ir naujas rinkos žaidėjas AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, 2017 m. užėmęs 3,9 proc. rinkos.

41 pav. Pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

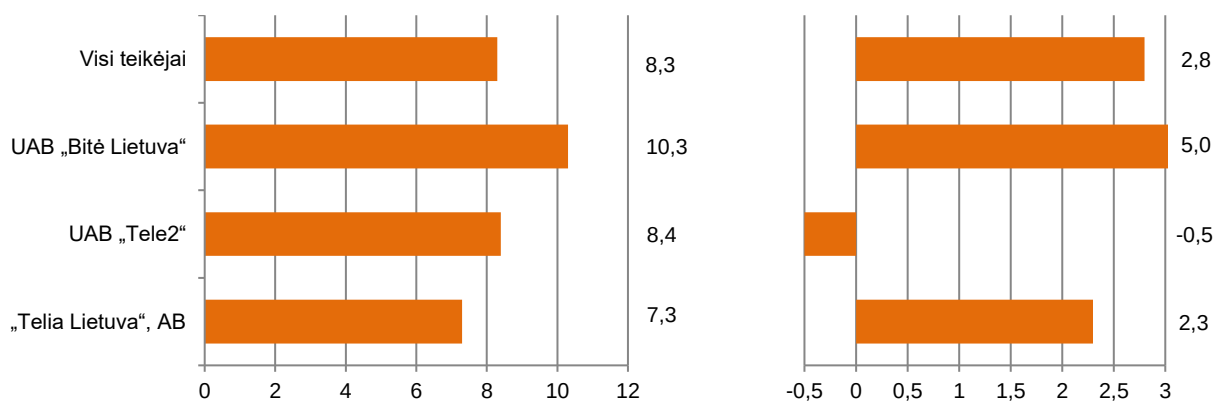
ARPU. ARPU iš vieno mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų judriojo ryšio technologijomis, SIM kortelės naudotojo per mėnesį 2017 m. sudarė 4,3 Eur ir buvo 1 Eur didesnis, palyginti su 2016 m. (žr. 42 pav.). 2017 m. didžiausias ARPU gavo „Telia Lietuva“, AB – 4,5 Eur. Toliau rikiavosi UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ su vienodo dydžio 4,2 Eur ARPU. 2017 m., palyginti su 2016 m., daugiausia (1,7 Eur) padidėjo UAB „Tele2“ ARPU.

42 pav. Visų paslaugų teikėjų kartu ir atskirai kiekvieno iš 3 didžiausių teikėjų ARPU, Eur už mėn., ir ARPU metiniai pokyčiai, Eur už mėn., 2017 m.

Šaltinis: RRT

ARPU iš vieno SIM kortelės naudotojo, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas, už mėnesį 2017 m. sudarė 8,3 Eur ir buvo 2,8 Eur didesnis, palyginti su 2016 m. (žr. 43 pav.). 2017 m. didžiausias ARPU gavo UAB „Bitė Lietuva“ – 10,3 Eur, toliau rikiavosi UAB „Tele2“ ir „Telia Lietuva“, AB, kurių ARPU, atitinkamai sudarė 8,4 Eur ir 7,3 Eur. 2017 m., palyginti su 2016 m., daugiausia (5 Eur) padidėjo UAB „Bitė Lietuva“ ARPU. Lyginant 43 pav. ir 36 pav. (ARPU už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas) esančius duomenis, matyti, kad 43 paveiksle esantis visų teikėjų ARPU ir 36 pav. esantis vidutinis ARPU yra labai panašūs – vidutinis fiksuotojo ryšio interneto prieigos ARPU tik 0,6 Eur didesnis už vidutinį judriojo ryšio interneto prieigos ARPU.

43 pav. Visų paslaugų teikėjų kartu ir atskirai kiekvieno iš 3 didžiausių teikėjų ARPU, kai taikomas ne telefonijos, o interneto prieigos paslaugų teikimo planas, Eur už mėn., ir ARPU metiniai pokyčiai, Eur už mėn., 2017 m.

Šaltinis: RRT

Duomenų kiekis. 2017 m., palyginti su 2016 m., net 180,9 proc. išaugo vieno paslaugų gavėjo išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį ir sudarė 6 887,6 MB (žr. 27 lentelę). Daugiausia duomenų per mėnesį 2017 m. vienas paslaugų gavėjas išsiuntė naudodamasis AB Lietuvos radijo ir televizijos centro interneto prieigos paslaugomis – 72 382,9 MB. Šis operatorius mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, pradėjo teikti tik 2017 m. (2016 m. šių paslaugų dar neteikė). Iš šias paslaugas 2016 m. teikusių paslaugų teikėjų daugiausia (199,7 proc.) išaugo UAB „Tele2“ vieno paslaugų gavėjo išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį ir sudarė 6 253,9 MB. „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Bitė Lietuva“ vieno paslaugų gavėjo išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis per mėnesį taip pat didėjo atitinkamai 65,8 proc. ir 63,4 proc. ir atitinkamai sudarė 4 649,2 MB ir 4 419 MB.

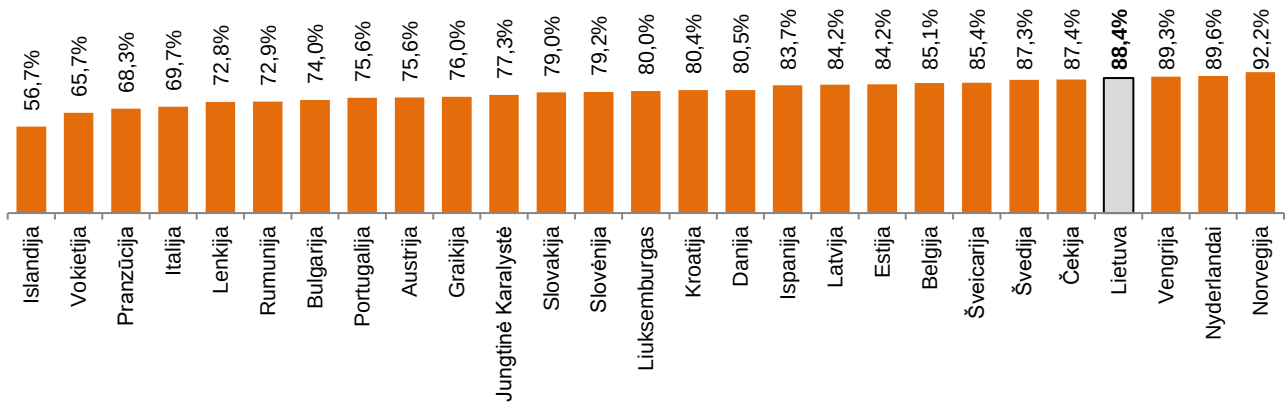
27 lentelė. Vieno paslaugų gavėjo per mėnesį išsiųstų ir priimtų duomenų kiekis, MB, ir jų pokyčiai, proc., 2017 m.

Paslaugų teikėjas	Duomenų kiekis per mėnesį 2016 m.	Duomenų kiekis per mėnesį 2017 m.	Pokytis per metus, proc.
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	0,0	72 382,9	-
UAB „Tele2“	2 086,9	6 253,9	199,7
„Telia Lietuva“, AB	2 804,8	4 649,2	65,8
UAB „Bitė Lietuva“	2 703,7	4 419,0	63,4
Kiti teikėjai	902,3	1 405,4	55,8
Visi teikėjai	2 452,3	6 887,6	180,9

Šaltinis: RRT

4G (LTE) tinklo prieinamumas. Londone įsikūrusios kompanijos OpenSignal duomenimis²⁶, pagal LTE tinklo prieinamumą Lietuva 2017 m. pabaigoje su 88,4 proc. rodikliu užėmė 4-ą vietą Europoje (žr. 44 pav.). Pagal LTE tinklo prieinamumą lenkiame ne tik artimiausius kaimynus (Latvijoje LTE tinklo prieinamumas yra 84,17 proc., Estijoje – 84,21 proc., Lenkijoje – 72,84 proc.), bet ir kitas Europos valstybes, į priekį praleisdami tik Vengriją su 89,26 proc., Nyderlandus su 89,64 proc. ir Norvegiją su 92,16 proc. LTE tinklo prieinamumu, kuri yra LTE tinklo prieinamumo Europos šalyse lyderė.

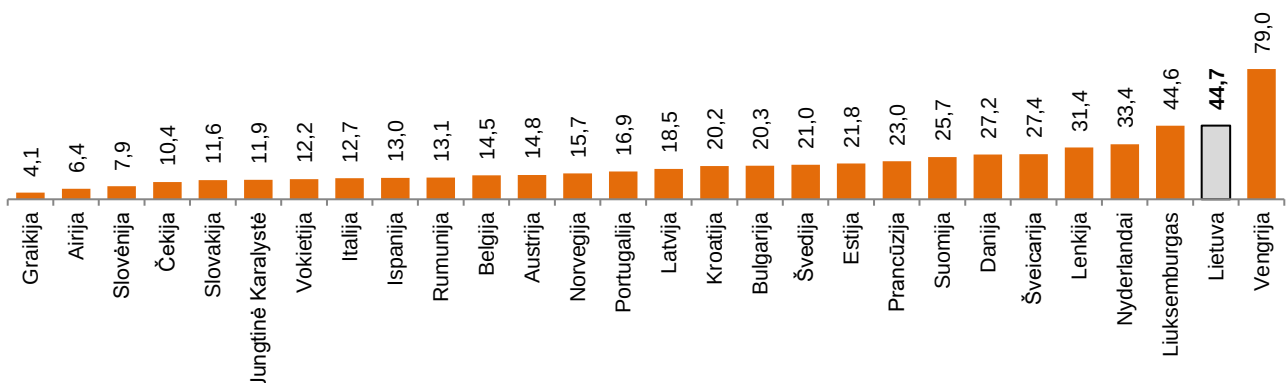
²⁶ <https://opensignal.com/reports/2018/02/state-of-lte>

44 pav. LTE tinklo prieinamumas Europos šalyse, proc., 2017 m.

Šaltinis: OpenSignal

Greitaveika. Portalo ISPreview.co.uk duomenimis²⁷, 2017 m. III ketvirtį Lietuva užėmė 2-ą vietą Europoje pagal interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas (3G/4G), duomenų priėmimo greitį – duomenų priėmimo greitis Lietuvoje buvo 44,7 Mb/s (žr. 45 pav.). Lietuvą lenkė tik Vengrija, kurioje duomenų atsisiuntimo greitis buvo 79 Mb/s. Lietuva duomenų priėmimo greičiu lenkė visas savo artimiausias kaimynes: daugiau negu dvigubai buvo lenkiamos Latvija ir Estija, kurių duomenų atsisiuntimo greitis buvo atitinkamai 18,5 Mb/s ir 21,8 Mb/s, ir Lenkija, kurioje duomenų atsisiuntimo greitis siekė 31,4 Mb/s.

45 pav. Interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas (3G/4G), duomenų priėmimo greitis (Mb/s) Europos šalyse, 2017 m. III ketv. duomenimis

Šaltinis: ISPreview.co.uk

Per 2017 m. aktyvių SIM kortelių, naudojamų interneto prieigos paslaugoms gauti, skaičius išaugo 35,3 tūkst. arba 1,5 proc. – 2017 m. pabaigoje veikė 2 444,3 tūkst. aktyvių SIM kortelių. Taip pat 2017 m. 49,1 proc. augo LTE technologijos aktyvių SIM kortelių skaičius ir jis sudarė 1 765,2 tūkst. kortelių. 2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, augo paslaugų teikėjų pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas. 2017 m. visų ūkio subjektų pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, buvo lygios 120,6 mln. Eur, t. y. 33 proc. didesnės nei 2016 m. Didžiausią rinkos dalį užėmė UAB „Tele2“.

²⁷ <https://www.ispreview.co.uk/index.php/2017/12/map-uk-european-countries-ranked-mobile-broadband-speed.html>

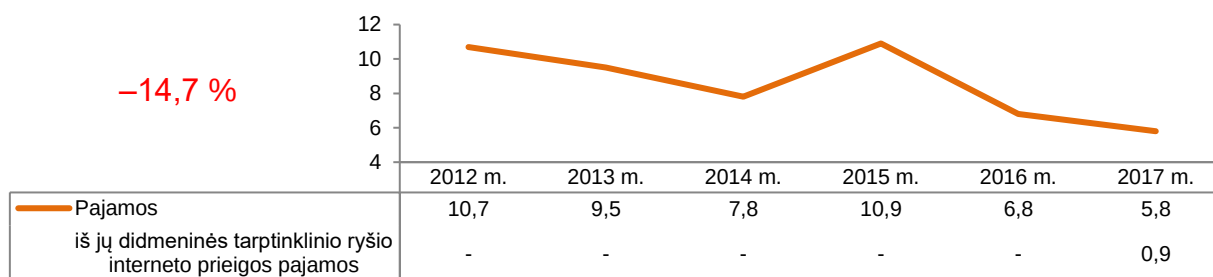
3.3. Didmeninės interneto prieigos paslaugos

Paslaugų teikėjai	10
Pajamos, mln. Eur	5,8

SVARBU!

• Šiame ataskaitos skyriuje kiti didmeninių interneto prieigos paslaugų teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 47 paveiksle UAB „Satgate“, „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Ektra“, „Lattelekom“ SIA filialą (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

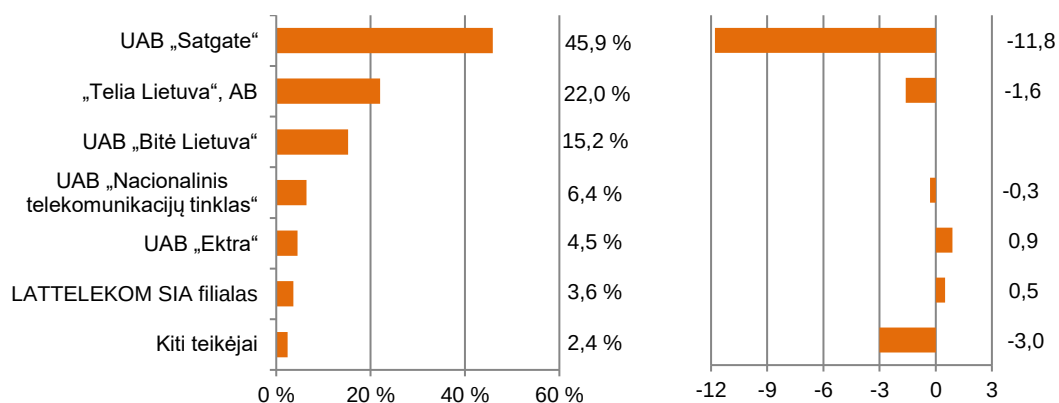
Pajamos. 2017 m., palyginti su 2016 m., pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas, sumažėjo 14,7 proc. ir siekė 5,8 mln. Eur. Pastebėtina, kad didžiausias pajamų sumažėjimas buvo 2016 m. – pajamos 2016 m., palyginti su 2015 m., sumažėjo 4,1 mln. Eur arba 37,6 proc. Vertinant pajamų kitimo tendenciją 2012–2014 m. laikotarpiu, pastebėtina, kad nuo 2012 m. iki 2014 m. mažėjo pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas (žr. 46 pav.). 2015 m. buvo šių pajamų augimas – pajamos 2015 m. metais iš esmės siekė didžiausią nuo 2012 m. pajamų lygį. 2016–2017 m. pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas, ir vėl mažėjo.

46 pav. **Pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

2017 m. didmenines interneto prieigos paslaugas teikė 10 paslaugų teikėjų (2 ūkio subjektais daugiau nei 2016 m.). 2017 m. didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už didmeninių interneto prieigos paslaugų teikimą, užėmė UAB „Satgate“ (45,9 proc.) (žr. 47 pav.). Po jos sekė „Telia Lietuva“, AB, su 22 proc. rinkos, UAB „Bitė Lietuva“ su 15,2 proc. rinkos, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“ su 6,4 proc. rinkos, UAB „Ektra“ su 4,5 proc. rinkos ir „Lattelekom“ SIA filialas su 3,6 proc. rinkos. 2017 m., palyginti su 2016 m., mažėjo UAB „Satgate“, „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“ užimamos rinkos dalys. 2017 m. didėjo UAB „Ektra“ (UAB „Ektra“ rinkos dalis didėjo daugiausia, t. y. 0,9 procentinio punkto) ir „Lattelekom“ SIA filialo užimamos rinkos dalys.

47 pav. Pajamų, gautų už didmenines interneto prieigos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. 14,7 proc. mažėjo pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas, tačiau paslaugas teikė 2 subjektais daugiau, nei 2016 m. Didžiausią rinkos dalį 2017 m. užėmė UAB „Satgate“.

3.4. Kitos duomenų perdavimo paslaugos

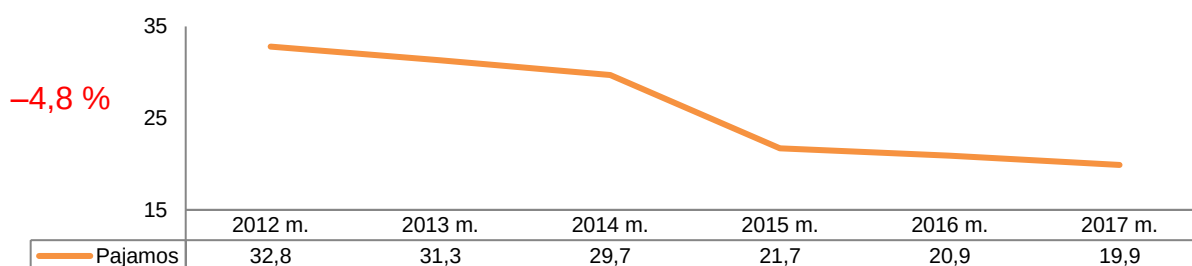
Paslaugų teikėjai	17
Paslaugų gavėjai, tūkst.	12,4
Pajamos, mln. Eur	19,9

Paslaugų teikimo būdai. Kitos duomenų perdavimo paslaugos – tai paprastai interneto protokolo (*angl.* Internet Protocol, IP) technologijų pagrindu teikiamos paslaugos, kurios užtikrina duomenų perdavimą tarp geografiškai nutolusių taškų, geografiškai nutolusių taškų sujungimą, duomenų srauto perdavimą ir kitas duomenų perdavimo funkcijas. Tokių paslaugų pavyzdžiai yra virtualiojo privačiojo tinklo (*angl.* Virtual Private Network) paslaugos, kadrinio duomenų perdavimo (*angl.* Frame Relay) paslaugos, eterneto (*angl.* Ethernet) paslaugos, daugiaprotokolio komutavimo (*angl.* Multiprotocol Label Switching, MPLS) technologijų priemonėmis perduodamo duomenų srauto paslaugos.

Paslaugų teikėjai. Kitas duomenų perdavimo paslaugas 2017 m. teikė 17 operatorių (1 ūkio subjektu daugiau nei 2016 m.).

Kitas duomenų perdavimo paslaugas galima skirstyti į mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas ir didmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas.

Pajamos. 2017 m. pajamos už kitas duomenų perdavimo paslaugas iš viso siekė 19,9 mln. Eur arba 4,8 proc. mažiau nei 2016 m. (žr. 48 pav.). Visu 2012–2017 m. laikotarpiu stebimas kasmetinis pajamų, gautų už kitas duomenų perdavimo paslaugas, mažėjimas.

48 pav. **Pajamos, gautos už kitas duomenų perdavimo paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.**
Šaltinis: RRT

3.4.1. Mažmeninės kitos duomenų perdavimo paslaugos

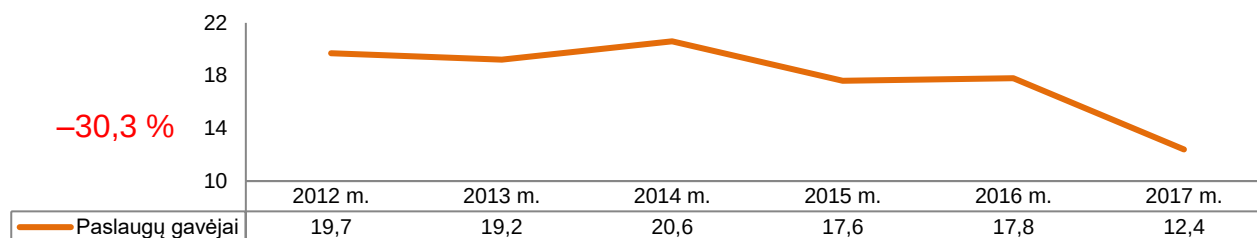
Paslaugų teikėjai	14
Paslaugų gavėjai, tūkst.	12,4
M2M SIM kortelių skaičius, tūkst.	251,0
Pajamos, mln. Eur	13,3
M2M paslaugų pajamos, mln. EUR	2,9

SVARBU!

• Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 50 paveiksle „Telia Lietuva“, AB, UAB „Dekbera“, UAB „Bitė Lietuva“, 52 ir 55 paveiksluose „Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“; 54 paveiksle „Telia Lietuva“, AB, UAB

„Duomenų logistikos centras“, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Dekbera“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų gavėjai. 2017 m., palyginti su 2016 m., gavėjų skaičius sumažėjo 30,3 proc. iki 12,4 tūkst. gavėjų (žr. 49 pav.). 2012–2017 m. laikotarpiu kitų duomenų perdavimo paslaugų gavėjų skaičius buvo didžiausias 2014 m.

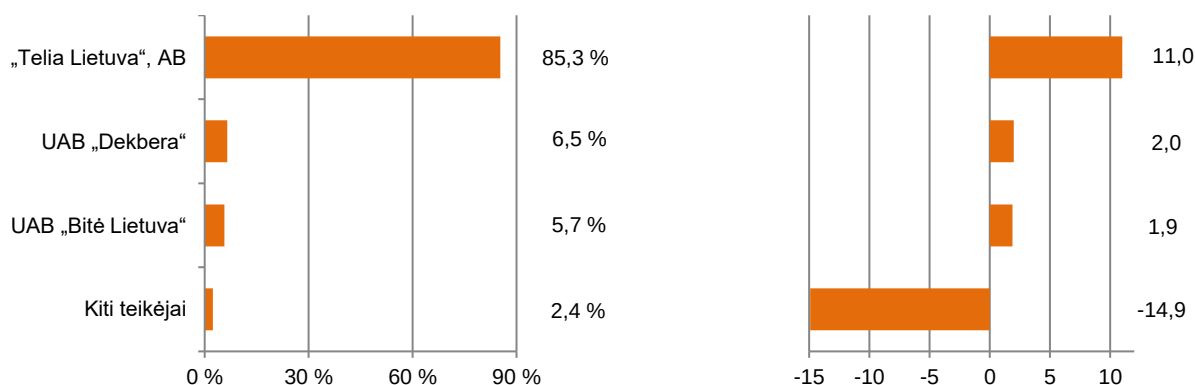

* 2012–2016 m. prie paslaugų gavėjų skaičiaus pridėtas skirtųjų linijų skaičius, su išlyga laikant, kad 1 skirtoji linija lygi 1 paslaugų gavėjui.

49 pav. **Mažmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų gavėjų skaičius, tūkst., 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

Didžioji dalis mažmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų gavėjų naudojami „Telia Lietuva“, AB teikiamomis paslaugomis. 2017 m. pabaigoje „Telia Lietuva“, AB mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas teikė 85,3 proc. šių paslaugų gavėjų ir tai buvo 11,0 procentinio punkto didesnis rodiklis nei 2016 m. (žr. 50 pav.).

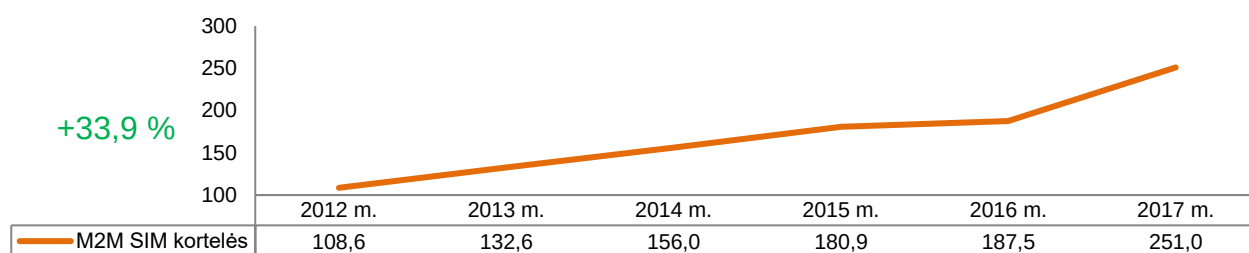

* 2012–2016 m. prie paslaugų gavėjų skaičiaus pridėtas skirtųjų linijų skaičius, su išlyga laikant, kad 1 skirtoji linija lygi 1 paslaugų gavėjui.

50 pav. **Paslaugų gavėjų skaičiaus struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.**

Šaltinis: RRT

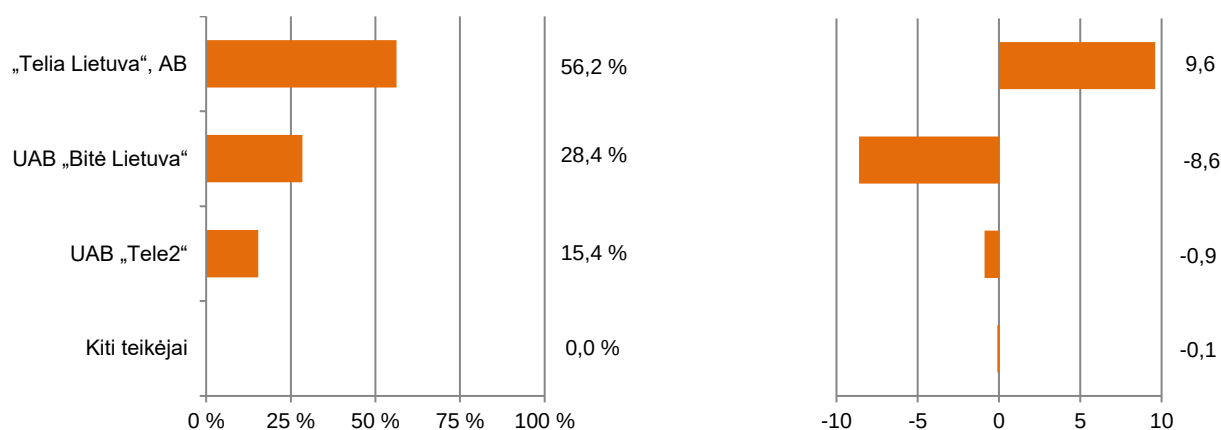
M2M SIM kortelių skaičius. 2012–2017 m. laikotarpiu nuolat augo aktyvių SIM kortelių, naudojamų M2M (angl. Machine to Machine, Man to Machine, Machine to Man) paslaugoms teikti, skaičius. 2017 m. šių kortelių augimas (tiek išraiška eurai, tiek ir procentine išraiška) buvo didžiausias per visą laikotarpį – 2017 m. buvo 251 tūkst. SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, o tai 33,9 proc. arba 63,5 tūkst. daugiau nei 2016 m. (žr. 51 pav.).

51 pav. **SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, skaičius, tūkst., 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

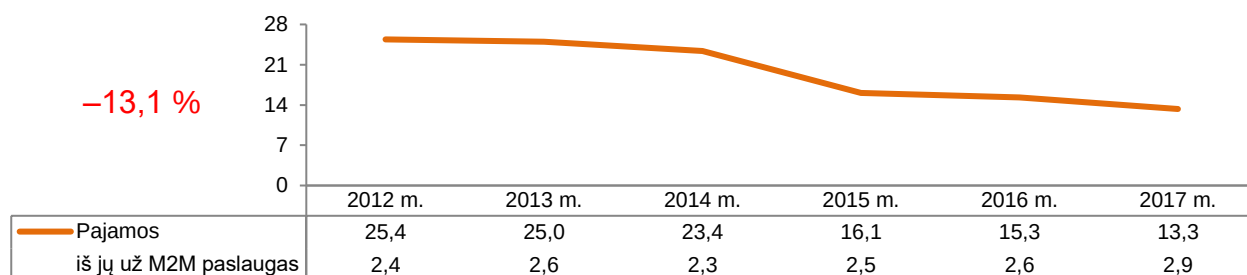
2017 m. daugiau negu pusė SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, buvo naudojamos „Telia Lietuva“, AB, operatoriaus, t. y. 2017 m. pagal SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, skaičių „Telia Lietuva“, AB, užėmė 56,2 proc. rinkos. UAB „Bitė Lietuva“ užėmė 28,4 proc. rinkos ir UAB „Tele2“ – 15,4 proc. rinkos (žr. 52 pav.). 2017 m., palyginti su 2016 m., labiausiai paaugo „Telia Lietuva“, AB, rinkos dalis (9,6 procentinio punkto), o labiausiai sumažėjo UAB „Bitė Lietuva“ rinkos dalis (8,6 procentinio punkto).

52 pav. SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, skaičiaus struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

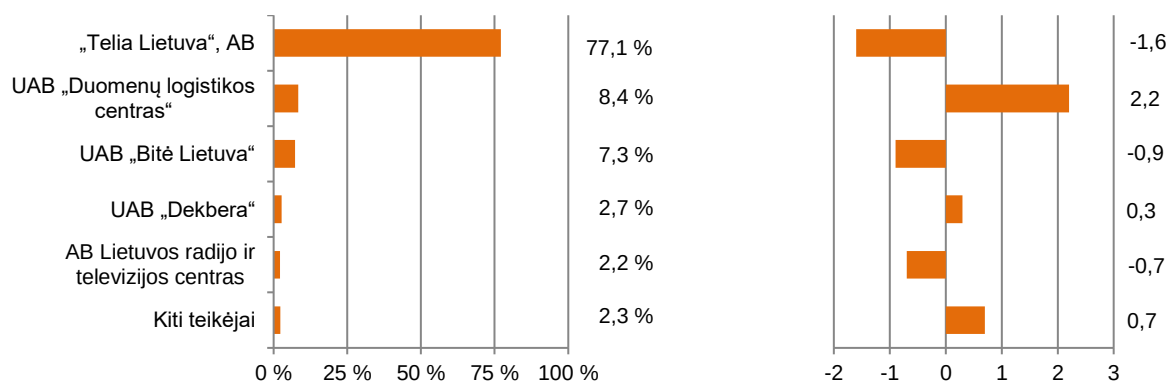
Pajamos. Nuo 2012 m. iki pat 2017 m. nuosekliai mažėjo pajamos, gautos už mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas – 2017 m. šios pajamos buvo mažiausios nuo pat 2012 m. ir sudarė 13,3 mln. Eur (žr. 53 pav.). 2017 m., palyginti su 2016 m., pajamos už mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas sumažėjo 13,1 proc. ir siekė 13,3 mln. Eur. Vertinant pajamas, gautas už M2M paslaugų teikimą, šios pajamos augo nuo 2014 m. iki pat 2017 m. 2017 m. pajamos už M2M paslaugų teikimą sudarė 2,9 mln. Eur ir buvo 11,5 proc. didesnės nei 2016 m.

53 pav. Pajamos, gautos už mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

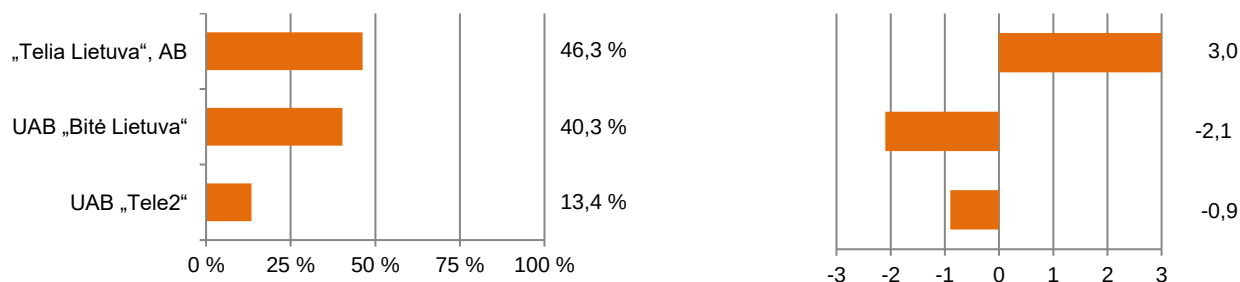
2017 m. didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už kitų mažmeninių duomenų perdavimo paslaugų teikimą, užėmė „Telia Lietuva“, AB (77,1 proc.) (žr. 54 pav.). Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad „Telia Lietuva“, AB, užimama rinkos dalis 2017 m., palyginti su 2016 m., sumažėjo daugiausia (1,6 procentinio punkto). 2017 m. UAB „Duomenų logistikos centras“ užėmė 8,4 proc. rinkos, po šios bendrovės rikiavosi UAB „Bitė Lietuva“ su 7,3 proc. rinkos, UAB „Dekbera“ su 2,7 proc. rinkos ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centras su 2,2 proc. rinkos. 2017 m., palyginti su 2016 m., daugiausia augo UAB „Duomenų logistikos centras“ užimama rinkos dalis (2,2 procentinio punkto).

54 pav. Pajamų, gautų už mažmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. pajamas už M2M paslaugas gavo 3 operatoriai („Telia Lietuva“, AB, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“). Didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už M2M paslaugas, užėmė „Telia Lietuva“, AB (46,3 proc.), po jos rikiavosi UAB „Bitė Lietuva“ su 40,3 proc. rinkos ir UAB „Tele2“ su 13,4 proc. rinkos (žr. 55 pav.). „Telia Lietuva“, AB, užimama rinkos dalis 2017 m., palyginti su 2016 m., padidėjo daugiausia (3,0 procentiniais punktais), o labiausiai sumažėjo UAB „Bitė Lietuva“ užimama rinkos dalis (2,1 procentinio punkto).

55 pav. Pajamų, gautų už M2M paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. maždaug trečdaliu sumažėjo mažmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų gavėjų skaičius, taip pat 13,3 proc. mažėjo gautos pajamos. 2017 m. buvo 251 tūkst. SIM kortelių, naudojamų M2M paslaugoms teikti, o tai 33,9 proc. daugiau nei 2016 m. 2017 m. augo ne tik M2M SIM kortelių skaičius, bet ir pajamos, gautos už M2M paslaugų teikimą. M2M paslaugas teikė 3 operatoriai.

3.4.2. Didmeninės kitos duomenų perdavimo paslaugas

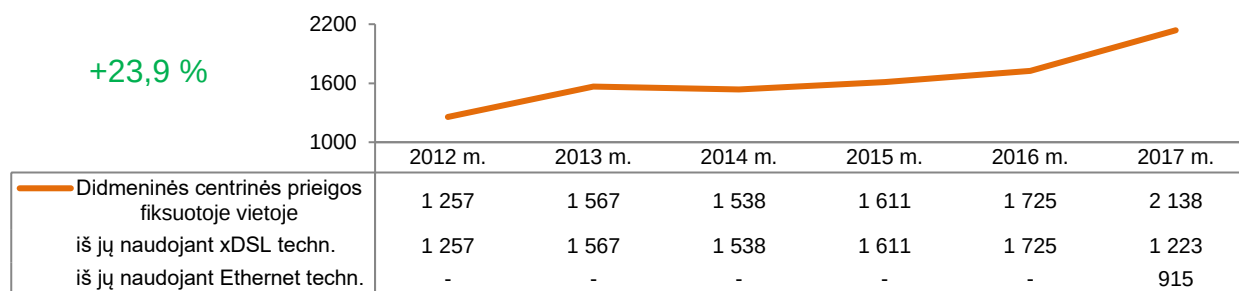
Paslaugų teikėjai	7
Suteiktos didmeninės centrinės prieigos fiks. vietoje, tūkst.	2 138
Pajamos, mln. Eur	6,64

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikėjai yra visi šių paslaugų teikėjai, išskyrus 58 paveiksle „Telia Lietuva“, AB, VŠĮ „Placiajuostis internetas“, UAB „Duomenų logistikos centras“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

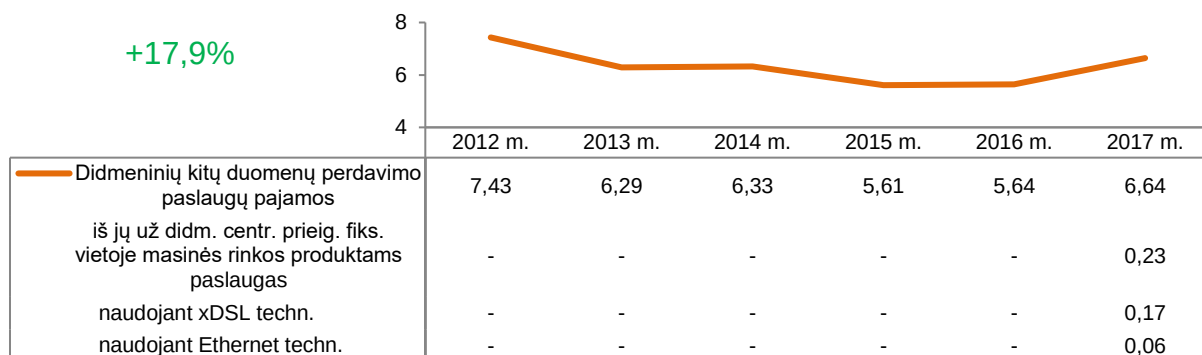
Paslaugų teikėjai. 2017 m. didmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas teikė 7 ūkio subjektai (1 ūkio subjektu mažiau nei 2016 m.).

Didmeninė centrinė prieiga fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams. 2017 m. pabaigoje didmeninę centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams paslaugą teikė 1 ūkio subjektas – „Telia Lietuva“, AB. 2017 m. pabaigoje „Telia Lietuva“, AB, iš viso buvo suteikusi 2 138 didmenines centrines prieigas fiksuotoje vietoje, iš kurių 57,2 proc. didmeninių prieigų (1 223 didmeninės prieigos) buvo suteikta naudojant xDSL technologiją ir 42,8 proc. (915 didmeninių prieigų) naudojant „Ethernet“ technologiją (žr. 56 pav.). Atsižvelgiant į xDSL technologija teikiamų paslaugų paklausos mažėjimą, 2017 m., palyginti su 2016 m., naudojant xDSL technologiją suteikta 29,1 proc. mažiau didmeninių centrinių prieigų fiksuotoje vietoje. Tikėtina, kad ir ateityje didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams paslaugos, teikiamos naudojant xDSL technologiją, paklausa turėtų mažėti.

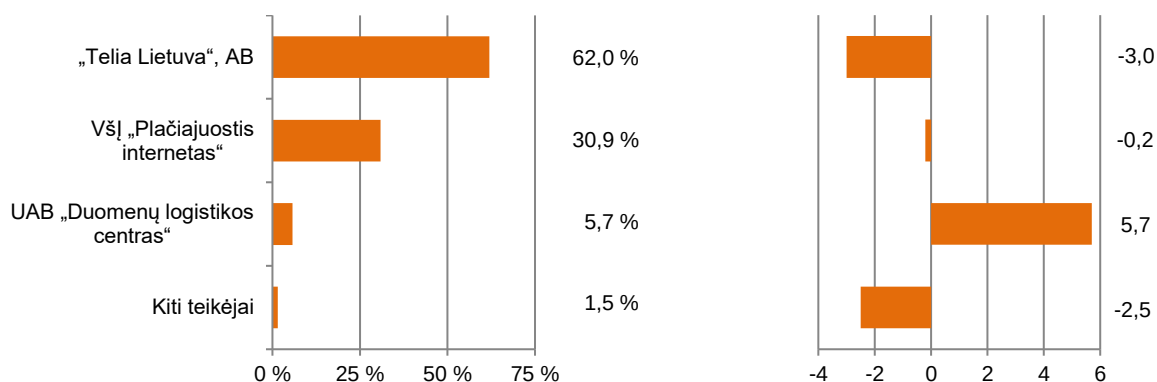
* 2012–2016 m. nėra duomenų apie naudojant „Ethernet“ technologiją suteiktų didmeninių centrinių prieigų fiksuotoje vietoje skaičių.
56 pav. **Suteiktų didmeninių centrinių prieigų fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams skaičius, 2012–2017 m.**
Šaltinis: RRT

Pajamos. Pajamos, gautos už didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimą, 2017 m., palyginti su 2016 m., padidėjo 1 mln. Eur arba 17,9 proc. ir sudarė 6,64 mln. Eur (žr. 57 pav.). 2017 m. pajamos, gautos už didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams paslaugų teikimą, sudarė 0,23 mln. Eur arba 3,5 proc. nuo visų pajamų už didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimą.

* 2012–2016 m. nėra duomenų apie pajamas, gautas už didmeninių centrinių prieigų fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams paslaugas, suteiktas naudojant tiek xDSL, tiek „Ethernet“ technologijas.
57 pav. **Pajamos, gautos už didmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.**
Šaltinis: RRT

2017 m. didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimą, užėmė „Telia Lietuva“, AB (62 proc.) (žr. 58 pav.). Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad „Telia Lietuva“, AB, užimama rinkos dalis 2017 m., palyginti su 2016 m., sumažėjo daugiausia – 3,0 procentiniais punktais. 2017 m. VšĮ „Placiajuostis internetas“ užėmė 30,9 proc. rinkos, po jo eina UAB „Duomenų logistikos centras“ su 5,7 proc. rinkos. 2017 m., palyginti su 2016 m., daugiausia augo UAB „Duomenų logistikos centras“ užimama rinkos dalis (5,7 procentinio punkto).

58 pav. Pajamų, gautų už didmenines kitas duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. pajamos, gautos už didmeninių kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimą, padidėjo 17,9 proc. ir sudarė 6,64 mln. Eur. 2017 m. suteiktos 2 138 didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams, o tai yra 23,9 proc. daugiau nei 2016 m.

4. Televizija ir radijas

4.1. Bendroji televizijos ir radijo paslaugų rinkos apžvalga

Paslaugų teikėjai	40
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
Pajamos, mln. Eur	71,8

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti televizijos ir radijo paslaugų teikėjai yra visi televizijos ir radijo paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Balticum TV“, UAB „Cgates“, UAB „Init“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą, „Splius“, UAB, „Telia Lietuva“, AB, ir AS „Viasat“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Šios ataskaitos kontekste televizijos ir radijo paslaugų rinka apima mažmenines mokamas televizijos paslaugas bei didmenines televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas, kurios yra būtinos mažmeninėms radijo ir televizijos paslaugoms teikti.

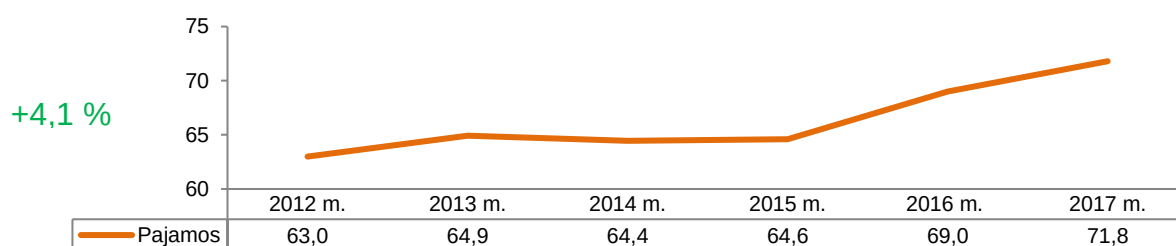
Paslaugų teikėjai. 2017 m. pabaigoje televizijos ir radijo veiklą, kiek tai yra susiję su elektroninių ryšių veikla, vykdė vienu ūkio subjektu mažiau nei 2016 m. pabaigoje, t. y. 40 ūkio subjektų (žr. 28 lentelę).

28 lentelė. **Televizijos ir radijo paslaugų teikėjų skaičius pagal teikiamas paslaugas, vnt., 2012–2017 m.**

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Radijo ir televizijos programų siuntimas	5	4	6	4	4	3
Mokamos televizijos paslaugos	45	46	45	41	42	39
Iš viso	46	46	46	45	44	40

Šaltinis: RRT

2017 m. 39 paslaugų teikėjai teikė mažmenines mokamas televizijos paslaugas. Didmeninių radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugų teikėjų buvo kur kas mažiau: 2017 m. pabaigoje televizijos programų siuntimo paslaugas teikė 3 ūkio subjektai. AB Lietuvos radijo ir televizijos centras ir UAB „Balticum TV“ teikė tiek mažmenines mokamas televizijos paslaugas, tiek radijo ir televizijos siuntimo paslaugas. Radijo programų siuntimo paslaugas, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, teikė tik vienas ūkio subjektas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras. Mokamos televizijos paslaugų segmente šių paslaugų teikėjų skaičiaus mažėjimą toliau lemia pastaraisiais metais suaktyvėję paslaugų teikėjų konsolidacijos procesai.

59 pav. **Pajamos, gautos už televizijos ir radijo paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.**

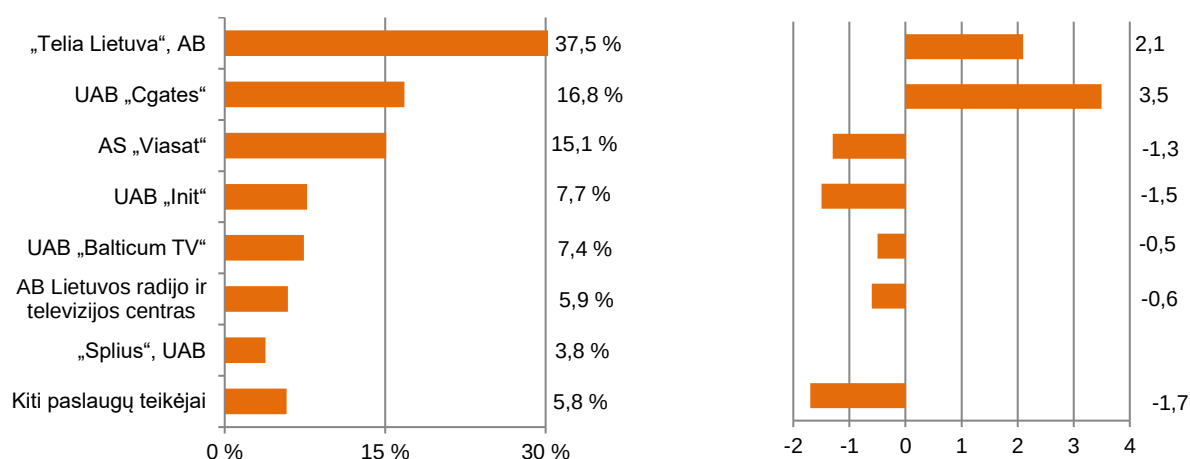
Šaltinis: RRT

Pajamos. 2016 m. ženkliai išaugusios pajamos, gautos už mažmenines mokamas ir didmenines televizijos ir radijo paslaugas, 2017 m. augo kiek mažiau. 2017 m., palyginti su 2016 m., minėtosios pajamos

padidėjo 2,8 mln. Eur arba 4,1 proc. ir siekė 71,8 mln. Eur (žr. 59 pav.). Šį pajamų pokytį daugiausia lėmė išaugusios pajamos iš mokamos televizijos paslaugų.

2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, didžiausia dalis pajamų buvo uždirbta iš mažmeninių mokamos televizijos paslaugų. Šios veiklos sugeneruotos pajamos siekė 67,4 mln. Eur ir sudarė 93,9 proc. (2016 m. – 93,3 proc.) bendrų pajamų, gautų už televizijos ir radijo paslaugų teikimą. 2017 m. už didmenines televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas gauta 4,4 mln. Eur arba 6,1 proc. (2016 m. – 6,7 proc.) bendrų pajamų, iš jų: 4,6 proc. (2016 m. – 5,1 proc.) gauta už televizijos programų siuntimo paslaugas, o 1,6 proc. (2016 m. – 1,7 proc.) – už radijo programų siuntimo paslaugas.

Vertinant 2017 m. televizijos ir radijo paslaugų rinkos struktūrą pagal paslaugų teikėjų pajamas, didžiausiais paslaugų teikėjais išliko tie patys 7 ūkio subjektai, visi kartu užėmę 94,2 proc. rinkos, t. y. 1,7 procentinio punkto daugiau nei 2016 m. (žr. 60 pav.). Didžiausiu paslaugų teikėju išliko „Telia Lietuva“, AB, kurios rinkos dalis išaugo 2,1 procentinio punkto ir siekė 37,5 proc. Labiausiai savo rinkos dalį sustiprino UAB „Cgates“, kuri 2017 m. užėmė 16,8 proc. rinkos, vertinant pagal pajamas. Per metus šio ūkio subjekto rinkos dalis išaugo 3,5 procentinio punkto. 4 ūkio subjektų rinkos dalis pagal pajamas mažėjo: AS „Viasat“ užėmė 15,1 proc. rinkos (2016 m. – 16,4 proc.), UAB „Init“ užėmė 7,7 proc. rinkos (2016 m. – 9,2 proc.), UAB „Balticum TV“ užėmė 7,4 proc. rinkos (2016 m. – 7,9 proc.), AB Lietuvos radijo ir televizijos centras užėmė 5,9 proc. rinkos (2016 m. – 6,5 proc.). UAB „Splus“ rinkos dalis išliko nepakitusi ir sudarė 3,8 proc.

60 pav. Pajamų, gautų už televizijos ir radijo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. pajamos, gautos už televizijos ir radijo paslaugas, palyginti su 2016 m., išaugo 4,1 proc. Mokamos televizijos paslaugų segmente šių paslaugų teikėjų skaičiaus mažėjimą lemia pastaraisiais metais suaktyvėję paslaugų teikėjų konsolidacijos procesai. Labiausiai savo rinkos dalį sustiprino UAB „Cgates“, kuri 2017 m. užėmė 16,8 proc. rinkos, vertinant pagal pajamas.

4.2. Mažmeninės mokamos televizijos paslaugos

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių mokamos televizijos paslaugų teikėjai yra visi mažmeninės televizijos paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Balticum TV“, UAB „Cgates“, UAB „Init“, „Splus“, UAB „Teo LT“, AB, ir AS „Viasat“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Teikimo būdai. 2017 m. Lietuvoje mokamos televizijos paslaugos teiktos 5 skirtingais būdais:

- televizija, teikiama kabelinės televizijos tinklais (toliau – KTV);
- televizija, teikiama plačiajuosčio ryšio tinklais, naudojant interneto protokolo technologijas (toliau – IPTV);
- televizija, teikiama palydovinio ryšio tinklais (toliau – palydovinė TV);
- televizija, teikiama antžeminės televizijos tinklais (toliau – DVB-T);
- televizija, teikiama mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais (toliau – MDTV).

Paslaugų teikėjai. 2017 m. mokamų televizijos paslaugų teikėjų skaičius, palyginti su 2016 m., kito nežymiai. Pokyčiai fiksuojami KTV ir IPTV segmentuose (žr. 29 lentelę). KTV paslaugas teikiančių ūkio subjektų per 2017 m. sumažėjo nuo 30 iki 26 paslaugų teikėjų. Nuo 2012 m. IPTV paslaugas teikiančių ūkio subjektų skaičius išaugo 2 kartus ir 2017 m. siekė 18. 2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, MDTV ir DVB-T paslaugas teikė po 2 ūkio subjektus, o palydovinės TV paslaugas teikė 1 bendrovė – AS „Viasat“.

29 lentelė. **Mokamos televizijos paslaugų teikėjų skaičiaus struktūra pagal paslaugų teikimo būdus, vnt., 2012–2017 m. pabaigoje**

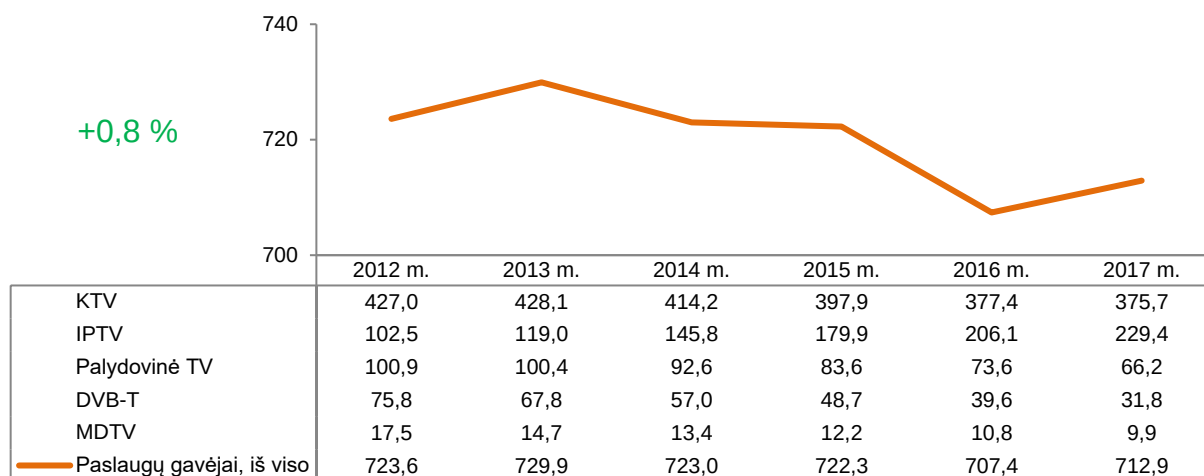
		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
KTV	↓	41	37	35	32	30	26
MDTV	↔	2	2	2	2	2	2
DVB-T	↔	2	2	2	2	2	2
Palydovinė TV	↔	1	1	1	1	1	1
IPTV	↑	9	15	16	15	16	18

Šaltinis: RRT

Paslaugų gavėjai. 2017 m. pabaigoje televizijos paslaugų gavėjų skaičius buvo 712,9 tūkst. paslaugų gavėjų arba 0,8 proc. daugiau nei 2016 m. (žr. 61 pav.). Didžiausia dalis (52,7 proc.) televizijos paslaugų gavėjų vis dar rinkosi KTV paslaugas, tačiau jų dalis mažėja. 2017 m., palyginti su 2016 m., KTV paslaugų abonentų dalis sumažėjo 0,6 procentinio punkto. IPTV ir palydovinės TV paslaugomis 2017 m. naudojosi atitinkamai 32,2 proc. ir 9,3 proc. visų mokamos televizijos paslaugų gavėjų. Mažiausiai populiarūs ir toliau išlieka MDTV paslauga, kurios paslaugų gavėjai sudarė tik 1,4 proc.

Vertinant mokamos televizijos paslaugų gavėjų struktūrą pagal televizijos paslaugų teikimo būdus, 2017 m. mažėjo visais būdais teikiamų paslaugų gavėjų skaičius, išskyrus IPTV. IPTV paslaugų gavėjų

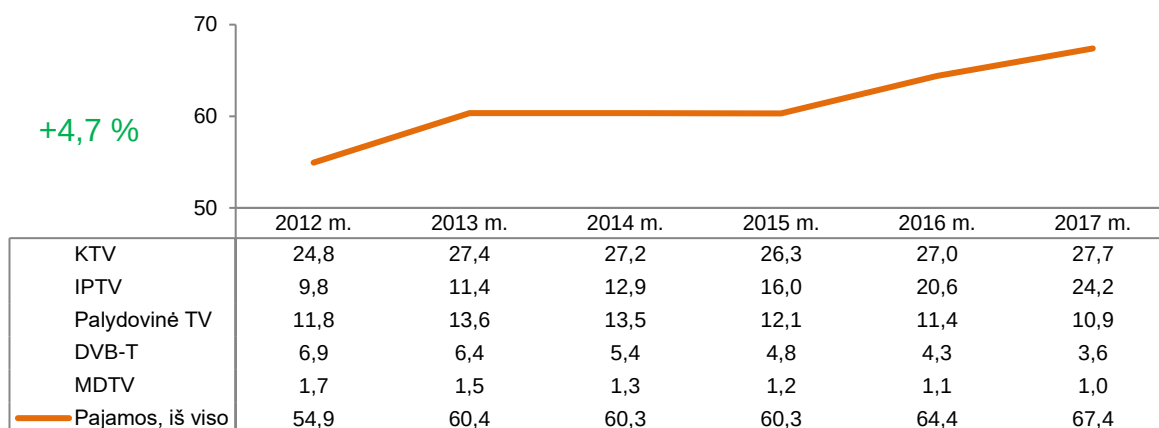
skaičius išaugo 11,3 proc. (2016 m. – 14,6 proc.). IPTV paslaugų paklausos išaugimas gali būti siejamas su tuo, kad šių paslaugų funkcionalumas labiau atitinka šiuolaikinių vartotojų poreikius (įvairių televizijos laidų įrašų archyvas; rodomos televizijos laidos sustabdymas, atsukimas atgal, žiūrėjimas nuo pradžių; kino filmų nuoma ir kt.). Labiausiai mažėjo DVB-T televizijos paslaugų gavėjų skaičius, kuris smuko 19,7 proc. ir metų pabaigoje siekė 31,8 tūkst.

61 pav. **Mokamos televizijos paslaugų gavėjų skaičius ir jų struktūra pagal paslaugos teikimo būdus, tūkst. vnt., 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

Pajamos. Stebimos panašios mokamos televizijos paslaugų rinkos, vertinant pagal pajamas arba paslaugų gavėjų skaičių, struktūros tendencijos. 2017 m. didžiausia dalis (41,1 proc.) pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas, teko KTV paslaugoms, kurių pajamos, palyginti su 2016 m., padidėjo 2,6 proc. (žr. 62 pav.). 2017 m. mokamos televizijos pajamų išaugimą lėmė pajamų, gautų už IPTV, augimas. Per metus iš šių paslaugų buvo uždirbta 24,2 mln. Eur arba 17,5 proc. daugiau nei 2016 m. Pajamos, gautos už IPTV, augo dėl padidėjusios šių paslaugų paklausos, kurią lėmė didesnis šiuo būdu teikiamos televizijos funkcionalumas, palyginti su kitais televizijos paslaugų teikimo būdais.

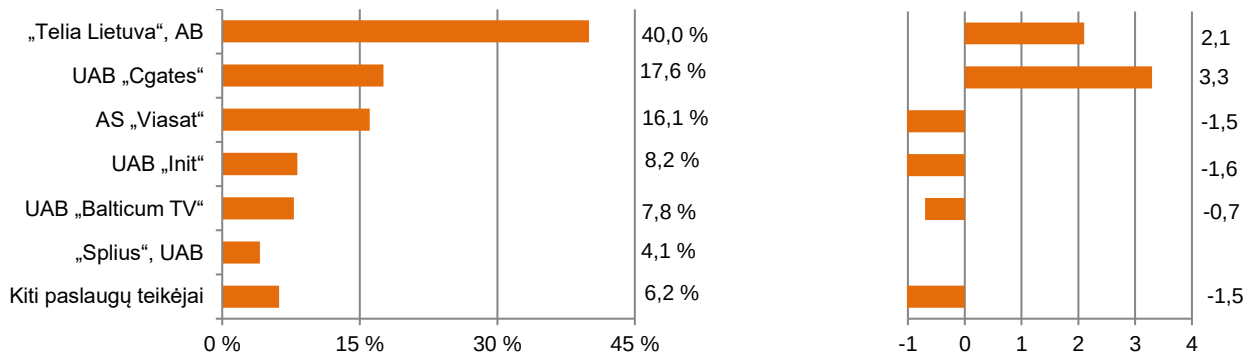

62 pav. **Pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas, struktūra pagal paslaugos teikimo būdus, mln. Eur, 2012–2017m.**

Šaltinis: RRT

Mokamos televizijos paslaugų rinkos struktūra pagal paslaugų teikėjų gautas pajamas 2017 m. pakito tiek pozicijų atžvilgiu, tiek rinkos dalių atžvilgiu (žr. 63 pav.). Visų pirma, UAB „Cgates“ tapo antru pagal uždirbamas pajamas rinkos dalyviu. Pastarojo operatoriaus rinkos dalis išaugo 3,3 procentinio punkto ir 2017 m. siekė 17,6 proc. „Telia Lietuva“, AB, ne tik išliko rinkos lydere, bet ir sustiprino savo pozicijas. Per metus savo rinkos dalį „Telia Lietuva“, AB, padidino 2,1 procentinio punkto iki 40,0 proc. Tam daugiausia

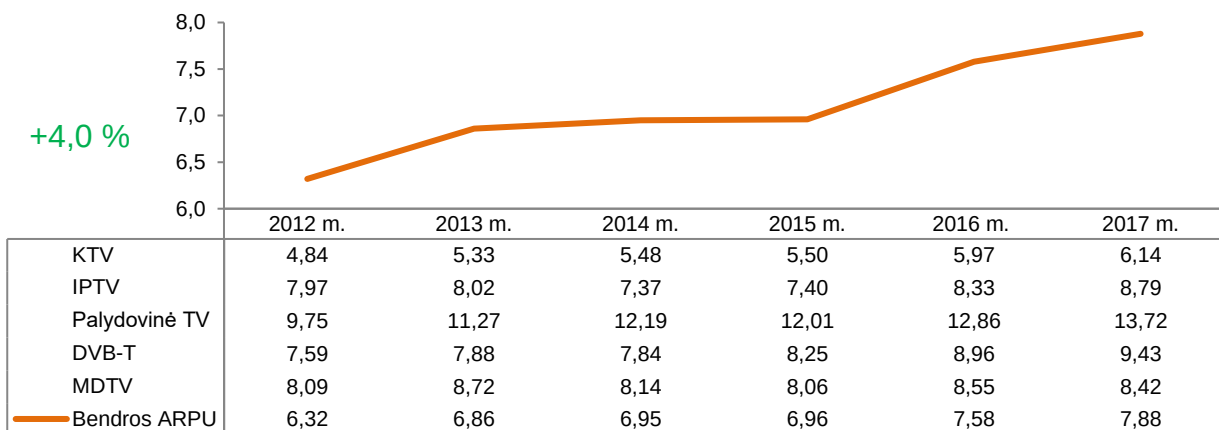
įtakos turėjo toliau didėjanti „Telia Lietuva“, AB, teikiamos IPTV paklausa. Kitų didžiųjų paslaugų teikėjų rinkos dalys mažėjo arba nekito.

63 pav. Pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

ARPU. Pajamos, gautos per vieną mėnesį iš vieno mokamos televizijos paslaugų gavėjo, (ARPU) 2017 m. siekė 7,88 Eur arba 0,3 Eur daugiau nei 2016 m. (žr. 64 pav.). Vertinant ARPU, gautas už skirtingais būdais teikiamas mokamos televizijos paslaugas, 2017 m., palyginti su 2016 m., didžiausias ARPU pokytis (0,86 Eur augimas) fiksuojamas teikiant palydovinės TV paslaugą, kurios teikėjas 2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, uždirbo didžiausias ARPU. Mažiausias ARPU 2017 m. teko KTV paslaugų teikėjams.

64 pav. ARPU už mokamos televizijos paslaugas pagal paslaugos teikimo būdus, Eur per mėn., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. išaugo tiek mažmeninės mokamos televizijos paslaugų gavėjų skaičius, tiek ir bendros šių paslaugų teikėjų pajamos. Nuo 2011 m. stebimas ženklus IPTV paslaugų rinkos augimas tiek pagal paslaugos gavėjų skaičių, tiek pagal pajamas. Išaugo „Telia Lietuva“, AB, ir UAB „Cgates“ mažmeninės mokamos televizijos paslaugų rinkos dalys. 2017 m. didėjo beveik visų televizijos teikimo būdų, išskyrus MDTV televizijos, ARPU.

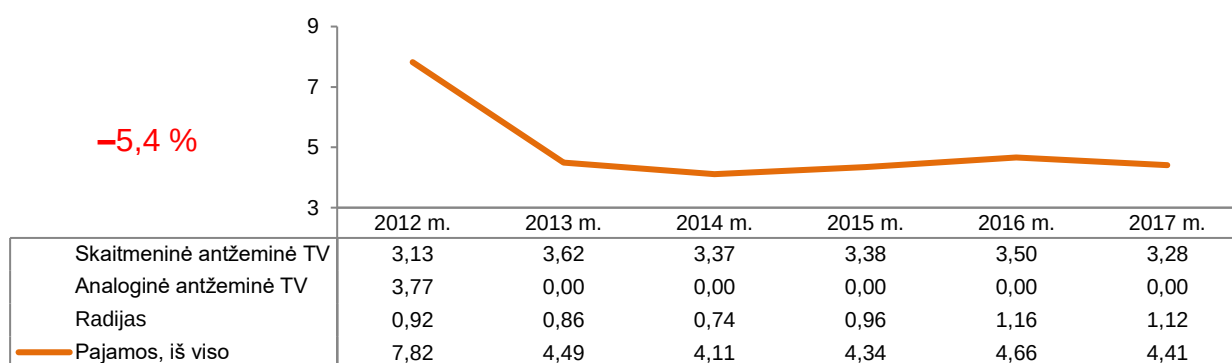
4.3. Didmeninės televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugos

Paslaugų teikėjai	3
Didžiausias paslaugų teikėjas	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras
Pajamos, mln. Eur	4,41

Paslaugų teikėjai. 2017 m. didmeninės televizijos programų siuntimo paslaugas teikė 3 ūkio subjektai: AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (nacionaliniais tinklais), UAB „Balticum TV“ (regioniniais tinklais) ir UAB „Satgate“ (teikė televizijos programų siuntimo paslaugas ne Lietuvoje). Vienas ūkio subjektas – UAB Šiaulių apskrities televizija, teikęs paslaugas regioniniu tinklu, 2017 m. nebevykdė veiklos.

Didmeninės radijo programų siuntimo paslaugas 2017 m., kaip ir anksčiau, teikė tik 1 ūkio subjektas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras.

Pajamos. 2017 m., palyginti su 2016 m., pajamos iš televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugų teikimo veiklos sumažėjo 5,4 proc. ir siekė 4,66 mln. Eur (žr. 65 pav.). Pajamų sumažėjimą lėmė tiek pajamų, gautų už radijo programų siuntimo paslaugas, tiek pajamų, gautų už skaitmeninės antžeminės TV siuntimo paslaugas, mažėjimas. Didžiausia pajamų iš televizijos ir radijo programų siuntimo veiklos dalis 2017 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, teko AB Lietuvos radijo ir televizijos centrui. Šis ūkio subjektas 2017 m. sugeneravo 95,5 proc. (2016 m. – 96,0 proc.) visų pajamų, gautų už televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas.

65 pav. **Pajamos, gautos už televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas, pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2012–2017 m.**

Saltinis: RRT

Skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo stotys. Lietuvoje 2017 m. pabaigoje veikė 104 (2016 m. – 106) skaitmeninės antžeminės televizijos stotys. 93 skaitmeninės antžeminės televizijos stotys sudarė 5 nacionalinės aprėpties skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus (2 tinklus valdė AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, 2 – „Telia Lietuva“, AB, ir 1 – Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija). Taip pat buvo 11 skaitmeninės antžeminės televizijos stočių, kurios veikė atskiruose geografiniuose regionuose.

2017 m. pajamos, gautos už didmeninės radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugas, sumažėjo 5,4 proc. ir sudarė 6,1 proc. visų televizijos ir radijo rinkos pajamų. AB Lietuvos radijo ir televizijos centrui 2017 m. teko 95,5 proc. visų pajamų, gautų už televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas.

5. Prieiga prie fizinės infrastruktūros

	Paslaugų teikėjai	15
	Didžiausias paslaugų teikėjas	„Telia Lietuva“, AB
	Pajamos, mln. Eur	8,3

SVARBU!

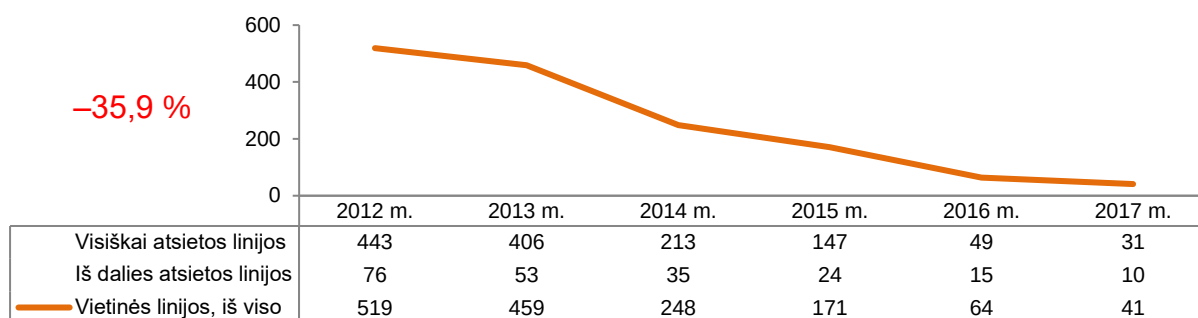
- Kadangi RRT turima informacija iki 2017 m. apima tik prieigos prie šviesolaidinės linijos skaidulos ir prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos prieigos prie vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugas, šiame ataskaitos skyriuje pateikiama informacija atspindės tik šių paslaugų teikimą visu 2012–2017 m. laikotarpiu. Informacija apie kitas prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas apims tik 2017 m.
- Šiame ataskaitos skyriuje kiti prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikėjai yra visi prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikėjai, išskyrus 67 paveiksle UAB „Skaidula“ ir „Telia Lietuva“, AB, ir 69 paveiksle – UAB „Duomenų logistikos centras“, VšĮ „Plačiajuostis internetas“, UAB „Skaidula“ ir „Telia Lietuva“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

2017 m. Lietuvoje teiktos šios didmeninės prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugos:

- didmeninės vietinės linijos, skirtos viešosioms fiksuotojo telefono ryšio paslaugoms operatoriaus išankstinio pasirinkimo būdu teikti (*angl.* Wholesale Line Rental), paslauga;
- prieigos prie nenaudojamos šviesolaidinės linijos skaidulos (*angl.* Dark Fibre) (toliau – šviesolaidinės linijos skaidula) paslauga;
- prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos vietinės linijos paslauga;
- prieigos prie ryšių kabelių kanalų sistemos paslauga;
- prieigos prie kitos fizinės infrastruktūros paslaugos.

Teikėjai. Didmeninės prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas Lietuvoje 2017 m. pabaigoje, kaip ir 2016 m., teikė 15 ūkio subjektų. 2017 m., kaip ir ankstesniais metais, prieigos prie iš dalies atsietos vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugas teikė tik vienas ūkio subjektas – „Telia Lietuva“, AB. Šis ūkio subjektas 2017 m. taip pat vienintelis teikė didmeninės vietinės linijos, skirtos viešosioms fiksuotojo telefono ryšio paslaugoms operatoriaus išankstinio pasirinkimo būdu teikti, paslaugas (*angl.* wholesale line rental, WLR). Prieigos prie visiškai atsietos vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugas ir prieigos prie ryšių kabelių kanalų sistemos paslaugas 2017 m. teikė du ūkio subjektai – „Telia Lietuva“, AB, ir AB „Lietuvos geležinkeliai“. Pastarasis operatorius vienintelis 2017 m. teikė visiškai atsietos prieigos prie vietinės šviesolaidinės linijos paslaugas. Prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikimu užsiėmė 14 ūkio subjektų, t. y. 1 ūkio subjektu mažiau nei 2016 m.

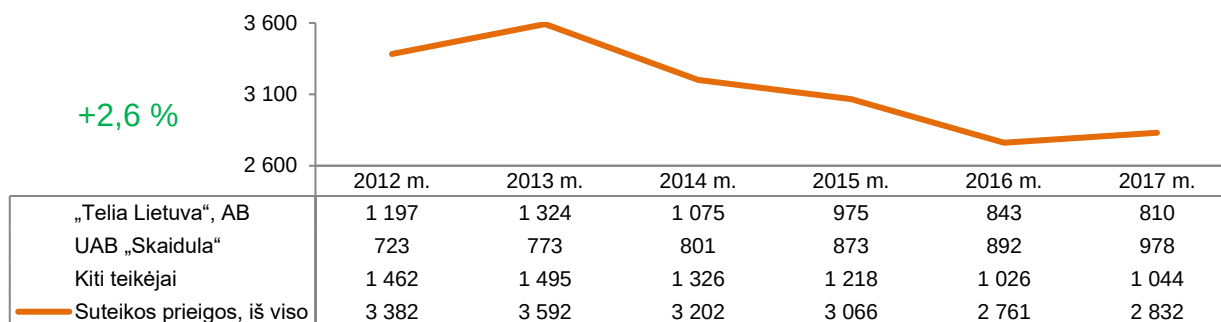
Suteiktų prieigų skaičius. 2012–2017 m. laikotarpiu prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos vietinės linijos paslaugų paklausa palaipsniui mažėja (žr. 66 pav.). Bendras suteiktų prieigų prie vietinės linijos skaičius 2017 m. pabaigoje siekė 41 vnt. arba 35,9 proc. mažiau nei 2016 m.

66 pav. Suteiktų priegų prie visiškai ir iš dalies atsietos vietinės linijos skaičius, vnt., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Paslaugų teikėjai 2017 m. pabaigoje buvo suteikę 2 832 šviesolaidinės linijos skaidulas (žr. 67 pav.). Tai yra pirmasis rinkos augimas nuo 2013 m., vertinant pagal suteiktų šviesolaidinių linijų skaidulų kiekį. 2017 m. pabaigoje buvo suteikta 2,6 proc. arba 71 skaidula daugiau nei 2016 m. pabaigoje. 2017 m. priegų prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų rinkoje pagal suteiktų priegų skaičių toliau lyderio poziciją užėmė UAB „Skaidula“. Pastebėtina, kad šio ūkio subjekto užimama rinkos dalis kasmet palaipsniui didėja. 2017 m. jo rinkos dalis, palyginti su 2016 m., padidėjo 2,2 procentinio punkto ir siekė 34,5 proc.

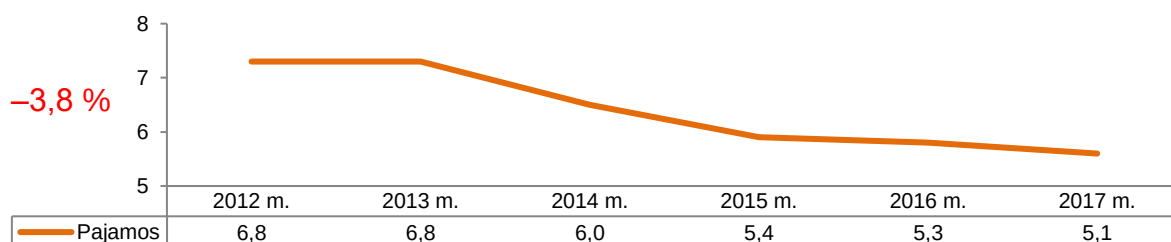

67 pav. Suteiktų priegų prie šviesolaidinių linijų skaidulos skaičius, vnt., 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

2017 m. pabaigoje buvo suteiktos 663 didmeninės vietinės linijos, skirtos viešosioms fiksuotojo telefono ryšio paslaugoms operatoriaus išankstinio pasirinkimo būdu teikti, bei prieiga prie 8 766 km ilgio ryšių kabelių kanalų sistemos.

Pajamos. Pajamos, gautos už priegų prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą, 2017 m. siekė 8,3 mln. Eur. 5,1 mln. Eur arba 61,4 proc. iš jų buvo gauta už priegų prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikimą. 2,8 mln. Eur buvo gauta už priegų prie ryšių kabelių kanalų sistemos paslaugų teikimą. Daugiausia pajamų gavo „Telia Lietuva“, AB, t. y. beveik 7 mln. Eur arba 84,1 proc. visų pajamų, gautų už priegų prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą.

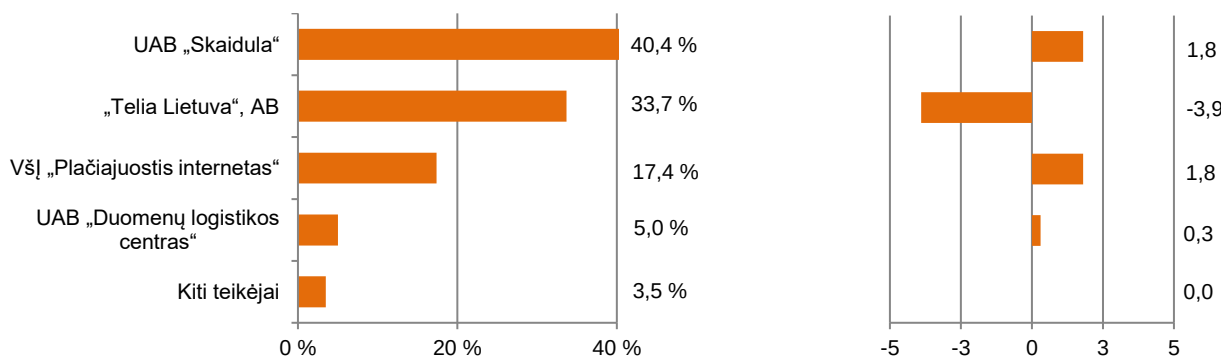

68 pav. Pajamos, gautos už priegų prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Kaip jau buvo minėta anksčiau, prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikėjai 2017 m. teikdami šias paslaugas uždirbo 5,1 mln. Eur pajamų, t. y. 3,8 proc. arba 0,2 mln. Eur mažiau nei 2016 m. (žr. 68 pav.). Pajamos už šių paslaugų teikimą 2017 m. mažėjo ketvirtus metus iš eilės.

2017 m. UAB „Skaidula“ ne tik išliko prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikimo rinkos lydere, bet ir sustiprino savo pozicijas 1,8 procentinio punkto (žr. 69 pav.). Kiek kita situacija stebima „Telia Lietuva“, AB, atžvilgiu. Pastarojo operatoriaus rinkos dalis sumenko 3,9 procentinio punkto ir 2017 m. siekė 33,7 proc.

69 pav. Pajamų, gautų už prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

Pajamos, gautos už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikimą, 2017 m. siekė 8,3 mln. Eur. Bendras suteiktų prieigų prie vietinės linijos skaičius 2017 m. pabaigoje siekė 41 vnt. arba 35,9 proc. mažiau nei 2016 m. Paslaugų teikėjai 2017 m. pabaigoje buvo suteikę 2 832 šviesolaidinės linijos skaidulas.

PAŠTO PASLAUGOS RINKA

1. Bendroji pašto paslaugos rinkos apžvalga

	Paslaugos teikėjai	65
	Didžiausias paslaugos teikėjas	AB Lietuvos paštas
	Pajamos, mln. Eur	147,1

Pašto paslaugos rinkos augimas stebimas jau šešerius metus. Per šį laikotarpį rinka paaugo 64,0 proc. ir 2017 m. sudarė 17,8 proc. visų Lietuvos ryšių sektoriaus pajamų. Kasmet didėjančios e. prekybos apimtys bei emigracijos mastas lemia siuntinių srauto augimą. Taigi, dėl pašto paslaugos aktualumo ir toliau siekiama užtikrinti nenutrūkstamą universaliosios pašto paslaugos²⁸ teikimą vienodomis sąlygomis visiems Lietuvos gyventojams.

Pašto paslaugą sudaro šios trys pagrindinės veiklos kryptys: korespondencijos siuntų²⁹ siuntimas (laiškai ir smulkūs paketai), pašto siuntinių siuntimas (daiktai ir prekės iki 50 kg), kitos pašto ir su pašto paslauga susijusios paslaugos (reklaminė informacija, laikraščiai, žurnalai, kiti periodiniai leidiniai ir pan.). Be to, pašto paslauga gali būti skaidoma į universaliąją pašto paslaugą ir į ne universaliąją pašto paslaugą.

Paslaugų teikėjai. 2017 m. pabaigoje buvo užsiregistravę 65 ūkio subjektai, nurodę, kad ketina vykdyti pašto paslaugos veiklą Lietuvoje, t. y. 2 pašto paslaugos teikėjais mažiau nei 2016 m. pabaigoje (žr. 30 lentelę). Per 2017 m. pašto paslaugą pradėjo teikti 8 ūkio subjektai, o 10 ūkio subjektų šią veiklą nutraukė. Tačiau faktiškai pašto paslaugą 2017 m. pabaigoje teikė 46 iš 65 ūkio subjektų, t. y. 9 mažiau nei 2016 m.

30 lentelė. Pašto paslaugos teikėjų skaičius, vnt., 2012–2017 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Faktiškai pašto paslaugą teikusių skaičius	↓ 54	59	56	47	55	46
Bendras pašto paslaugos teikėjų skaičius	↓ 73	76	69	66	67	65

Šaltinis: RRT

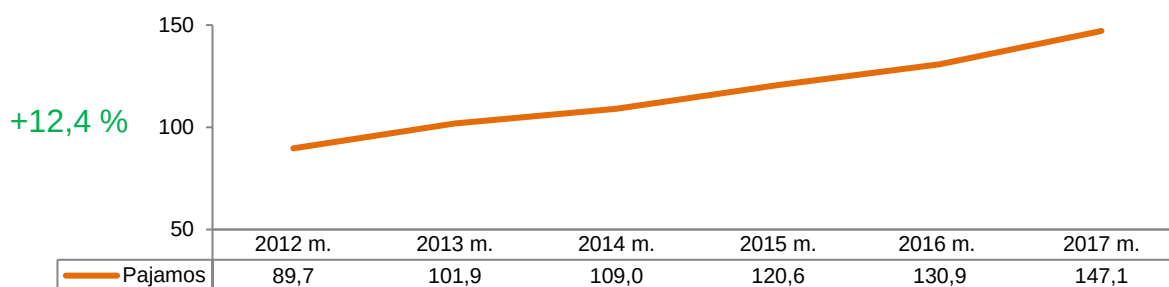
Pajamos. 2017 m. visi pašto paslaugos teikėjai uždirbo 147,1 mln. Eur pajamų, ir tai buvo 12,4 proc. arba 16,2 mln. Eur daugiau nei 2016 m. (žr. 70 pav.). Pastebėtina, kad pajamos, gautos už pašto paslaugos teikimą, augo visu nagrinėjamu 2012–2017 m. laikotarpiu.

Išskiriamos šios pašto paslaugos kategorijos: korespondencijos siuntos, pašto siuntiniai ir kitos su pašto paslauga susijusios paslaugos. 2017 m. pašto paslaugos rinka išlaikė tas pačias, nuo 2012 m.

²⁸ Universalioji pašto paslauga – teisės aktų nustatyta kokybės pašto paslauga, kuri už prieinamą kainą turi būti teikiama visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje visiems tokią paslaugą pageidaujantiems gauti naudotojams. Lietuvos Respublikos teritorijoje turi būti užtikrintas šios universaliosios pašto paslaugos teikimas: 1) iki 2 kilogramų pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 2) iki 10 kilogramų pašto siuntinių surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 3) registruotųjų ir įvertintųjų pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 4) iki 20 kilogramų pašto siuntinių, gautų iš kitų valstybių narių, pristatymas.

²⁹ Korespondencijos siunta – tai siųstina ir pristatytina pašto siunta, kurią sudaro ant bet kokios fizinės medžiagos užrašytas pranešimas, įskaitant smulkiuosius paketus, ir kai ant jos nurodytas gavėjo adresas (knygos, katalogai, laikraščiai ir kiti periodiniai leidiniai nelaikomi korespondencijos siuntomis).

susiformavusias struktūros proporcijas, kur didžiausią pajamų dalį (56,5 proc.) sudarė pajamos, gautos už pašto siuntinius (žr. 31 lentelę).

70 pav. **Pajamos, gautos už pašto paslaugos teikimą, mln. Eur, 2012–2017 m.**

Šaltinis: RRT

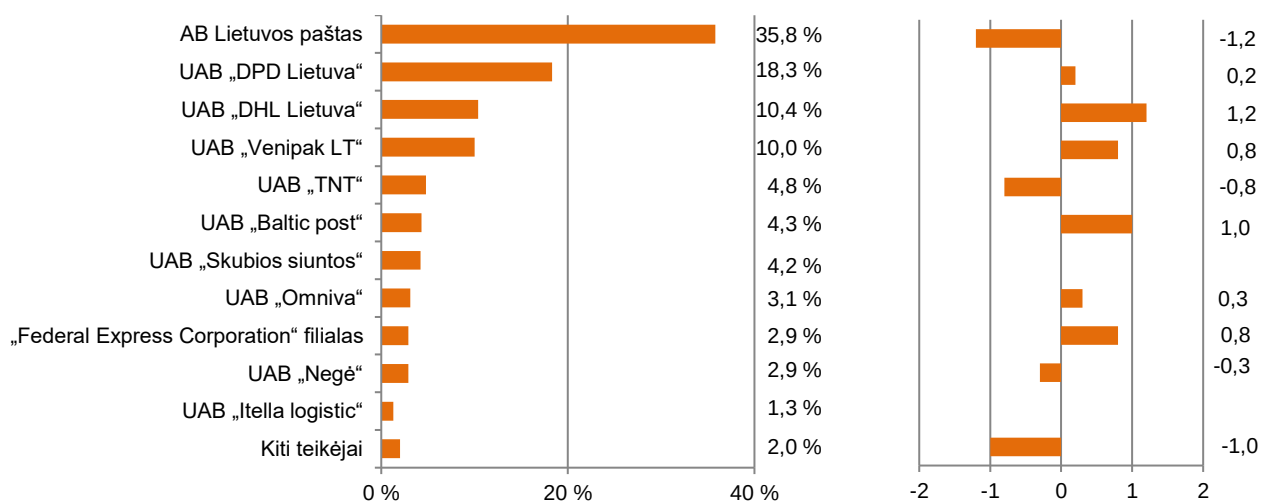
Didžiąją dalį (83,6 proc.) pašto paslaugos pajamų ir toliau sudaro pajamos už ne universaliosios pašto paslaugos teikimą (žr. 31 lentelę). 2013 m. pajamų sumažėjimą už universaliosios pašto paslaugą lėmė Pašto įstatymo pakeitimai, kuriais nustatyta, kad dideliais kiekiais siunčiamos pašto siuntos ir siuntiniai bei paslaugos, turinčios pridėtinę vertę, nebėra priskiriamos prie universaliosios pašto paslaugos. Nuo 2013 m. toliau stebima pajamų, gautų už universaliosios pašto paslaugos teikimą, augimo tendencija. Per 2017 m. šios pajamos išaugo 18,1 proc.

31 lentelė. **Pašto paslaugos pajamų struktūra pagal siuntų ir paslaugų rūšis, mln. Eur, 2012–2017 m.**

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Pagal siuntų rūšis:							
<i>korespondencijos siuntos</i>	↑	41,3	41,7	45,4	49,0	49,5	55,4
<i>pašto siuntiniai</i>	↑	44,3	50,4	53,8	59,7	72,3	83,1
<i>kita</i>	↓	4,2	9,9	9,8	11,9	9,1	8,6
Pagal paslaugos rūšis:							
<i>universaliosios</i>	↑	28,3	15,4	16,8	18,7	20,4	24,1
<i>ne universaliosios</i>	↑	61,4	86,5	92,2	101,9	110,5	123,0
Bendros pajamos	↑	89,7	101,9	109,0	120,6	130,9	147,1

Šaltinis: RRT

Didžiausią rinkos dalį (35,8 proc.), vertinant pagal pajamas, 2017 m. užėmė AB Lietuvos paštas (žr. 71 pav.). Jo rinkos dalis per metus sumažėjo 1,2 procentinio punkto. Antroje vietoje pagal užimamą pašto paslaugos rinkos dalį, kuri siekė 18,3 proc., buvo UAB „DPD Lietuva“, trečioje – UAB „DHL Lietuva“, užėmusi 10,4 proc. rinkos.

71 pav. Pašto paslaugos rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

Per šešerius metus 64,0 proc. išaugusi pašto paslaugos rinka, vertinant pagal pajamas, rodo, kad Lietuvos piliečiai aktyviai siunčia ir gauna įvairius siuntinius. Pašto sektoriaus augimą skatina pažangios elektroninių ryšių priemonės, dėl kurių pirkimas internetu tampa kasdienės gyventojų veiklos dalimi.

2. Korespondencijos siuntos

Paslaugos teikėjai	36
Siuntų kiekis, mln. vnt.	61,1
Pajamos, mln. Eur	55,4

Paslaugų teikėjai. 2017 m. korespondencijos siuntas teikė 36 ūkio subjektai, t. y. 3 ūkio subjektais mažiau nei 2016 m.

Siuntų kiekis. Per 2017 m. buvo išsiųsta 61,1 mln. korespondencijos siuntų. Palyginti su 2016 m., 2017 m. fiksuojamas 0,7 proc. korespondencijos siuntų kiekio augimas (žr. 32 lentelę). 2017 m. didžiąją dalį (69,0 proc.) šių siuntų sudarė ne universaliosios korespondencijos siuntos. 2013 m. universaliųjų korespondencijos siuntų kiekio sumažėjimą lėmė minėti Pašto įstatymo pakeitimai, kuriais nustatyta, kad dideliais kiekiais siunčiamos pašto siuntos ir siuntiniai bei paslaugos, turinčios pridėtinę vertę, nebėra priskiriamos prie universaliosios pašto paslaugos. 2017 m. pastebimas korespondencijos siuntų kiekio didėjimas universaliųjų paslaugų segmente (9,9 proc.) ir mažėjimas ne universaliųjų paslaugų segmente (3,0 proc.).

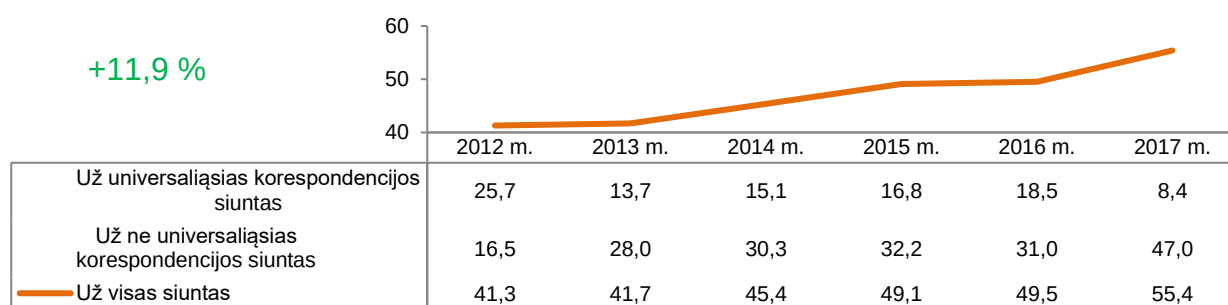
32 lentelė. Korespondencijos siuntų kiekiai, mln. vnt., 2012–2017 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Universalios korespondencijos siuntos	↓ 49,2	17,2	17,5	16,8	17,2	18,9
Ne universaliosios korespondencijos siuntos	↑ 25,0	51,9	54,1	57,5	43,5	42,2
Visos siuntos	↓ 74,2	69,1	71,6	74,3	60,7	61,1

Šaltinis: RRT

Daugiausia (87,9 proc.) visų korespondencijos siuntų siųsta ir gauta per AB Lietuvos paštą, t. y. 3,3 proc. daugiau nei 2016 m. Per UAB „Apskonta“ siųsta ir gauta 2,0 proc. korespondencijos siuntų, t. y. 10,1 proc. mažiau nei ankstesniais metais.

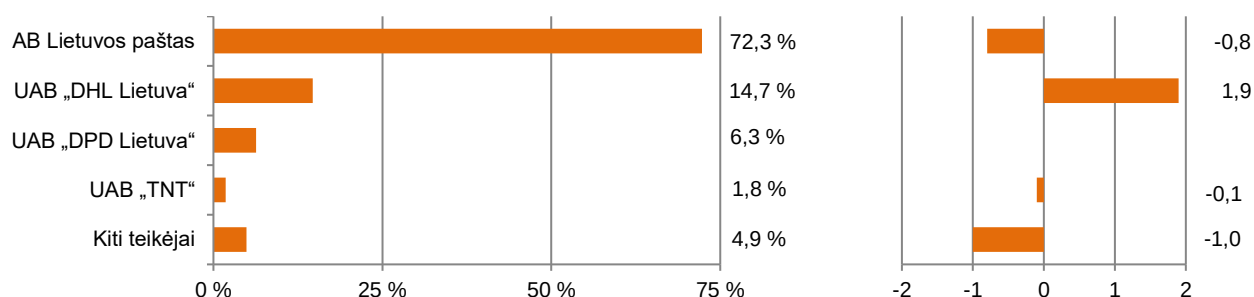
Pajamos. Pajamos, gautos už korespondencijos siuntas, per 2017 m. išaugo 11,9 proc. ir siekė 55,4 mln. Eur (žr. 72 pav.). 2017 m. daugiausia pajamų (84,8 proc.) buvo gauta teikiant ne universaliąsias korespondencijos siuntas. Pajamos, gautos teikiant šias paslaugas, per metus padidėjo 51,6 proc. Pajamos už universaliąsias korespondencijos siuntas sumažėjo 54,6 proc.

72 pav. Pajamos, gautos už korespondencijos siuntų siuntimą, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

2013 m. pajamų, gautų už universaliąsias korespondencijos siuntas, sumažėjimą lėmė anksčiau minėti Pašto įstatymo pakeitimai. Todėl 2017 m. pajamos iš universaliųjų korespondencijos siuntų teikimo sudarė 15,2 proc. visų pajamų, gautų už korespondencijos siuntas, kai 2012 m. tokių pajamų dalis buvo 62,2 proc.

73 pav. Pašto paslaugos teikėjų rinkos dalių struktūra pagal pajamas, gautas už korespondencijos siuntas, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

Daugiausia pajamų už korespondencijos siuntas gavo AB Lietuvos paštas (žr. 73 pav.). Šios bendrovės rinkos dalis 2017 m. sudarė 72,3 proc. ir buvo 0,8 procentinio punkto mažesnė nei 2016 m. UAB „DHL Lietuva“ gavo 14,7 proc., UAB „DPD Lietuva“ – 6,3 proc. visų pajamų, gautų už korespondencijos siuntas 2017 m.

Korespondencijos siuntos toliau išlieka svarbi pašto paslaugos rinkos dalis. Siuntų kiekis per metus padidėjo 0,7 proc., o gautos pajamos išaugo 11,9 proc. Šis pokytis greičiausiai sietinas su didesnio svorio ir brangesnių siuntų siuntimu.

3. Pašto siuntiniai

Paslaugos teikėjai	28
Siuntų kiekis, mln. vnt.	13,5
Pajamos, mln. Eur	83,1

Paslaugų teikėjai. Pašto siuntinių paslaugas 2017 m. teikė 28 ūkio subjektai, t. y. 6 ūkio subjektais mažiau nei 2016 m.

Siuntinių kiekis. 2012–2017 m. laikotarpiu siuntinių kiekis nuolat augo. 2017 m. perduota 13,46 mln. vnt. pašto siuntinių, t. y. 12,4 proc. daugiau nei 2016 m. 2017 m. išsiųsta ir gauta 13,28 mln. vnt. ne universalųjų pašto siuntinių, t. y. 12,6 proc. daugiau nei 2016 m., o universalųjų pašto siuntinių – 0,18 mln. vnt., t. y. 0,9 proc. mažiau, palyginti su ankstesniais metais (žr. 33 lentelę).

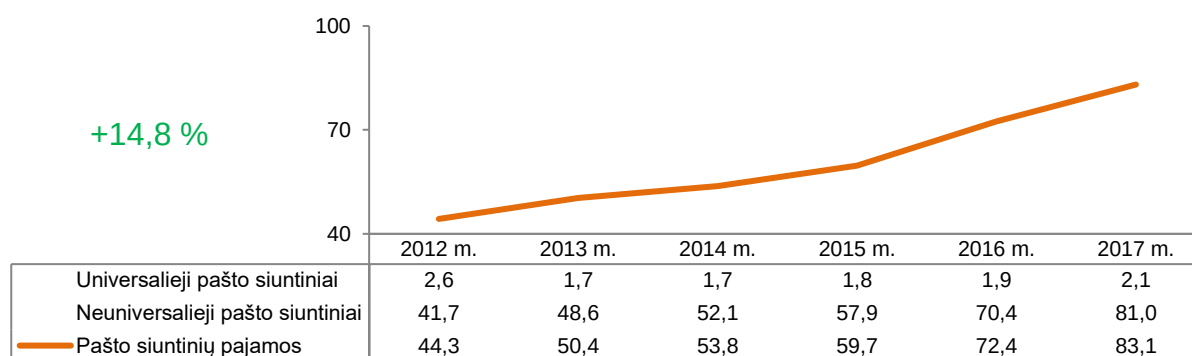
33 lentelė. Universalųjų ir ne universalųjų pašto siuntinių kiekiai, mln. vnt., 2012–2017 m

	2012m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Universalieji pašto siuntiniai	↓ 0,45	0,21	0,20	0,19	0,18	0,18
Ne universalieji pašto siuntiniai	↑ 6,74	7,66	8,48	9,36	11,79	13,28
Visi pašto siuntiniai	↑ 7,19	7,87	8,68	9,55	11,97	13,46

Šaltinis: RRT

Didžiausią pašto siuntinių rinkos dalį, vertinant pagal siuntinių skaičių, užėmė UAB „DPD Lietuva“ – 35,3 proc. (1,1 proc. daugiau nei 2016 metais), UAB „Venipak LT“ – 22,5 proc. (2,3 proc. daugiau nei 2016 m.), UAB „Baltic Post“ – 13,2 proc. (21,0 proc. mažiau nei 2016 m.), UAB „Omniva“ – 11,4 proc. (22,6 proc. daugiau nei 2016 metais), AB Lietuvos paštas – 2,5 proc. (24,2 proc. mažiau nei 2016 m.), UAB „Skubios siuntos“ – 5,1 proc. (8,5 proc. daugiau nei 2016 m.). Likę ūkio subjektai kartu užėmė 10,0 proc. rinkos.

Pajamos. Pajamos, gautos už pašto siuntinius, nuo 2012 m. iki 2017 m. beveik padvigubėjo (augo 87,6 proc.). 2017 m. už pašto siuntinių paslaugas buvo gauta 83,1 mln. Eur pajamų – tai 10,7 mln. Eur arba 14,8 proc. daugiau, nei gauta 2016 m. (žr. 74 pav.). Toks augimas tiesiogiai susijęs su e. prekybos apimčių augimu, kuris didina pašto siuntinių paslaugos paklausą.

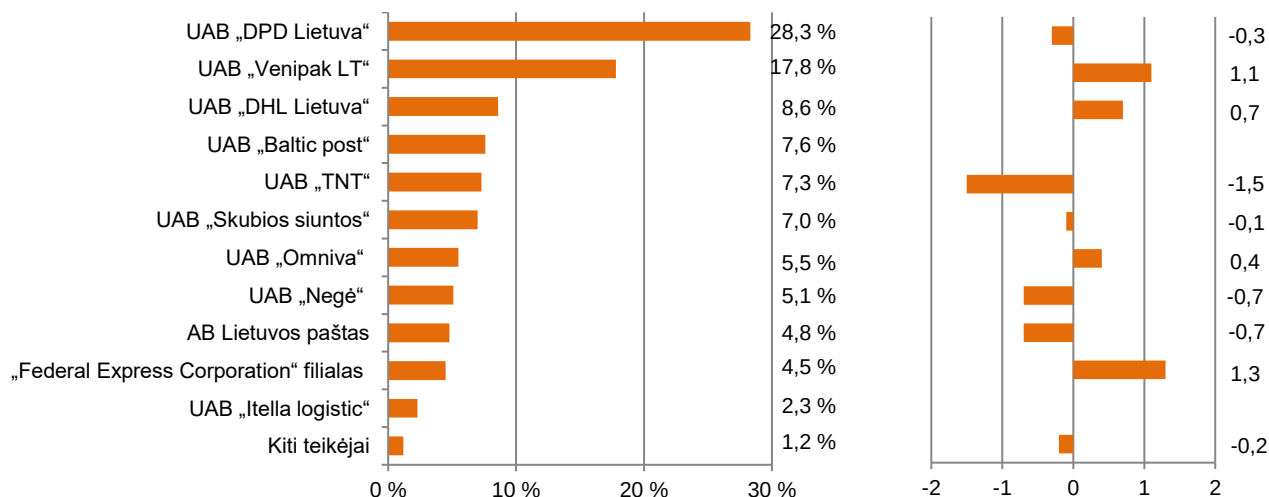

74 pav. Pajamos, gautos už pašto siuntinių paslaugas, mln. Eur, 2012–2017 m.

Šaltinis: RRT

Pajamos už ne universaliuosius pašto siuntinius 2017 m., palyginti su 2016 m., išaugo 15,1 proc. Pajamos iš universaliųjų pašto siuntinių teikimo padidėjo 7,1 proc. arba 0,14 mln. Eur (žr. 73 pav.). 2016 m. 97,4 proc. pajamų buvo gauta už ne universaliuosius pašto siuntinius, o 2,6 proc. – už universaliuosius pašto siuntinius.

Didžiausią rinkos dalį, vertinant pagal pajamas, gautas už pašto siuntinius 2017 m., užėmė UAB „DPD Lietuva“ – 28,3 proc., UAB „Venipak LT“ rinkos dalis siekė 17,8 proc., UAB DHL Lietuva“ – 8,6 proc. (žr. 75 pav.).

75 pav. Pašto paslaugos teikėjų rinkos dalių struktūra pagal pajamas, gautas už pašto siuntinius, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2017 m.

Šaltinis: RRT

Pašto siuntiniai užima didžiausią (56,5 proc.) pašto paslaugos rinkos dalį, matuojant pagal pajamas. 2012–2017 m. laikotarpiu tiek pajamos, tiek siuntinių kiekis beveik padvigubėjo.

4. Universalioji pašto paslauga

 Paslaugos teikėjas	AB Lietuvos paštas
 Teikimo vietos, vnt.	629
 Siuntų kiekis, mln. vnt.	19,0
 Pajamos, mln. Eur	24,1

Paslaugos teikimas. 2017 m., kaip ir ankstesniais metais, universaliąją pašto paslaugą Lietuvoje teikė tik AB Lietuvos paštas. Ši paslauga buvo teikiama 629 vietose, t. y. 126 vietomis mažiau nei 2016 m. (žr. 34 lentelę). Mažėjo tiek kilnojamųjų, tiek stacionariųjų universaliosios pašto paslaugos teikimo vietų. 87,0 proc. visų vietų buvo stacionariosios, 13,0 proc. – kilnojamosios.

34 lentelė. Universaliosios pašto paslaugos teikimo vietų skaičius, vnt., 2012–2017 m.

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Kilnojamosios pašto paslaugos teikimo vietos	↓	133	134	132	133	128	82
Stacionariosios pašto paslaugos teikimo vietos	↓	703	695	679	659	627	547
Visos teikimo vietos	↓	836	829	811	793	755	629

Šaltinis: RRT

2017 m. Lietuvoje buvo 1 606 siunčiamosios pašto dėžutės, t. y. 64 pašto dėžutėmis arba 3,8 proc. mažiau nei 2016 m. (žr. 35 lentelę). Visu 2012–2017 m. laikotarpiu siunčiamųjų pašto dėžučių skaičius kasmet mažėjo.

35 lentelė. Siunčiamųjų pašto dėžučių skaičius, vnt., 2012–2017 m.

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Siunčiamosios pašto dėžutės	↓	2122	2058	21838	1687	1 670	1606

Šaltinis: RRT

Paslaugos kiekis. 2017 m. buvo išsiųsta ir gauta 19,0 mln. universaliosios pašto paslaugos vienetų, ir tai buvo 10,5 proc. daugiau nei 2016 m. (žr. 36 lentelę).

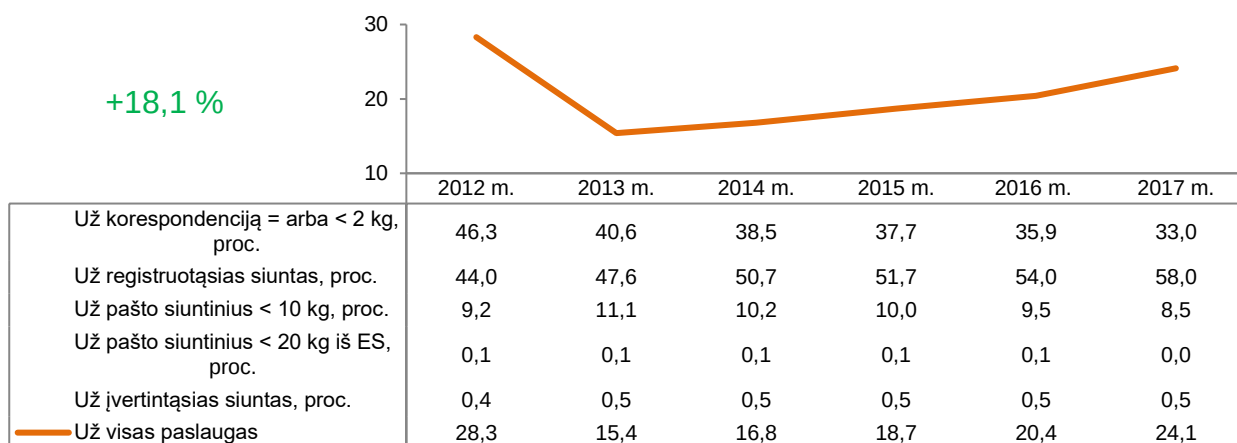
36 lentelė. Suteiktos universaliosios pašto paslaugos mastas, mln. vnt., ir jo struktūra, proc., 2012–2017 m.

		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Korespondencija = arba < 2 kg, proc.	↓	80,1	74,14	70,56	69,07	69,93	62,6
Registruotosios siuntos, proc.	↑	19,0	24,6	28,3	29,79	32,00	36,4
Pašto siuntiniai < 10 kg, proc.	↓	0,9	1,2	1,06	1,06	1,01	0,91
Pašto siuntiniai < 20 kg iš ES, proc.	↓	0,01	0,02	0,02	0,02	0,01	0,002
Įvertintosios siuntos, proc.	↔	0,02	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05
Bendras kiekis	↑	49,7	17,4	17,7	17,0	17,2	19,0

Šaltinis: RRT

Vertinant universaliosios pašto paslaugos rinkos struktūrą pagal paslaugos mastą, 2017 m. didžiąją dalį (62,6 proc.) sudarė 2 kg ir mažesnio svorio korespondencijos siuntos, tačiau ši rinkos dalis per metus sumažėjo 7,3 procentinio punkto.

Pajamos. Pajamos iš universaliosios pašto paslaugos teikimo 2017 m. siekė 24,1 mln. Eur ir, palyginti su 2016 m., padidėjo 18,1 proc. Pastebėtina, kad pajamų augimą paskatino registruotųjų siuntų kiekio augimas (žr. 76 pav.).

76 pav. **Pajamos, gautos už universaliąją pašto paslaugą, mln. Eur, ir pajamų struktūra, proc., 2012–2017 m.**
Šaltinis: RRT

Daugiausia pajamų (58,0 proc.) gauta teikiant registruotųjų siuntų paslaugas. Už 2 kg ir mažesnio svorio korespondencijos siuntas gauta 33,0 proc. pajamų (žr. 75 pav.).

Universaliąją pašto paslaugą Lietuvoje teikia AB Lietuvos paštas. Ši paslauga itin svarbi atokių gyvenamųjų vietovių gyventojams, kuriems suteikiama galimybė siųsti ir gauti įvairius pašto siuntinius ar korespondencijos siuntas. Taigi, universalioji pašto paslauga atlieka reikšmingą socialinį vaidmenį.

1 priedas

2017 m. paslaugas teikę elektroninių ryšių paslaugų teikėjai

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
1.	„Telia Lietuva“, AB	•	•	•	•
2.	A. Judicko individuali įmonė	•	•		
3.	AB „Lietuvos geležinkeliai“	•			•
4.	AB „Ogmios centras“	•	•		
5.	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	•	•	•	
6.	AS „Vasat“		•	•	
7.	Dainiaus Kamarausko įmonė „Davgita“		•		
8.	„DIDWW Ireland Ltd“	•			
9.	G. Pečiulio įmonė		•		
10.	H. Abramavičiaus įmonė		•		
11.	„Hibernia Media (UK) Limited“		•		
12.	IĮ „IT Kubas“		•		
13.	IĮ „Satinet“		•		
14.	Ivančiko IĮ „Žaibas“		•	•	
15.	J. Jasiulionio IĮ			•	
16.	J. Varno Vilniaus radijo studija		•	•	
17.	„KLI LT“, UAB	•	•	•	
18.	KTU Informacinių technologijų departamentas		•		
19.	L. Bulovo firma „Elektromedija“		•		
20.	„Mobi LT“, UAB	•			
21.	SIA „Lattelecom Ltd.“		•		
22.	„Spliu“s, UAB	•	•	•	•
23.	„Teleline LT“, UAB	•			
24.	UAB „Acta iuventus“		•		

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
25.	UAB „Agon Networks“	•			
26.	UAB „AirnetTV“		•	•	•
27.	UAB „Alantos kompiuterių servisas“		•		
28.	UAB „Auridija“		•		
29.	UAB „Autožvilgsnis“	•			
30.	UAB „AVVA“		•	•	
31.	UAB „Balticum TV“	•	•	•	•
32.	UAB „Baltnetos komunikacijos“	•	•		
33.	UAB „Bitė Lietuva“	•	•		
34.	UAB „Bitosis“		•		
35.	UAB „Cgates“	•	•	•	•
36.	UAB „Consilium Optimum“		•	•	
37.	UAB „CSC Telecom“	•	•		
38.	UAB „Data Business“		•	•	
39.	UAB „Dekbera“		•		
40.	UAB „Dicto Citius“		•		
41.	UAB „Duomenų ekspresas“		•		
42.	UAB „Duomenų greitkelis“		•	•	•
43.	UAB „Duomenų logistikos centras“		•		•
44.	UAB „Dzūkijos internetas“		•		
45.	UAB „EcoFon“	•	•	•	•
46.	UAB „Ektra“		•		•
47.	UAB „Elнета“		•		
48.	UAB „Eltida“		•		
49.	UAB „Etanetas“		•	•	
50.	UAB „Eteris“		•	•	
51.	UAB „Eurocom“	•	•		
52.	UAB „Eurofonas“	•			

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
53.	UAB „Funaris“			•	
54.	UAB „Gisnetas“		•		
55.	UAB „Horda“			•	
56.	UAB „Ignalinos televizija“		•	•	
57.	UAB „Iloras“		•	•	
58.	UAB „Informacijos labirintas“		•		
59.	UAB „Infoseka“		•		
60.	UAB „Init“	•	•	•	
61.	UAB „Kalbu Lt“	•			
62.	UAB „Kalvanet“		•		
63.	UAB „Kauno interneto sistemos“		•	•	
64.	UAB „Kednetas“		•		
65.	UAB „Kodas“		•		
66.	UAB „Krėna“		•		
67.	UAB „Kvartalo tinklas“		•		
68.	UAB „Lansneta“		•	•	
69.	UAB „Lema“		•		
70.	UAB „Linaspas“		•		
71.	UAB „Linkotelus“	•			
72.	UAB „Linx telecommunications“		•		
73.	UAB „LT telekomunikacijos“	•			
74.	UAB „M projektai“		•		
75.	UAB „Magnetukas“		•		
76.	UAB „Mano kamanė“			•	
77.	UAB „Marsatas“	•	•	•	
78.	UAB „Mavy studija“	•			
79.	UAB „Mediafon Carrier Services“	•			
80.	UAB „Mediafon“	•			

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
81.	UAB „Medium Group“	•			
82.	UAB „Metamedia ir ko“	•			
83.	UAB „Molėtų radijas ir televizija“	•	•	•	
84.	UAB „N plus“		•		
85.	UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“	•	•	•	
86.	UAB „Netsis“		•		
87.	UAB „NNT“		•		
88.	UAB „Pakeleivis“		•		
89.	UAB „Parabolė“		•	•	
90.	UAB „Patrimpas“			•	
91.	UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“	•	•	•	•
92.	UAB „Peoplefone“	•			
93.	UAB „Progmera“		•		
94.	UAB „Proitas“	•			
95.	UAB „Radijo elektroninės sistemos“	•	•	•	
96.	UAB „Raystorm“	•			
97.	UAB „Ramnet“		•		
98.	UAB „Roventa“	•	•	•	
99.	UAB „Satgate“		•	•	
100.	UAB „SauleNet“		•		
101.	UAB „Skaidula“				•
102.	UAB „Skylink LT“	•			
103.	UAB „Socius“		•	•	•
104.	UAB „Sugardas“		•	•	•
105.	UAB „Šilutės internetas“		•		
106.	UAB „TCG Telecom“	•			
107.	UAB „Tele2“	•	•		

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys	Duomenų perdavimas	Radijas ir televizija	Prieiga prie fizinės infrastruktūros
108.	UAB „Teledema SIP“	•			
109.	UAB „Teledema“	•	•		
110.	UAB „Telekomunikaciniai projektai“	•	•		
111.	UAB „Teleksas“	•			
112.	UAB „Telemeta“	•			
113.	UAB „Televizijos komunikacijos“	•	•	•	
114.	UAB „Verslo tiltas“		•		
115.	UAB „Viltuva“		•	•	
116.	UAB „Vinetika“		•		
117.	UAB „VIP sprendimai“		•		
118.	UAB „Zirzilė“	•	•	•	
119.	VšĮ „Plačiąjuostis internetas“		•		•
120.	VĮ „Infostruktūra“		•		
121.	Vytauto Ričkausko įmonė		•		
122.	„Voxbone SA“	•			
123.	VšĮ „Comtel“		•		
		49	93	40	15

2 priedas

Pašto paslaugos teikėjai 2017 m.

Eil. Nr.	Paslaugos teikėjai	Korespondencijos siuntos	Pašto siuntiniai
1.	AB Lietuvos paštas	•	•
2.	A. Safošinos IĮ		•
3.	IĮ K. Matulevičiaus firma „Ryto žvaigždė“	•	
4.	Lietuvos ir Kanados UAB „Kali“		•
5.	UAB „Apskonta“	•	
6.	UAB „Araneum“	•	
7.	UAB „Autopašto terminalas“	•	•
8.	UAB „Baltic krantas“		•
9.	UAB „Baltic Post“		•
10.	UAB „Brevitra“	•	
11.	IĮ „Britlita“		•
12.	UAB „DHL Lietuva“	•	•
13.	UAB „DPD Lietuva“	•	•
14.	UAB „Drusvilma“	•	
15.	UAB „EU Broker“	•	
16.	„Federal Express Corporation“ filialas	•	•
17.	UAB „Finansinės strategijos“	•	
18.	UAB „Greitasis paštas“	•	
19.	UAB „HRES“	•	
20.	UAB „Invicte“		•
21.	UAB „Itella Logistic“		•
22.	UAB „Jūros paštas“	•	•
23.	UAB Kaišiadorių butų ūkis	•	
24.	UAB „Kastinida“		•
25.	UAB „Kodas“	•	
26.	UAB „Litera“	•	
27.	UAB „Litgina“	•	•
28.	UAB „Litpost“	•	
29.	UAB „Megatomas“	•	
30.	UAB „Négé“		•
31.	Neįgaliųjų socialinė VŠĮ „Vilties pagalba“	•	•
32.	UAB „Omniva“		•
33.	UAB „Pašto paslaugos“	•	
34.	UAB „Prima line“		•
35.	UAB „Ritspeda“	•	
36.	UAB „Rusko“	•	•
37.	UAB „Samus“	•	•
38.	UAB „Skubios siuntos“	•	•
39.	UAB „Šiaulių naujienos“	•	
40.	UAB „TNT“	•	•
41.	UAB „Toras LT“		•
42.	UAB „Utenos diena“	•	
43.	UAB „Velo kurjeris“		•
44.	UAB „Verslo spaudos centras“	•	•
45.	UAB „Venipak LT“		•
46.	UAB „VIM Agentūra“	•	•
47.	UAB „Zenesa“	•	
48.	UAB Žemaitijos paštas	•	

Eil. Nr.	Paslaugos teikėjai	Korespondencijos siuntos	Pašto siuntiniai
49.	VšĮ „Kultūros vizija“	•	
50.	VšĮ „Šiauliai plius“	•	
	Iš viso	36	28

Gyventojų ir namų ūkių skaičius Lietuvoje sausio 1 d., 2012–2018 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Gyventojų skaičius	3 003 641	2 971 905	2 943 472	2 921 262	2 888 582	2 849 317	2 810 118
Namų ūkių skaičius	1 262 034	1 238 294	1 308 210	1 298 339	1 289 546	1 272 017	1 254 517

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Universaliosios pašto paslaugos didžiausi tarifai³⁰

I. Universaliosios pašto paslaugos Lietuvoje didžiausi tarifai

Korespondencijos siunta¹ iki 500 gramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		nepirmenybinės pašto siuntos	pirmenybinės pašto siuntos
1.	Iki 20 gramų	0,39	0,45
2.	Sunkesnė kaip 20 gramų, iki 50 gramų	0,42	0,48
3.	Sunkesnė kaip 50 gramų, iki 100 gramų	0,45	0,52
4.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	0,62	0,72

Didelių matmenų korespondencijos siunta² iki 2 kilogramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		nepirmenybinės pašto siuntos	pirmenybinės pašto siuntos
1.	Iki 100 gramų	0,68	0,78
2.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	0,94	1,09
3.	Sunkesnė kaip 500 gramų, iki 1000 gramų	1,16	1,33
4.	Sunkesnė kaip 1000 gramų, iki 2000 gramų	1,56	1,80

Pašto siuntinys^{3, 4, 5} iki 10 kilogramų (kartu su registravimo paslauga)

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Už kiekvieną pašto siuntinį	2,40
2.	Už kiekvieną visą ar ne visą kilogramą	0,14

Korespondencijos siuntos¹, didelių matmenų korespondencijos siuntos² ar pašto siuntinio^{3, 4} registravimas ir (ar) įvertinimas

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Korespondencijos siuntos arba didelių matmenų korespondencijos siuntos registravimas	0,58
2.	Korespondencijos siuntos arba didelių matmenų korespondencijos siuntos registravimas ir įvertinimas	3,48
3.	Pašto siuntinio įvertinimas	3,48

³⁰ Patvirtinti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2014 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 1V-1025 „Dėl universaliosios pašto paslaugos didžiausių tarifų patvirtinimo“.

II. Universaliosios tarptautinės pašto paslaugos didžiausi tarifai

Korespondencijos siunta¹ iki 500 gramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)			
		nepirmenybinės siuntos		pirmenybinės siuntos	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes	į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
1.	Iki 20 gramų	0,75	0,71	0,81	0,84
2.	Sunkesnė kaip 20 gramų, iki 50 gramų	0,84	0,75	1,00	0,97
3.	Sunkesnė kaip 50 gramų, iki 100 gramų	1,13	0,84	1,29	1,27
4.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	1,98	2,09	2,37	3,40

Didelių matmenų korespondencijos siunta² iki 2 kilogramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)			
		nepirmenybinės siuntos		pirmenybinės siuntos	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes	į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
1.	Iki 100 gramų	1,42	1,26	1,85	1,67
2.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	2,52	3,13	2,93	3,91
3.	Sunkesnė kaip 500 gramų, iki 1000 gramų	4,63	6,95	5,21	7,82
4.	Sunkesnė kaip 1000 gramų, iki 2000 gramų	6,95	10,43	7,53	11,58

Pašto siuntinys^{3, 4, 5} iki 10 kilogramų (kartu su registravimo paslauga)

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
	Už pašto siuntinio siuntimą mokama pagal tarptautinių pašto siuntinių tarifus. Pašto siuntinių apdorojimo Lietuvoje dalis:		
1.	Už kiekvieną pašto siuntinį	5,07	5,07
2.	Už kiekvieną visą ar ne visą kilogramą	0,14	0,14

Korespondencijos siuntos^{1, 6}, didelių matmenų korespondencijos siuntos^{2, 6} ar pašto siuntinio^{3, 4} registravimas ir (ar) įvertinimas

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos registravimas	20,3
2.	Pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos registravimas ir įvertinimas	3,48
3.	Pašto siuntinio įvertinimas	3,48

Pastabos:

1. Korespondencijos siuntos didžiausi galimi matmenys: ilgis – 381 mm, plotis – 305 mm, aukštis – 20 mm.
2. Didelių matmenų korespondencijos siuntos didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 600 mm, o siuntos ilgio, pločio ir aukščio suma turi neviršyti 900 mm; ritinio formos siuntos bet kuris matmuo turi neviršyti 900 mm, o ilgio ir dvigubo skersmens suma turi neviršyti 1040 mm.
3. Pašto siuntinio didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 1,05 m, o ilgio ir didžiausios apimties, matuojamos bet kuria kita kryptimi nei ilgis, suma turi neviršyti 2 m.
4. Pašto siuntinio su žyma „Encombrant“ („Didelių matmenų“) didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 1,50 m, o ilgio ir didžiausios apimties, matuojamos bet kuria kita kryptimi nei ilgis, suma turi neviršyti 3 m.
5. Pašto siuntiniui su žyma „Encombrant“ („Didelių matmenų“) papildomai taikomi 50 procentų dydžio 3 arba 7 lentelėje nurodyti siuntimo tarifai.
6. Registruojamos arba registruojamos ir įvertinamos gali būti tik pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos siuntos.
7. Nemokamai siunčiamos korespondencijos siuntos su žyma „Cécogrammes“ („Sekograma“), korespondencijos siuntos, adresuotos karo belaisviams su žyma „Service des prisonniers de guerre“ („Karo belaisvių tarnyba“) ir internuotiems civiliams asmenims su žyma „Service des internés civils“ („Internuotų civilių asmenų tarnyba“) arba siunčiamos šių asmenų.